

Sison serbest bırakıldı

Emperyalist bir komplo sonucu 28 Ağustos'da Hollanda polisi tarafından tutkılan ILPS Başkanı ve FKP kurucularından **Prof. Jose Maria Sison**, 13 Eylül günü çıkarıldığı mahkemede serbest bırakıldı. **Sayfa 23**

ABD zaman kazanmaya çalışıyor

ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki işgallerinde baş müttefik konumunda bulunan İngiltere, Irak işgalinin başından beri denetimi altında tutmaya çalıştığı Basra Üssü'nden çekildi. **Sayfa 22**

işçi-köylü

www.iscikoylu.org

umutyayimcilik@ttnet.net.tr

Sayı: 2007-19

83

*Yıl:4 *21 Eylül-4 Ekim 2007 *Fiyatı: 1 YTL *ISSN:1303-9350

Üzerinde fırtına kopartılan yeni Anayasa taslağı "Sivil" değil, gayet "resmi"

Anayasa üzerinden çatışma

Egemenler arasındaki çatışma bugün ifadesini Anayasa değişikliği tartışmalarında buluyor. AKP, tek başına hükümet olmanın avantajını kullanarak ve dilinden düşürmediği özgürlüklerle emekçi halkı da peşine yedekleyerek yaptığı hamlede "sivil" olduğunu iddia ettiği bir Anayasa taslağı hazırlamış bulunuyor. Laiklik paravanının arkasına gizlenen ve her fırsatta orduyu göreve çağıran kesim ise laik cumhuriyete zarar verdiği, Kemalizm'i reddettiği iddiasıyla "tehlike" çığırkanlığı yapıyor. Emekçi halkın yaşadıkları ise bambaşka. Sabahları yıkıma uyanan, iş cinayetlerinde ölenler için bu tartışmaları yapanlar tehlikenin kendisidir.

Yenisi de halk düşmanı

Çünkü egemenler açısından bu tartışmalardan korkacak bir şey yok! Sivil olduğu iddia edilen gayet "resmi" Anayasa taslağı egemenlerin iktidarını sarsmak bir yana yerini daha da sağlamlaştırılmaktan başka da bir işleve sahip olmayacaktır. AKP, yeni Anayasa taslağında kırıntı dahi denemeyecek birkaç olumlu değişiklikle bu taslağın da en az eskisi kadar halk düşmanı olan yanını gizlemeye çalışıyor. AKP'nin derdinin demokratikleşme değil kurumsallaşma olduğu bir kez daha ortaya çıkıyor. İşçi sınıfı ve emekçi halk için 12 Eylül'ün saldırı, işkence, katliam vb. boyutu "yeni" Anayasanın da ruhudur.

Evrensel Bakış

"Gerilim stratejisi"

Emperyalistlerin bugün gerçekleştirdikleri saldırılarda, saldırı öncesi yaratılan bir gerilim ortamının sözü konusu olduğunu görmekteyiz. Bu gerilim, yine emperyalistler tarafından "gerilim stratejisi" olarak adlandırılan bir stratejinin ürünüdür. Özde yeni olmayan bu stratejinin en yoğun hayata geçirildiği dönem ise, bir dönem **gladio** olarak adlandırılan, kontra faaliyetler dönemidir. Gladio denilen bu kontra timlerin, birçok NATO ülkesinde patlayıcı ve silah deposu olduğu, özellikle de '90'lı yıllarda iyice açığa çıkmıştı. Bu depoların işlevi ise, olası bir Sovyet saldırısında yeraltı faaliyetini örgütle-yebilmek olarak açıklanıyordu.

Gerçek misyonları halkların her türden özgürlük mücadelesini boğmak olan bu kontra timlerin daha sonra açığa çıkan birçok faaliyetine bakıldığında, bunların aşırı sağcı, en başta da neo-Nazi örgütlerle ya da çeşitli ülkelerin askeri istihbarat birimleriyle birlikte gerçekleştirilen eylemler olduğu görülmekte.

Sayfa 23

Uşak Eşme'de kadınlar kazandı

Uşak'ın Eşme ilçesine bağlı İnay köyü sakinleri, kadınların öncülüğünde altın madenine karşı başlattıkları mücadeleden sonuç aldı. Mahkeme, madenin kapatılmasına karar verdi. Büyük bölümü 50 yaş ve üstünde olan 500 nüfuslu köyde bayram havası yaratan karara en çok da kadınlar sevindi.

TÜPRAG Madencilik Şirketi tarafından işletilen **Kışladağ Altın Madeni**, geçen yılın Haziran ayında dönemin Enerji Bakanı **Hilmi Güler** tarafından açılmıştı. Bakan Güler'in, siyanürlü altın madenciliğine karşı halkı örgütleyen çevrecileri kast ederek, "**Buraları çapulculara bırakmayız**" şeklindeki açıklaması, büyük tepki çekmişti. Madenin açılışının ardından İnay köylüleri adına avukatlar, hukuksal girişimlerde bulundu. Madenin çalışmasına olanak tanıyan **Çevresel Etki Değerlendirme Raporu'nun** iptali için bölge idare mahkemesine açılan davada, mahkeme, köylülerin aleyhine karar verdi. Ancak, Danıştay 3. Dairesi, yerel mahkemenin kararını bozarak, ÇED raporunu iptal etti. Karardaki, "Madenin çevre ve insan sağlığına telafisi olanaksız zarar verebileceği" yönündeki uyarı dikkat çekti. **Mahkeme kararının ardından maden, Uşak Valiliği tarafından 17 Ağustos günü kapatıldı.** Mahkeme kararını, büyük bir sevinçle karşılayan İnay köylüleri şenlikler

yaptı. Kararın köye ulaştığı gün, davul-zurnalar eşliğinde sokaklara çıkan köylüler, büyük bir şenlikle madenin kapatılmasını kutladı. Köy meydanında yapılan şenliğe katılanların ağırlığını yine kadınlar oluşturdu. **Ege Çevre ve Kültür Platformu, Elele Hareketi ve avukatlar** da şenliğe katılarak, İnay köylülerine destek sundu. Ancak, madenin kapısına kilit vurulmasına rağmen siyanürlenmiş topraktan altın arıtma işlemine devam edilmesi ve ayrıştırma işlemi için yeni hazırlıklar yapılması "**madenin yeniden açılacağı**" yönündeki kaygıların artmasına neden oldu. **Köylülerin kaygısını artıran bir başka neden ise, Bergama'daki Ovacık Altın Madeni Ocağı.** Bu maden ocağının

kapatılması için yapılan tüm başvurular köylülerin lehine sonuçlandı. Ancak her seferinde, hükümetlerin aldığı özel karar ve yasa maddesi değişiklikleriyle maden çalıştırıldı.

Durumdan endişe duyan İnaylı kadınlardan **Ayşe Ayrancı, Gülşen Yıldırım, Sultan Aşkın, Ümmü Tuna ve Emine Kazanır** henüz sona gelmediklerini ve tetikte beklediklerini kaydetti. Mücadelenin öncülerinden olan 62 yaşındaki **Ayşe Ayrancı**, maden şirketine karşı yürüttükleri mücadeleyi anlatırken, uğradıkları asker saldırılarının dışında, aralarındaki birliğin bozulması için maden şirketinin yaptıklarına dikkat çekti. Köyün dışında birçok köyden bazı insanları satın aldıklarını, iş vaat

ettiklerini, para verdiklerini, kendilerine de rüşvet teklif edildiğini, yollarını asfaltlama önerisinde bulduklarını kaydeden Ayrancı, "**ama biz bunlara aldanmadık, toprağımıza, suyumuzun sahipsiz çıktık. Bundan sonra da çıkacağız**" dedi. İnaylı köylülerin lideri konumundaki Ayşe Ayrancı'nın, altın madenine karşı öfkesini dile getirdiği bir şiir bile bulunuyor. Ayrancı, yanından ayırmadığı şiiriyle insanlığa sesleniyor: "**Kışladağın oydular/ İçine siyanür doldurdular/ Halkı halka kırdırdılar/ Uyan insanoğlu, uyan**".

Gülşen Yıldırım ise, madenin açılmasının ardından köyün sularında azalma olduğunu ve ağaçlarının kurduğunu anlatarak, "**Maden kapandı diyorlar. Ama çalışıyor. Biz canımızı, malımızı, suyumuzu korumak için uğraşyoruz. Bundan sonra da uğraşacağız**" dedi. **Ümmü Tuna ve Emine Kazanır** ise, "**Madenin çalışmaması için yollarını kestik. Valilik'e gittik. Arabalarını yakmışız diye bizi askere şikâyet ettiler. Hâlbuki öyle bir şey yapmadık. Bize saldırdılar, biz de kendimizi koruduk**" sözleriyle maden şirketine karşı yürüttükleri mücadeleyi anlatıyor. Madenin hala faaliyette olabileceği endişesini taşıdıklarını söyleyen Tuna ve Kazanır, vazgeçmeyeceklerini söylüyorlar. (İzmir)

Develi köylülerinin zaferi

Develi köylüleri mücadele edilerek kazanılacağı öğretiyor.

Manisa'nın **Saruhanlı** ilçesine bağlı **Develi Köyü** sakinleri Manisa Belediyesi'nin köyde kurmak istediği **Katı Atık Bertaraf Tesisi**'ne karşı **Manisa İdare Mahkemesi**'ne açtıkları davayı kazandı. Mahkeme heyeti, tesisin çevre ve insan sağlığını tehdit edeceğini belirterek, tesisin yapımının durdurulmasına karar verdi. Köylüler kararı kutlamak için Develi Köyü'nde bir şenlik düzenledi.

Dava sonucuna ilişkin bilgi veren Bergama köylüleri sözcüsü **Oktay Konyar**, tesise karşı eylemler yapan köylülerin yargıya başvurduklarını ve kazandıklarını dile getirerek, tesisin yapılmak istendiği yerin yakınında zeytinlikler bulunduğunu kaydetti.

Konyar, "**Köylülerin şikâyetini değerlendiren Manisa İdare Mahkemesi, Katı Atık Kontrolü Yönetmeliği'nin ilgili**

maddelerine ve bilirkişi raporunu dikkate alarak tesisin Develi Köyü'ne kurulmamasına karar verdi" dedi. İdare kararı uygulamazsa bu kararın uygulanması sürecinde inanılmaz bir refleks göstereceklerini ifade eden Konyar, "çünkü hayat da onların topraklar da. Salihli'nin Kabazlı köylülerinin de sürdürdüğü mücadeleyi kazanacaklarına inanıyorum" diye konuştu. Konyar ayrıca, "sokak üniversite olmalı ve bu sokak üniversitesinde Develi köylüleri deneyimleriyle önderlik etmelidir" şeklinde konuştu. Develi köylüleri Manisa, İzmir ve Ankara'da yaptıkları eylemlerle taleplerini gündeme getirmiş, köyde referandum düzenleyerek, "**Çöpe hayır**" demişti. **Köylüler, 22 Temmuz seçimlerinde de hiçbir siyasi partiye oy vermemişti.** (İzmir)

**işçi-köylü
senin sesin!
OKU-OKUT!
ABONE OL!
ABONE BUL!**

**ABONELİK
ŞARTLARI**

6 AYLIK: 10.200.000
1 YILLIK: 20.400.000

NOT: İstediginiz süreye denk gelen oranda parayı hesap numaralarımıza yatırarak banka dekontunu yayinevimize fakslayınız ya da postalayınız.

Abonelik ücretine posta masrafları dahildir.

“Sivil” değil gayet “resmi”!

Daha seçimler öncesinde gündeme gelen ve seçimlerin hemen ardından ise, üzerinde yapılan tartışmalar alevlenen Anayasa değişikliği meselesi, en nihayet hazırlanan bir taslakla somutluk kazandı. Anayasa tartışmasında öne çıkarılan ise, bunun bir “sivil anayasa” olduğuydu.

1982 Anayasası'nın değiştirilip, yerine daha “demokratik”, “özgürlükçü” vb. niteliklere sahip bir Anayasa hazırlanacak iddiaları sürerken, kapalı kapılar ardında hazırlanan bir taslak parça parça kamuoyuna sunulmaya başlandı.

Kamuoyuna açıklamadan ziyade, sızdırma denebilecek bir yöntemle gündeme gelen taslağın özellikle de, öncekine göre ciddi ve olumlu değişiklikler var gibi görünen bazı maddelerinin öne çıkarılarak, ilk etapta bunların gözler önüne serilmesi ise, çok açık ki bir göz boyamadan ibarettir. Ayrıca nabız yoklama anlamına da gelen bu yaklaşım, egemen sınıfların halk aleyhine yaptığı tüm değişikliklerde (**daha doğrusu yeni saldırılarda**) kullandıkları bir taktikten başka bir şey değildir. Benzer pek çok durumda olduğu gibi, bu Anayasa taslağının ve bununla birlikte Anayasa'da yapılmak istenen değişikliklerin gerçek muhtevası, yani en az eskisi kadar halk düşmanı olan yanı halktan gizlenmektedir.

Değişen ne?

Üzerindeki tartışmalar hala süren taslağın bazı maddelerini ele aldığımızda, aslında her şeyin eskisi gibi kaldığını ve kalacağını, egemen sınıfların çıkarlarının önceki gibi, hatta artarak korunduğunu göreceğiz.

Örneğin bu “sivil” olma iddiasıyla getirilen Anayasa taslağında MGK varlığını aynen korumakta. Ülkedeki faşist rejimin varlığının başlıca teminatlarından olan MGK, görüldüğü gibi yine var olmayı sürdürecektir. **MGK'ya karşı zaman zaman sözde çıkışlar yapan AKP'nin, bu konuda ne kadar samimi olduğunun da göstergesidir bu aynı zamanda.**

Mevcut anayasada yer alan, yargının “bağımsız” olduğu ibaresine, bir de “tarafsızlık” eklenecekmiş. İlgili madde “**Hakimler, görevlerinde bağımsız ve tarafsızdırlar. Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler**” şeklinde düzenlenecekmiş. Oysa sadece yargının değil, yasamanın, yürütmenin ve bir bütün olarak da sistemin tüm kurum kuruluşlarının faşizme göre düzenlendiği bir devlet yapılanmasında, böyle bir düzenlemenin pek bir anlam ifade etmeyeceği, daha doğrusu uygulamada hayat bulmayacağı/bulamayacağı kesin. Kısacası, MGK'ya, kontrgerillaya ve bir bütün olarak da egemen sınıflara bağımlı yargının, böyle kağıt üzerin-

de yapılan değişikliklerle düzeleceğini söylemek, aldatmacadan başka bir şey değildir.

Vatandaşlık tanımında yapılmaya çalışılan değişiklik de yine kelime oyunundan öte gitmemektedir. Geçerli anayasada “**Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür**” şeklinde yer alan vatandaşlık tanımlamasının, 1924 Anayasası temel alınarak şöyle değiştirilmesi söz konusu olmuş: “**Devlete vatandaşlık bağı olan herkese dini ve etnik kökeni gibi ayrımlar gözetilmeksizin Türk denir.**” Peki burada değişen nedir? Hiçbir şey. **Türk olmayan kesimlere dönük Türklük dayatması varlığını aynen korumaktadır.** Türk olmayanların kimliği, hatta varlığı yine inkar edilmektedir.

Yine aynı taslakta YÖK'ün kaldırılarak, yerine **Üniversitelerarası Koordinasyon Kurulu** adıyla yeni bir kurulun getirilmesi öngörülmüyor. Kurulduğundan bu yana tartışmalı olan ve üniversitelerde bir baskı sistemi kurduğu konusunda tartışmaya bile gerek olmayan YÖK'ün kaldırılması elbette gereklidir. Ancak bunun yerine ne konulacağı ve işleyişinin, işlevinin ne ve nasıl olacağı, muğlak ve hatta tartışmalıdır. Zaten AKP'nin YÖK'e karşı olma görüntüsünün kendisidir esas tartışmalı olan. Çünkü AKP'nin YÖK'e baskıcı karakterinden dolayı karşı çıkma ihtimali dahi, gerçekliğiyle, ideolojik yapısıyla bile örtüşmektedir.

Burada da gerçekten demokratik ve bilimsel eğitimi öngören, temel hak ve özgürlükleri içeren bir değişiklik olmadığı/olamayacağı çok açıktır. Bunun olabilmesi için, eğitimin gerçek özneleri olan, başta öğrenciler olmak üzere, öğretim üyeleri ve üniversite çalışanlarının, bu tür oluşumların yönetim mekanizmalarında yer almaları gerekmektedir. Mevcut sistem içinde ise bunun mümkün olması düşünülemez.

Kısacası, bu madde bağlamında yapılmak istenen değişiklik de yine, AKP'nin üniversitelerde kadrolaşmasına, kurumsallaşmasına hizmet etmekten başka bir işe yaramayacaktır. Çünkü AKP'nin de kendinden önceki hükümetler gibi demokratikleşme gibi bir derdi yoktur. Zaten taslağın hazırlayıcılarının başında bulunan **Ergun Özbudun** da, YÖK'ün bir bütün olarak kaldırılmasından değil, sadece “**bazı değişikliklerden**” söz etmektedir.

Demokratikleşme değil, kurumsallaşma!

1984 Anayasası'na 12 Eylül AFC generallerini korumak için konulan 15. Madde'de değişiklik var gibi gösterilmeye çalışılıyor. Ve kimileri hemen bunu “**12 Eylül generallerine yargı yolu açıldı**” gibi

yorumlamaya kalkıyor. Oysa gerek hükümet gerekse Anayasa taslağını hazırlayan heyet, böyle bir amaçlarının olmadığını açık açık söylemekte. Ayrıca madde böyle bir şeye olanak tanısa bile, bunun 12 Eylül faşist generalleri için mümkün olmayacağını, çünkü zaman aşımına uğradığını söylemekten de geri durmuyorlar. Ayrıca bırakalım 12 Eylül generallerine yargı yolunu açmayı, kendi iktidarları döneminde yaşanan ve yine içinde çeşitli düzeylerde askerinin -özellikle de Büyükanıt'ın- yer aldığı açığa çıkan Şemdinli vb. olayların üstünü örten bir hükümetten böyle bir şeyi beklemek ancak safdillik olur.

Eğitime ilişkin bir başka madde ise, özellikle de Kürtleri yakından ilgilendiren eğitim diline ilişkin maddedir. Hazırlanan taslakta şöyle denmektedir: “**Eğitim ve öğretim dili Türkçe'dir. Türkçe'den başka dillerde eğitim demokratik toplum gereklerine göre düzenlenir.**” Yani madde görünürde Türkçe'den

başka dillerde eğitim yapılabilmesinin önünü açmaktadır. Ancak dediğimiz gibi, sadece görünürde böyle. Bunun üzerine atlayacak olanlar, bunu yapmadan önce bunun bir “vitrin” olup olmadığını bekleseler deriz. Çünkü adı üstünde, kamuoyuna sunulan henüz bir taslaktır! Aynı zamanda da bir nabız yoklaması. Kesin biçimini aldığı anda eskisini aratmayan düzenlemelerle karşılaşmak hiç de sürpriz olmasa gerek.

AKP bu Anayasa değişikliği girişimiyle aynı zamanda kendi tabanının uzunca zamandır girdiği, hatta ilk hükümet olduğu dönemden beri denebilecek, beklentileri de karşılama amacı taşımaktadır. Bunun başında ise dini tarikatların önünü açmak, türban vs. ideolojik meseleler gelmektedir.

Bunlara ilişkin şöylesi değişiklikler gündemdedir: Önceki Anayasada “**14. madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir**” biçiminde formüle edilen fıkra, “**kamu düzenine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler ser-**

besttir” olarak değiştirilmek isteniyor. Bunun anlamı ise kuşkuyla yer bırakmayacak kadar açıktır.

Bugün zaten esas olarak serbest olan tarikatların her türlü faaliyetleri daha da özgür hale getirilmek istenmektedir. Daha doğrusu bunlara yasal kılıf uydurulmaktadır. Bu yeni düzenlemeyle birlikte, jandarma polis vd. kolluk güçlerinin kimi zamanlarda, o da ya göstermelik ya da egemenlerin kendi içindeki dönemseller çatışmalara bağlı olarak gerçekleştirilmeye çalışıldığı baskın, kapatma vb. engellemeler ortadan kaldırılmak, bunların önü kesilmek istenmektedir. Ve böylelikle AKP de gücüne güç katarak, daha uzun süre hükümette kalabilecektir. Yapılan hesaplar bunu da içermektedir. **Kısaca tekrar etmek gerekirse, AKP'nin derdi demokratikleşme değil, kurumsallaşmadır.**

Bu taslak aynı zamanda, Bir yandan cumhurbaşkanının yetkilerini kısıtlayan, diğer yandan ise yargı dokunulmazlığı da getirerek, cumhurbaşkanını yolsuzluklardan ve daha bir dizi yargılanmayı getiren durumdan kurtaran düzenlemeler içermektedir. Bunu Gül nezdinde düşündüğümüzde, kendisinin örneğin kayıp trilyon davasından yargılanmasının önü kesilmek isten-

mektedir.

Sonuç olarak;

Düzen içi muhalefete bile bir dizi engellemeleri de içeren bu anayasa taslağı, her şeyden önce sistemin devamına hizmet etmektedir.

Sivil olduğu söylemi açık bir aldatmacadan ibarettir, çünkü kapalı kapılar ardında ve atanan kişiler tarafından hazırlanmaktadır ve bu yönüyle de “sivil” değil, gayet “resmi”dir!

Mevcut sistem içinde temel hak ve özgürlükleri içeren ve bunları büyüten bir anayasa zaten mümkün değildir. Bugün alınıp-pullanarak sunulmaya çalışılan bu anayasa, özelde ülke egemenlerinin genelde ise bağlı oldukları emperyalistlerin dönemseller ve konjonktürel çıkarlarına hizmet etmekten başka bir anlam taşımamaktadır. Emekçi yığınların hak ve özgürlüklerini gözetken, sömürüyü talanı ortadan kaldıran, gerçek halkçı bir anayasa, ancak geniş yığınların mevcut düzeni alaşağı etmesiyle mümkün olabilecektir!

Sınıfsal Yaklaşım

İŞÇİ SINIFI HAREKETİ(MİZİN)NİN CAN ALICI SORUNLARI

“Koyun”un olmadığı yerde Süleyman/Abdurrahman Çelebi DİSK’e başkan oluyorsa, beterin beteri Rıdvan Budak tekrar işbaşı yapmak için yola koyulduğunda (9 Eylül’de Çelebi’yi tepeleyerek, ittifaka yakın bir oranla DİSK Tekstil başkanlığına seçildi), büyük bir tevccüh gösterenlere **şaşırmamak** lazımdır. Türk-İş Başkanı’nın Kabine Üyesi gibi hareket ettiği bir ülkede; Hava-İş Başkanı Atılay Ayçin’in kendi beyanlarında da ifade edildiği üzere, çalışan kimliği kozmopolit bir yapı arz eden havayolu emekçileri, grev karar alınmışken, tekstil işçileri cephesinden ise karara ramak kalmışken direnişin eşliğinden dönülüyorsa, **şaşkınlığa** uğramamak gerekir.

Tam da bu süreçte; bir diğer Konfederasyon Hak-İş ile TİSK’in “**uzlaşmacı sendikacılık**” şiarıyla “sosyal diyalog protokolu” imzalaması; konuya ilişkin taze bakan Faruk Çelik tarafından “**ideolojik sendikacılığa**” karşı “eski anlayışın” yıkılması adına kutlanıyordu. Aynı Faruk Çelik hatırlanacağı gibi kısa bir süre önce Tuzla Tersanelerinde iki hafta içerisinde 5 işçinin “**kaza**” sonucu katledilmesi karşısında bir cellat soğukkanlılığıyla, “**Bunları gelişen Türkiye şartlarında son derece normal karşılıyoruz.**” (07.09.07) demişti.

Gerek dünyada gerekse de ülkemizde sendikalar ve işçi sınıfının mücadelesi hiç kuşkusuz çok kısa bir zaman diliminde bu hale gelmedi. Bugün, dünya ölçeğinde işçi sınıfının örgütlenme seviyesi açısından geçmişe oranla ciddi bir gerilemeden başka, önderlik niteliği açısından da belirgin düzeyde bir **kayıptan** söz etmek gerekiyor. Bunun sınıf mücadelesine yansımaları ya da başka bir ifadeyle karşılıklı bir sonucu ise çoğu ülkeler açısından devrim süreçlerinde **taşiyıcı ve önder** gücün, rolünü oynayamamasıdır.

Belirli bir süredir gelinen bu aşamanın değerlendirmesinde payı **öncelikle** işçi sınıfına çıkarılanlar açısından emperyalizmin ve modern revizyonizmin ağına düşmek hiç de zor olmadı. Buna göre, işçi sınıfı devrimci barutunu tüketmişti. Artık zincirlerinden başka kaybedeceği şeyleri vardı. Angarya kalkmış, kapitalist sömürü vahşi özünü yitirmişti. İşçi sınıfı üretimden pay alarak başkalaşıyor, sermaye ile çelişkilerini uzlaşarak çözebilen bir nitelik dönüşümüne uğruyordu. Bunda bilgi toplumu, bilim ve teknolojiye gelişmeler de rol oynamıştı...

Bu ideolojik propaganda dönemi, 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra modern revizyonizmin Sovyet Rusya’da sahne almasıyla hız kazanacaktı. Emperyalistlerin sendikal sürece müdahale amacıyla 1949’da kurduğu **ICFTU** (Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu) “komünizme karşı mücadele”yi hedefliyordu. Bu alanda komünizme karşı mücadelenin somut karşılığı, “**sınıf sendikacılığı**” idi. 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren büyük direniş ve bedeller ile gelişen ve işçi sınıfı tarihine damgasını vuran bütün değerleri yıkmak ve sınıf mücadelesini boğmak için sendikal alanı “**içeriden**” bozguna uğratmak, kontrol ve denetim altına almak gerekiyordu.

Sendikaların “**sarı**”ya boyandığı, STK statüsüne sokulduğu, işbirlikçi kimlik edindiği, partiler/sınıflar üstü yakıştırmalar yapıldığı, ücret, meslek gibi kategorilere ayrıldığı bu süreçte, burjuvazi amacına **büyük ölçüde** ulaştı. Bu amaca ulaşılmasında, süreç boyunca sürekli beslenen **işçi aristokrasisi** önemli bir rol oynadı. **Korporatist** bir tarzda, faşist ve gerici devlet yapılanmalarına eklenme olgusu, meselenin odak noktasını teşkil ediyordu. Sürecin dışında örgütlenmeye çalışan sınırlı sayıda sendika ise faşist ve gerici devletlerin azgın saldırıları altında yaşam şansı bulamıyordu.

Modern/çağdaş sendikacılık adı altında şekillendirilen “**uzlaşmacı**” kültür, açık bir sınıf işbirliğine dayanıyordu. Bu işbirliğinden kazançlı çıkanın sermaye olacağı da açıktı. Uzun vadede ortaya çıkan sonuçlardan birisi, işçi sınıfındaki aldatılmışlık hissi, bir diğeri ise sendikal mücadeleye olan genel güvensizlikti. Çeşitli barajlarla girilen tekelleşme olgusu bir yana, sendikaların üye sayılarında hızlı düşüşler yaşanmaya başlandı. İşsizlik oranlarındaki artışın kamçilediği bu durum arzulan tabloyu olgunlaştırıyor, sendikal alanı giderek kısırlaştırıyordu.

Bu süreç zarfında Türkiye işçi sınıfı hareketi de, ICFTU’nun şubesi olarak sahne alan **Türk-İş** (1952)’in ardından, **DİSK**(1967)’in kurulması ile sendikal alanda kendini daha derli toplu ifade etme imkanı bulmakta, dönemin bütün gelişmelerinden etkilenerek yol almaktadır. Politik ortama işçi sınıfı alanından katkı ve katılım kendini gösterdiği oranda, mücadelenin seyri bambaşka bir hal almakta, hakim sınıfların yönelimini çok yönlü taktiklerle beraber farklı mecrala-

ra çekebilmektedir. Ne var ki, komünistler ve devrimci/ihitilacı hareketler işçi sınıfı ile **üst düzeyde** bir buluşmayı hiçbir dönemde gerçekleştiremediler. Nitekim gerek DİSK gerek Türk-İş içerisindeki çeşitli şubeler, gerekse de bağımsız olarak kurulan kimi sendikalar aracılığıyla yürütülen faaliyet “**sınıf**” eksenli bir çizgiye oturtulamadı.

DİSK önderliği başından beri reformist, revizyonist kliklerin önderlikleri altında, her dönemi öncekini aratan bir çizgide Türkler’den Baştürk’e, Budak’tan Çelebi’ye kadar savruldu. DİSK ve Türk-İş’in bağlı sendikalarında yönetime gelen çoğu “**devrimci**”ler ise sistemin (sendikal yasal sistem) şekillendirmesine teslim olarak bürokratlaştılar. Sınıftan koparak işçi kimliklerini yitirdiler. Sendikadaki yönetici kesimin ayrıcalığıyla doğan **bürokratizm** onları sınıflarına yabancılaştırdı. İdeolojik gıdanın eksik kaldığı süreç, devrimci sendika muhalefeti ile tamamlanan bir eksenden yoksun olduğu için “**ölüm**”le sonuçlandı. Burada hiç kuşkusuz bu süreçleri iyi yönetemeyen Proletarya Partisi ve devrimci hareketlerin **asli** payını not etmek gerekiyor.

Çok boyutlu ve bir o kadar da kapsamlı sorun esasında hiç de görüldüğü kadar **karmaşık ve zor** bir karaktere sahip değildir. Meselenin **özünde**, işçi sınıfının insanlığın kurtuluşu davasındaki ideolojik ve politik rolünün kavranışıyla ilgili zafiyet bulunmaktadır. “**Sınıfsal duruş**” açısından arıza olarak da tanımlayabileceğimiz bu husus, şirazeyi birçok bakımdan kaydırmaktan başka, işçi sınıfıyla ilişkide de yoldan çıkarmaktadır. İşçi sınıfına neden “**sonuna kadar devrimci**” sınıf dendiği, bu yüzden de ideolojik bakımdan komünizm ile ilgili “**misyon**” yüklendiği kavranamamış, bilince çıkarılamamıştır. Emek-sermaye çelişmesinin neden “**temel**” karakter taşıdığı, emek kavramı ile proletaryanın öncü ve önder rolü arasındaki ilişki de yerli yerine oturtulamamıştır. Böyle olunca da sınıf cephesinde meydana gelen görece değişim ve dalgalanmalar, durgunluk ve gerilemeler, kafa karışıklıklarına sebep olmuş, yenilgi dönemlerinin umutsuzlukları, **yılgınlıklara**, giderek komünist yörüngeden **çıkışlara** yol açmıştır.

Sınıf ile parti arasındaki ilişkide; küçük burjuva kökenli kadroların durumu ve ağırlığının **handikapı** giderilemediği oranda, sınıf hareketiyle partinin ilişkisi güçlendirilemediği takdirde, devrim mücadelesinde **ilerleme** kaydedilebilmesinin güçlüğü ortadadır. Bu durum **er veya geç** gündemleşmektedir. Rusya, Çin, Vietnam örnekleri, önemli ve pahalı deneylerle doludur. Parti, -moda edilen deyimle benzetme yaparsak- sözde değil özde proletaryanın partisi olmayı, proleterleşmiş unsurlara borçlu olacaktır.

Proleter tarzı içselleştirmek, “**emek**” kavramıyla ilişkilenecek açıdan “**değer**” ifade eder. “**Emek**” çoğu sözlüklerde öncelik verilen anlamındaki gibi, **üretimle** ilişkili olarak anlaşılmalıdır.

Bir diğer husus, sendikal tarza ısrarla yerleştirilmesi gereken, **ideolojik-politik** yaklaşım meselesidir. Bugün itibarıyla dibe vuran “**sınıf sendikacılığı**”, zamanında “marjinal” bir konumu ifade edeceği muhalefetiyle karşılanmış, saman altından yürütülmeye çalışılmış, yasak savma yöntemleriyle geçiştirilmişti. Ya dozu kaçırılan ya da iyice sağa savrulan bir kendini bilmezlik neticesinde, bir dizi örneğin vardığı yol **çıkamazdır**. Egemen sınıfların, her türlü kısıtlama, kısırlaştırma, kontrol altına alma faaliyetlerine rağmen rüyalarını kaçırılan işçi sınıfı hareketi için bu kadar titizlenmeleri (havayollarında grev tartışmaları sürecinde kamuoyunda medya aracılığıyla yürütülen kampanya hatırlansın) sınıfın doğasına bizden daha **vakıf** olmalarındandır. Her vesileyle ideolojik-siyasi yaklaşıma “**suç**” atfetmeleri boşuna değildir. Onların belini kıracak olan tarz budur. İşçi sınıfını harekete geçirecek, asalak ve sü-lüklerden temizleyerek canlandıracak, örgütleyip yürütecek olan, **politik mücadeledir**.

Elbetteki kaynak noktası çoğu kez “iktisadi mücadele” alanından kurulmaktadır. Hatta şu gerileme koşullarının ilk dönemlerinde bu bir süre için yine böyle olacaktır. Ancak buna “politik kimlik” kazandırmak ve **doğrudan** politik hedefli eylemlerle sahneye çıkmak için işçi sınıfını hazırlayan ve katan bir **militan** örgütlenme amaçlanmalıdır. Bu **devrimci sendika muhalefetinin** bütün işçi platformlarında kendini var edebilmesinin koşulları her zamandan **daha fazla** vardır. Özellikle son bir yıl içerisinde yapılan neredeyse bütün sendika kongrelerinde delegelerin **ağız birliği** yaptıkları konuların başında “**uzlaşmacı sendikacılık**” olgusu, “**sosyal diyalog**” meselesi, konfederasyon ve şube yönetimlerinin “**işbirlikçi**” tutumları gelmektedir. Bu durum seçimlere yansımada da tabanın eğilim ve tepkisini göstermesi bakımından, teşhir ve yönelimi değerlendirme koşulları açısından önemlidir.

Kimse, gerek işçi sınıfı gerekse de diğer ezilen sınıfların bugün için güçlü kitle direnişleri ve eylemlilikleri geliştirmeyişlerine, on yıllardır tepelerine çöreklenen reformist, gerici zincirleri kıramıyor oluşlarına ve Proletarya Partisinin bu sürece müdahale etme noktasında başarısız bir pratik izlemiş olmasına bakarak “**umutsuzluk**” ve “**karamsarlık**” gözlükleri takmamalıdır. **Aksine bu durumu tersine çevirme yolunda, umudun ve kavranın bir parçası olunmalıdır!**

Duman deri direnişi sona erdi!

Tuzla Deri Organize Sanayi'nde faaliyet gösteren **Duman Deri Fabrikası**'ndan atılan işçilerin, yaklaşık iki aydır devam eden direnişleri, geçtiğimiz günlerde sona erdi.

Duman Deri Fabrikası'nın el değiştirmesiyle birlikte yapılan anlaşma

kapsamında işçilere tazminatları ödenirken, tüm işçilerin, önümüzdeki günlerde iş başı yapması bekleniyor. Direnişle ilişkin yapılan görüşmeler sırasında işçilerin işe geri alınması kabul edilirken, tazminatların peşin değil, senet yoluyla ödenmesi gündeme gelmişti. Ancak bunun

kabul edilmemesi ve peşin ödemede ısrar edilmesi sonucu bu talebi de kabul etmek zorunda kalan Duman Deri patronu, işçilerin tazminatlarını tam olarak ödeyerek, işçilerin önümüzdeki günlerde tekrar işbaşı yapabileceğini söyledi. **Yapılan bu anlaşmayla birlikte direnişlerine son veren işçiler, bu durumu direniş sonucu elde edilen bir kazanım olarak değerlendirmektedirler.**

Duman Deri'deki direniş böylece sonuçlanırken, yine Deri Organize'de bulunan **Derkafon Deri**'den çıkarıldıkları için, yine yaklaşık iki aydır fabrika karşısında direnişte olan deri işçilerinin eylemi ise devam ediyor. Sendikadan aldığımız bilgiye göre, buradaki eyleme ilişkin görüşmeler sürmekte ve ayrıca patrona karşı açılan ve işe geri alınma, alacakların ödenmesi vb. talepleri içeren bir dava söz konusu. Direnişin geleceğini de bu davanın gidişatının belirleyeceği söylenmektedir. **(Kartal)**

Petrol-İş yeni yönetimini seçti!

Petrol-İş Sendikası **7-8-9 Eylül** tarihlerinde sendikanın genel merkezinde 25. Genel Kurulunu gerçekleştirdi.

Sönük bir havada geçen Genel Kurulun açılış konuşmasını sendikanın Genel Başkanı **Mustafa Öztaşkın** yaptı. Petrol-İş Sendikası'nın özelleştirmelere karşı mücadelesinin sürecinin altını çizen Öztaşkın; konfederasyonlara birleşme çağrısı yaptı.

Yapılan konuşmalarda sendikanın öncülüğünde gerçekleştirilen direnişlere hiç değinilmedi. Petkim'in özelleştirilmesi, Sanovel direnişi gibi önemli gündemler hiç tartışılmadı. **Batman**, Bandırma, **Aliğa**, Trakya gibi şubelerden gelen delegelerin oluşturduğu muhalefet, genel sekreterlik mali sekreterlik gibi yönetim kurulu üyeliğine aday çıkardı. Yapılan seçimler sonucunda Genel Mali Sekreterliğe **Adnan Özcan**, örgütlenme sekreterliğine Aliğa Şube Başkanı **İbrahim Doğangül** seçildi. Genel Başkanlığa ise **Mustafa Öztaşkın** yeniden seçildi.

(H. Merkezi)

Emekçinin Gündemi

Neo-liberal saldırılar ve sendikalar

Emperyalistler ve onların uşakları ülkemizde neo-liberal politikalar doğrultusunda **"yeniiden yapılandırılmaya"** ekonomik olarak 24 Ocak kararlarıyla başlamış, bu süreç siyasi olarak 12 Eylül AFC'si ile devam etmiştir. 1985'lerde uluslararası anlaşmalarla Türkiye'nin ulusal ve uluslararası sermaye şirketlerine pazarlanması girişimi Cunta sonrası yeniden gelişen halk muhalefeti ile geciktirilmiştir. Bahar eylemlilikleri, Zonguldak Madenci Direnişi gibi emeğin giderek yeniden ayaklarının üzerine doğrulması, özelleştirmenin temellerinin açıktan örülmesini 90'ların ortalarına kadar geciktirebilmiştir. 1995 yılında egemenler uluslararası anlaşma olan GATS (Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Anlaşması), MAI (Çok Taraflı Yatırım Anlaşması), MIGA (Çok Taraflı Yatırım Garanti Kuruluşu)'yu imzaladı. 1999'da imzalanan stant-by anlaşması ile bugün yaşanan süreç planlanmış hatta geç kalındığı emperyalistler tarafından siyasi ekonomik kotalar ve IMF, DB, DTÖ yaptırımlarıyla usulünce bildirilmiştir. 99'daki stant-by anlaşması **"Kamunun Yeniden Yapılandırılması"** gerektiği direktifini veriyordu.

Bugün çeşitli alanlarda yapılan ve yapılmakta olan özelleştirmeler, piyasalaştırmalar ülkenin burjuva-feodal egemenlerinin ve emperyalistlerin çıkarıdır. Emperyalizmin dünya işçi sınıfı ve diğer emekçilere dönük saldırılarının araç ve yöntemleri özelleştirme, taşeronlaştırma, esnek çalışma, sendikasılaştırma, sosyal ve iş

güvencesinden mahrum etme ve tüm kazanılmış sosyal ve ekonomik, hukuki haklardan mahrum bırakma olarak sıralanabilir.

Ülkemizde çalışma ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi noktasında işçi sınıfı ve emekçilere dayattığı çalışma yaşamı bir yandan işçi ve emekçilerin iş ve sosyal güvencelerini ellerinden alırken, bir yandan da işçi ve emekçilerin sınıf kinlerini kendi sistemlerine karşı bilemektedir. Temel amacı sermayenin önündeki engelleri tamamen kaldırmak ve kötüleşen yaşam koşullarına paralel kendisine yönelebilecek her türlü tehlikeyi bertaraf etmek için işçi ve emekçileri örgütsüzleştirmek olan bu düzenlemeleri kısaca şöyle tanımlayabiliriz: **Özelleştirme**, ülkenin yeraltı ve yerüstü kaynaklarını emperyalist tekelere peşkeş çekmektir. Özellikle kamu kuruluşlarında ve yerel yönetimlerde yaygın olarak uygulanan özelleştirmeler, emperyalistler ve uşaklarına ucuz ve sendikasıız işgücü sağlamaktadır. **Taşeronlaştırma**, bu istihdamda işçiler üretim yaptığı işyerine yasal olarak bağlı değildir. **Yani patron bir aracı konumundadır.** Taşeron işçiliği uygulamasında aracı başkasının işyerinde kendi adına işçi çalıştırmaktadır. Taşeron işçilikte düşük ücretle çalışma ve sendikasıız çalışma bu istihdamı cazip kılmaktadır. İş güvencesiz, sosyal güvencesiz istihdam edilmesi ayrıca bir tercih nedenidir. **Esnek çalışma** ise genel olarak 'yalın üretim', 'esnek üretim', 'esnek uzmanlık' ya da 'toplam kalite yönetimi', 'norm

kadro' gibi başlıklarla da ifade edilen esneklik işçi-işveren ilişkilerini doğrudan ve çok yönlü etkilemekte ve ciddi değişiklikler getirmektedir. Özellikle sendikaların varlıklarını ve işlevlerini tehdit eden sorunlar yaşanmaktadır. Esnek çalışma işveren ve onların örgütlerine göre sözde küreselleşen dünyada artan fiyat ve kaliteye dayalı rekabetin kaçınılmaz bir gerçeği olarak uygulanmaktadır. Gerçekte ise; esneklik ile çok daha az sayıda işçiyi kapsayan üretim birimleri oluşmuş, işin çeşidi ve sayısı artmıştır. Norm kadro uygulaması ile esnek üretimin temelleri işkollarında atılmıştır. Ücretler arasında birkaç kata varan farklılıklar meydana gelmiş 1800'lerde kazanılan eşit işe eşit ücret ilkesi 21. yüzyılda hiçe dönüştürülmüştür. Bu durum sendikaların, işçilerin ortak çıkarlarını bulma ve bu doğrultuda ortak örgütlenme ve mücadeleye çekme görevini yerine getirmelerinin de zorlaştırmıştır. Esnek üretim, norm kadro, toplam kalitenin temelini oluşturan performans ölçümü işverenlerin işçi sayısını dilediği gibi değiştirebilmek, işlerine son vermek, kısmi çalışma, mevsimlik çalışma, eve iş verme vb. uygulamaları yaygınlaştırmıştır. İş güvencesi ve sosyal güvenceyi ortadan kaldırmış, toplu iş sözleşmelerini olumsuz etkilemiştir. Patronlar toplu sözleşme görüşmelerinde çalışma süreleri, yıllık izinleri, ücretleri, istihdam biçimleri ve sayıları gibi esneklik maddeleri getirmektedirler. Bütün bu uygulamalarla çalışanlar arasındaki ortak duruş işverene karşı birlikte hareket edebilme koşulları azaldığı gibi rekabetçi kayırmacılık, bireycilik, birbirini gammazlama gibi çalışanlar arasındaki barışı ve birlikteliği ortadan kaldırmıştır. Bu durum sendikaları esnek istihdam karşısında örgütlenme, işçilerin ve emekçilerin birliğini sağlama, örgüt yapılarını sağlamlaştırma konusunda varlığını ve işlevini devam ettirme açılarından olumsuz etkilemektedir.

Bugün bizimki gibi ülkelerde işçi ve emekçiler, sendikalar ve tüm ezilenler üzerinde faşist baskıları emperyalizmden bağımsız ele alamayız. Neo-liberal saldırılar dünyada tüm işçilerin yaşadığı sorunları ve talepleri ortaklaştırmakta, aynı zemine çekmektedir. Hem emperyalist ülkelerde hem de yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde işçi sınıfı ve tüm ezilenler birbirini aynı derecede ve aynı şekilde yaşamakla birlikte işsizlik, sendikasılaştırma, sosyal hakların kısıtlanması gibi saldırı politikalarıyla karşı karşıyadır. İşçi sınıfının ve sendikaların bu süreçte geliştireceği mücadele perspektifi önemlidir. Özellikle görülmesi gereken emperyalizm ya da kapitalist üretim tarzı var olduğu sürece işçilerin-emekçilerin, tüm ezilenlerin yaşamlarında dönemsel iyileştirmeler olsa bile iliklerine kadar sömürüleceklerdir. Bugün sendikalar büyük ölçüde fiili-meşru mücadele geleneklerini yitirmiş, emperyalist ve yerli uşaklarının politikalarına eklenmiş durumdadırlar. Yapılması gereken sendikalara yeniden işçi sınıfı bilimi öncülüğünde mücadeleyi kavramak ve kavratmaktır. Sendikaların geçmişte olduğu kadar bugün de örgütlenmede büyük önem taşıdığı bilince çıkartılarak misyonlarını üstlenmeleri gerekmektedir.

Sınıf sendikacılığının yaratılma koşulları dünya göre bugün daha uygundur. Egemenlerle işçi sınıfı ve emekçiler arasındaki çelişki her geçen gün derinleşmektedir. Dünyada yoksulluk sınırının altında yaşayanların, açıktan ölenlerin sayısının dünya nüfusunun çoğunluğunu oluşturduğu bu süreçte bir yandan da bir avuç emperyalist sermayeleri giderek katmerleşmektedir. Ve artık emperyalist ülkelerin işçi ve emekçileri, ezilen halkları da sosyal haklar için sosyal adalet için fiili meşru mücadeleyi, sokakların gücünü alanlarda aramaktadır. Sınıf sendikacılığı işçi ve emekçilerin uluslararası dayanışmasını acil olarak dayatmaktadır.

Tersane işçisi kölece çalışmaya

DİRENİYOR!

Tersane işçisinin içinde bulunduğu ve **can pazarı** olarak tabir edilebilecek iş koşulları, geçtiğimiz haftalarda ardarda gerçekleşen 5 “iş cinayeti” ile birlikte bir kez daha gündeme oturdu. Tersane işçileriyle dayanışma bir anda büyüyerek, burada yaşananları görmezden gelmekte ısrar eden boyalı basın bile gelişmelere dikkatini çekmesi gündeme geldi. Ancak onlar açısından 3. sayfa haberi olmaktan öte gitmeyen tersaneler sorunu, sorunun gerçek sahiplerince sahiplenilmeyi sürdürüyor.

Bölgede faaliyet sürdüren TİB-DER ve Limter-İş Sendikası'nın birbiri ardına yaptıkları açıklamaların, yürüyüşlerin yanı sıra, birçok sendika ve kurumun da çeşitli protesto biçimleriyle dile getirdiği tersanelerdeki sorun, geçtiğimiz günlerde sorunu sözde yerinde “incelemek” isteyen Çalışma

ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nın tersanelere yaptığı ziyaretle birlikte kamuoyunda daha bir geniş yer bulmuştu. Ancak devletin “el attığı” her sorun gibi, bu sorun da haliyle temsilcisi olduğu sermayenin lehine ele alınacaktı. Kaçınılmaz olan bu gerçeklik, bakanın yaptığı göstermelik “inceleme” sonucunda, tersane patronlarını değil, yaşamını yitiren ya da iş kazalarında yaralanan işçilerin suçlanmasıyla bir kez daha açığa çıkmıştı. Hem bu göstermelik incelemeye hem de genel anlamda tersanelerde yaşananlara dikkat çekmeyi sürdüren devrimci-ilerici kurum ve çevreler, tersane işçilerinin yaşadıklarına anlamlı bir günde daha sahip çıktılar. **Bu anlamlı gün 12 Eylül 1980 AFC'nin yıldönümüydü.** 12 Eylül binlerce devrimcinin, komünistin, ilerici-aydının ve de aynı zamanda işçi-emekçi yığınların

belleklerindeki yerini hala tüm sıcaklığıyla korumaktadır. Çünkü faşist cunta, en azgınca saldırılarını bu kesimlere dönük gerçekleştirmiştir. Gerçekte ise AFC bunlara karşı yapılmıştır. Tersanelerdeki gelişmelerin böylesi bir günde tekrar gündemleştirilmesi de işte bu yüzden anlamlı olmuştur.

“Artık yeter! İş cinayetlerine son!”

12 Eylül Çarşamba günü Tersaneler bölgesinde, TİB-DER tarafından organize edilen ve **Devrimci Demokrasi, BDSP, Partizan** gibi kurumlarca da destek verilen, tersane işçilerinin de katılım sağladığı bir eylem gerçekleştirildi.

Sedef Tersanesi önünden, saat 7:30'da başlayan eylemde, Tersaneler Caddesi boyunca yürüyüş gerçekleştirildi. Yürüyüşte çeşitli sloganlar atıldı ve Anadolu Tersanesi önüne gelince burada bir süre durularak, bu tersanede yaşanan sorunlar dile getirildi, bazı işçilerin alacaklarının ödenmediği vurgulanarak, ücretler alınana kadar mücadele edileceğinin altı çizildi. Buradan yürüyüşe devam edilerek GİSBİR (**Gemi İşverenleri ve Sanayicileri Birliği**) önüne gelindi.

GİSBİR önünde, Çevik Kuvvet tarafından alınan “**güvenlik önlemleri**” dikkat çekerken, burada yapılan açıklamada, son dönemde yaşanan ölümlere, ücret vb. hak gasplarına değinilerek, ölümlere neden olan iş güvenliği meselesi üzerinde duruldu. Patronların ölümle sonuçlanan kazalarda işçileri suçladığı, onları cahil ve bilinçsiz olarak göstermeye çalışarak, sorumluluktan kurtulmak istedikleri belirtildi.

Açıklamanın ardından, bir tersane işçisi tarafından yürüyüş boyunca en önde taşınan ve üzerinde “**Artık Ölmek İstemi-**

yoruz” yazan siyah bir çelenk, GİSBİR önüne bırakıldı.

Vekil-patron kolkola!

Aynı gün Tersaneler bir milletvekilini daha “ağırladı”. Sendika ağalığından, milletvekilliğine transfer olan, böylelikle de derdinin sınıf mücadelesi değil “**sınıf atlamak**” olduğu iyice açığa çıkan **Bayram Meral** de yine **Faruk Çelik** gibi “inceleme” amaçlı bir ziyaret gerçekleştirdi.

O da yine işçileri dinlemekten çok, GİSBİR patronlarının sesine kulak verdiğini, öncelikle GİSBİR patronu **Murat Bayrak**'la yaptığı görüşmeyle ve görüşmenin ardından basının karşısına kolkola çıkarak ispatlamış oldu. Tersanelerde yaşananların bu ziyaretlerle ne kadar engellendiği ya da çözülmeye çalışıldığı ise, ertesi gün yaşanan gelişmelerde görüldü.

13 Eylül günü, yani bu ziyaretten ve bir gün önce yapılan eylemden sonra Anadolu Tersanesi önüne, verilmeyen ücretlerini talep etmeye giden işçiler polisin saldırısına uğruyor ve gözaltına alınıyorlar. Polis, yolu kapattıkları gerekçesiyle işçilere saldırıyor ve aralarında TİB-DER Başkanı **Zeynel Nihadıoğlu** ve TİB-DER YK üyesi **Cahit Atalay**'ın da bulunduğu 14 işçiyi döverek gözaltına alıyor. Ve bu saldırı da yine işçiler ve TİB-Der tarafından gerçekleştirilen bir eylemle protesto ediliyor.

Aynı gün Limter-İş Sendikası tarafından da bir eylem gerçekleştirildi. Saat 17:00'de, “**Yaşam hakkı ve insanca çalışma koşulları istiyoruz**” talebiyle gerçekleşen ve DISK ve bazı sendikaların yanı sıra, DTP Milletvekili Sabahat Tuncel ve Ferhat Tunç'un da katılarak destek verdikleri açıklamada, bir kez daha tersane işçilerinin kölece çalışma koşullarına dikkat çekilerek, kamuoyuna duyarlılık çağrısı yapıldı.

Tersaneler, işçiler açısından cehennem olmayı sürdürdüğü sürece hak gasplarının “**iş cinayetleri**”nin süreceği kesin. Bunu önlemenin yolu ise, işçilerin sınıfsal temelde yükseltecekleri, ortak mücadelesinden geçmekte. **(Kartal)**

Mersin PTT çalışanları servis istiyor!

Her gün yaklaşık 13 kilometre yürümek zorunda kalan ve aldıkları düşük ücretlerle ayakta kalmaya çalışan PTT çalışanları, servis araçlarına tekrar sahip olmak için çeşitli eylemler örgütleyiyor. İşçilerden sorunlarını bizimle paylaşmalarını istedik.

- Yaşadığınız sorunlardan kaynaklı üç eylem gerçekleştirdiniz. Bu eylemlerin içeriğinden bahsedebilir misiniz?

PTT çalışanı: Posta İşletme Merkezi önceden Karacailyas'taydı. Yılbaşından sonra Mezitli eski PTT, şu anki Yenişehir Kampüsü'nün yanına taşındı. Karacailyas'ta şu an sadece PTT Başmüdürlüğü bulunmakta. Mezitli'ye taşınmamızla birlikte çalışma şartlarımız ağırlaştı. Gerek personel yetersizliği gerek iş hacminin genişlemesi, iş yoğunluğunun artması nedeniyle zor günler yaşadık. Bu koşullara rağmen tasarruf tedbirlerini gerekçe gösterip personel servislerini kaldırdılar. Özel araçlar personel servisi olmayıp sadece postacıları dağıtım cihetle-

rine bırakıp akşamları belli güzergâhta yine posta işine götürüyor. Personelin çoğu ise gelmek için iki araç değiştirmek zorunda kalıyor. **Yaklaşık 40 gündür servis araçlarımız kaldırılmıştır.** Birçok kez dilekçe verdik, fakat olumlu-olumsuz hiçbir yanıt alamadık. Bu girişimlerimiz devam ederken diğer yandan da 3 kez basın açıklaması ve yürüyüş düzenledik. Eylemlerimiz devam edecek. AKP ve Başmüdürlük'e dilekçe göndereceğiz. Bizim açımızdan olumlu bir sonuç alana kadar eylemlerimiz sürecek. **(Mersin)**

Süper Kargo patronunun sendika düşmanlığı

Ülkemizde işçilerin sendikalaşması ve Toplu İş Sözleşmeleri, patronlar lehine olan yasalar dahi hiçe sayılarak engellenmeye çalışılıyor. Bunun yanında yeri geldiğinde silahlı özel çeteler, polis ve jandarma da patronlar tarafından devreye sokuluyor.

Bu uygulamalar, **Bursa'da da TÜMTİS Sendikası**'nda örgütlenen **Süper Kargo** işçilerine yönelik uygulanmakta. Sendikanın TİS yetkisini almasının ardından, TİS görüşmelerine başlanması esnasında, Süper Kargo patronu sendika üyesi işçileri kapı önüne koydu. İşçilerin kağıt üzerinde de olsa “**yasal haklarını**” kullanılmasına tahammül göstermeyen patron, dışarıdan getirdiği silahlı adamlarıyla işçileri ve sendika yöneticilerini tehdit etmektedir. Bunun yanında kargonun ismini değiştirmek suretiyle sendikayı tasfiye etmeye çalışmaktadır.

Patronun bu uygulamalarına karşı **13 Eylül** günü Süper Kargo önünde Tümtis Sendikası Bursa Şubesi'nde örgütlü tüm işyerlerindeki

üyelerin ve Türk-İş'e bağlı birçok sendika yöneticisinin katıldığı bir basın açıklaması yapılarak patronun tutumu protesto edildi.

Açıklamada söz alan Tümtis Genel Sekreteri **Gürel Yılmaz** “üyelerimizle birlikte sınıf dayanışmasını sürdürerek Süper Kargo'da haksızlığa uğrayan arkadaşlarımızın yanında olacağız ve mücadeleye devam edeceğiz” dedi.

Ardından söz alan Şube Başkanı **Ahmet Güllü** ve Şube Sekreteri **Özdemir Aslan** da bu saldırılarla işçilerin sendikalaşmasının engellenemeyeceğini söyledi. **(Bursa)**

Tarımsal üretimin önemine rağmen ülkemiz egemenleri, sınıfsal niteliklerinden dolayı sorunlara çözüm aramak bir yana bu konuda temel hizmetler veren kurumların özelleştirilmesiyle niyetini açıkça ortaya koymuştur.

Çevre sorunlarının tarıma etkileri ve sonuçları

Tarımsal üretim, başta beslenme olmak üzere çok sayıda dalda ve sanayi alanında insani ihtiyaçların önemli bölümünü karşılayan, vazgeçilmez bir üretim alanıdır.

Bu üretim alanına ülkemizde geri kalmışlığın göstergesiymiş gibi bakılır çoğu zaman. Oysa en yoğun sanayi üretimi yapan ülkelerin aynı zamanda dünya çapında birer tarım üreticisi oldukları, gerek yaptıkları ihracatla gerek stratejik tarım ürünlerinin borsalarındaki etkinlikleriyle gözden kaçırılmaya çalışılır.

Ülkemiz egemenleri her yönüyle emperyalizme bağımlıdır. **Bu nedenle bağımsız bir tarım politikaları da olmamıştır.** Emperyalistler tarafından dayatılan ekonomik yaptırımların tarım bölümü önemli bir yere sahip olmuştur her zaman. Tarımsal üretim iç piyasasının ihtiyaçlarına göre değil emperyalistlerin ihtiyaçlarına uygun biçimde yapılmıştır/yapılıyor. **Dayatılan son yaptırımlarla da tarımın tasfiyesi konusunda önemli mesafeler kat edilerek dışa bağımlılığın boyutları en temel ürünlere kadar vardırılmıştır.** Son yıllarda buna bir de emperyalistlerin marifeti olan, küresel hale getirilmiş çevre sorunları eklenmiştir.

Çevre sorunlarının geldiği nokta..

Tarımsal üretimin önemine rağmen ülkemiz egemenleri, sınıfsal niteliklerinden dolayı sorunlara çözüm aramak bir yana bu konuda temel hizmetler veren kurumların özelleştirilmesiyle niyetini açıkça ortaya koymuştur.

Tarım alanlarındaki çevre sorunları açısından konuya bakıldığında da çok umut vaat edici bir durum görülmemektedir. **Çevre sorunlarına dar çevreler ilgi göstermiş, ama geniş kesimler tarafından yerlere çöp atmamak vs. gibi basit şekilde algılanmıştır.** Son dönemlerde bu sorunların günlük yaşamda da kendisini göstermesiyle birlikte konuya toplumun ilgisi artmaya başlamıştır. Ancak tarım alanlarında yaşanan

çevre sorunları yeterince ilgi çekmemekte ve tartışılmamaktadır henüz.

Kapitalist üretim biçiminin özünü oluşturan artı-değerin esasta elde edildiği yerler olan sanayi alanlarının ortaya çıkmasıyla birlikte hem sanayi atıkları hem de bu alanlar etrafında yoğun biçimde oluşan şehirlerde ortaya çıkan evsel ve şehirsal atıkların gelecek kaygısı taşımadan çevreye bırakılmaya başlanmasıyla birlikte çevre sorunları ortaya çıkmaya başlamıştır. **Sonuç olarak milyonlarca yıldır kendi dengesini sürdüren doğa bu işlevini yapamaz hale getirilmiştir.** Çevre sorunlarının kaynağı yoğun sanayi üretimi olarak algılanılmak istense de, asıl sorun bu üretimin kapitalist emperyalistler eliyle yapıyor olmasıdır.

Kapitalist üretim biçiminin varoluş ve yaşamını sürdürme diyalektiğinin özü olan aşırı kâr isteği, gerçekleştirilirken insan yaşamı ve çevre gibi konuları kendine ayakbağı, ekstra mali yükler olarak gördüğü için, bir kenara bırakır. Yine bu nedenlerden dolayı emperyalistlerden ve uşağı egemenlerden çevre sorunlarına köklü bir bakış açısı ve çözüm beklemek doğru değildir. Çünkü sorun sistem sorunudur.

Toprak ve su kirliliğinin geldiği boyut

Herhangi bir kirliletiçi faktör, doğayla temas geçtiğinde ortaya çıkan sonuçlar incelendiğinde; havada oluşan kirlilik çok hızlı biçimde ortaya çıkmakta ve uygun tedbirler alınmasıyla temizlenmesi de aynı şekilde hızlı olmaktadır. Suların kirlenmesi ise atmosfere nazaran daha yavaş bir seyir izlemektedir. Temizlenmesi de daha ayrıntılı işlemler ve tedbirler gerektirmektedir. **Toprakta ise durum biraz daha farklıdır.** Toprak herhangi bir kirliletiçiyle karşılaştığında uzun zaman bunu tolere ederek kirlenmeye direnç gösterir. Ancak kirlileticilere uzun zaman yoğun biçimde maruz kalmaya devam etmesi halinde etkiler görülmeye başlanır. Bu aşamadan sonra ortaya çıkan tahribatın geriye

döndürülmesi çok zordur. Toprak, temizleme işlemine de direnç gösterir. Sonuçta topraklarda ciddi boyutta kirlenmenin ortaya çıkması o toprağın elden çıkması, ölümü anlamına gelir.

Bu kirlenmeyi tarım faaliyetlerinden kaynaklanan ve tarım dışı sebeplerden kaynaklanan olarak ele alırsak; tarım faaliyetlerinden kaynaklanan sebepleri sulama, gübreleme ve toprak işleme aşamalarındaki yanlış uygulamalar olarak genel başlıklarıyla inceleyebiliriz. **Burada sorun ilkinde değil ikincisindedir.** Topraklarının tarım dışı amaçlar için kullanılması sebebiyle kaybedilmesinde başlıca etkenler sanayi ve şehir atıklarının kontrolsüz bir şekilde çevreye bırakılması sonucunda çeşitli kimyasal bileşiklerin, ağır metalin, radyoaktif elementlerin topraklarda birikmesi ve sulara karışmasıyla oluşturdukları etkiler ve tarım topraklarının başka alanlara (**sanayi, turizm, konut**) tahsis edilmesi olarak sayılabilir. Yaşanan kuraklıklar ve yıllık yağış miktarının büyük bir kısmının çok kısa bir süre içinde dar bir bölgeye düşmesi sonucunda oluşan sellerin ve erozyonun, sanayi ve termik santral çevrelerinde oluşan hava kirliliği sonucu ortaya çıkan asit yağmurlarının toprağa, suya ve bitki örtüsüne verdiği zararlar küresel kirliliğin etkilerine örnek olarak sayılabilir.

Ülkemizde çevre sorunları nedeni ile kirlenen, kaybedilen topraklara bakıldığında; **Marmara'da** tarım arazilerinin büyük bölümünün sanayi ve yerleşim alanlarına terk edilmesi nedeniyle kaybedildiği görülmektedir. **Ege'de** ise toprakların sanayi ve yerleşim yerlerine tahsis edilmesinin yanı sıra yanlış tarım yöntemlerinin uygulanmasından kaynaklanan birçok sorunun iç içe geçtiğini görmekteyiz. **Akdeniz** bölgesindeki tarım alanlarındaki kayıpların başlıca sebebi ise üreticilerin ürünlerini maliyetin altında satmak zorunda kalmaları nedeniyle köylülerin topraklarını turistik ve sanayi faaliyetinde kullanılmak üzere satmalarıdır.

Ülke tahıl ihtiyacını hem kalite hem de

miktar bakımından önemli oranda karşılayan **İç Anadolu'daki** tarım alanları tuzlulaşma, çoraklaşma ve kuraklığa kurban gitmiştir. Bölgedeki Konya-Karapınar başta olmak üzere çöl tanımlamasına giren arazilerin alanı genişlemektedir. GAP sınırları içinde yer alan alanlarda ise sulu tarıma geçişle birlikte yapılan yanlış uygulamalarla kısa sürede topraklar tuzlulaşmış ve geniş araziler tarım yapılamayacak hale gelmiştir. **Karadeniz** topraklarında ise, özellikle çay bitkisi yetiştirilen alanlarda toprağın asitlik derecesi her geçen gün artmaktadır. Asidik topraklarda yetişkin ekstrem bitkilerden olan çay dahi bu toprak koşullarında yetiştirilemeyecek hale gelmeye başlamıştır.

Bu sorunlardan en çok kim etkileniyor?

Dünyayı en hoyratça kullanıp insanın ürettiği her türlü üründen de aç gözlü bir biçimde en fazla yararlanan kesimler aynı zamanda gezegenimizi en fazla kirlüten ve tahrip eden emperyalistlerdir. Emperyalistlerin daha fazla sömürü daha fazla kar için dünyayı talan etmelerinin faturası ise öncelikle ezilenlere ödetilmektedir. Kendileri ise bu tahribatlardan korunmak için dünya nimetlerini ve her çeşit olanağı kullanmaktadır. **Dolayısıyla çözümü onlardan bekleyemeyiz. Çevre sorunlarının çözümü onların menfaatlerine ters düştüğü için hiçbir zaman gerçek anlamda bir çözüm üretemezler.** Çevre Bakanlığı, Kyoto Protokolü vb. kurum ve anlaşmalarla göstermelik olarak halkın tepkisini törpülemeye çalışırlar. Ve onlar daha fazla sömürü, daha fazla kâr için doğamızı alabildiğince kirlitep yok ederken diğer yandan ezilenler, bunların sonucu olarak daha da yoksullaşmakta, açlık, hastalıklar ve ölümlerle boğuşmaktadır. Onların kârları için insanlar, hayvanlar, bitki türleri, atmosfer, doğal çevre yok olup gitmektedir.

Şu bir gerçektir ki dünyada gelmiş geçmiş hiçbir sistem, hiçbir ideoloji dünyaya ve insanlık sorunlarına Marksizm kadar bilimsel temellere dayanan, duyarlı, çözücü ve sonuç alıcı yöntemlerle yaklaşmamıştır. Marksistlerin çalışma alanı sadece bir ülke, bir insan grubu veya herhangi bir canlı topluluğundan ibaret değildir. Proleterlerin çalışma alanı tüm dünya ve dünya üzerindeki her çeşit alandır. Bu nedenle insanı, dünyayı, evreni ilgilendiren her çeşit konudaki sorunların asıl muhatabı bizleriz. Bunun bilincinde olarak çevre sorunlarına kısa ve uzun vadeli çözümler üretmek gerekmektedir. Kitlelere giderken işleyeceğimiz konulardan biri de çevre sorunları olmalıdır. Bu konuda egemenleri teşhir etmek, ortaya çıkan her türlü olumsuz etkiden öncelikle ve en çok biz ezilenlerin zarar gördüğünü anlatmak ve konuya ilişkin perspektifimizi kurmak, koşullarını oluşturup örgütlenmeler yaratmak görevimiz/sorumluluğumuzdur. Bu konuda Ege (**Bergama, Aydın vd.**) köylülerinin mücadeleleri örnek alınabilecek niteliktedir.

22 Temmuz seçimleri ve sürecin Türkiye Kürdistanı'nda

önümüze çıkardığı görevler

22 Temmuz seçim sonuçları yeni verilerin yanı sıra esasta uzun bir süredir var olan çelişkileri bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Seçimler göstermiştir ki, DTP oy kaybına uğrarken, AKP % 25 oranında oylarını artırmıştır. Bu artış da esasta "ara kitleden" alınmıştır. Yine Türkiye Kürdistanı'nda seçimlere katılımın % 85'lere vardığı koşullarda % 30 gibi bir katılmama durumu yaşanmıştır. Katılımdaki düşüklüğün bir nedeni mevsimlik işçiler iken, diğer nedeni bölgede yaşanan gelişmeler ve de ulusal hareketin girdiği yönelimden belli oranda duyulan rahatsızlıktır. Nitekim **Leyla Zana**'nın DTP'nin seçim kampanyasına aykırı olarak İğdir'da yaptığı konuşma, konfederalizm çağrısı Kürt kitlelerinde yankı bulmuş, DTP'nin seçimlerde ender olarak oylarını artırdığı yer olarak İğdir kayda geçmiştir.

Bu analizlerden çıkan bir önemli sonuç da T. Kürdistanı'nda her kim oy almak istiyor, örgütlenmek istiyorsa Kürt sorununu bir şekilde gündemleştirmek, çözümüne dair planı olmasa bile vaatler sunmak zorunda olmasıdır. AKP de hükümet partisi olmasının avantajını kullanarak, Kürt sorunun çözüleceği/çözecekleri merkezli bir seçim propagandasıyla arada duran kitlelerden esas olarak oy alabilmiştir.

Ülkemizde bu gelişmeler yaşanırken Ortadoğu'da yaşanan bir takım gelişmeler de söz konusudur.

Türk Tarih Kurumu Başkanı **Yusuf Halaçoğlu**'nun yaptığı açıklamanın tam da Irak Kürdistanı'nda en son Ezidilere yönelik katliamın hemen ardından gelmesi ayrıca dikkat çekici bir noktadır. Türkiye Kürdistanı'nda kurulmakta olan Kürt

devletine karşı KDP'nin kan davalı aşiretleri ve Ezidiler içerisinde çok küçük bir grubu kapsayan ittifakın bu katliamı gerçekleştirdiği ileri sürülmektedir. Bu güçlerin arkasında ise Suriye ve Türkiye istihbaratlarının olduğu iddia edilmektedir. Türkiye'nin K. Irak'taki Kürtlere yönelik böl-parçala-imha et politikası hiç Türkmen nüfusunun bulunmadığı Musul'da açılan elçilik üzerinden yürütülmektedir. Türkiye'ye bu imkanı sağlayanın ise Saddam sonrası bir kısım Baasçıları vb. himaye eden **Suriye** olduğu belirtilmektedir.

Bir yandan katliamlar yapıp Kerkük referandumu ertelenmeye çalışılmakta ve Kürt olan Ezidiler çeşitli organizasyonlar ile Avrupa'ya rahat yaşam vaadiyle göç ettirilmeye çalışılmaktadır. Bölgedeki Kürt nüfusu aradaki çelişkiler kullanılarak dağıtmaya çalışılırken, KDP düşmanı aşiretler silah ve finans yönüyle beslenmektedir. Feodal yapının getirdiği parçalı durum kullanılarak KDP-YNK'ye alternatif daha işbirlikçi (ki söz konusu aşiretler Saddam zamanında koruculuk yapmışlardır) güç odakları açığa çıkarılmaya çalışılmaktadır. KDP'nin siyasal bir partiden çok **feodal bir aşiret örgütlenmesi** olması yıllardır süren iktidar mücadelesi içerisinde kendisine hasım, azımsanmayacak bir kitle yaratmıştır. Ancak bunların büyük bir bölümü şu anda bahsi geçen oluşumun ABD'nin desteğini arkasına alan bir KDP ile başa çıkamayacağını düşündüklerinden **hareketsiz** kalmaktadırlar. Fakat Suriye-Türkiye ittifakının söz konusu güçler üzerinden bir güç odağı oluşturmayı başarmaları durumunda ciddi bir kardeş kavgası ortamı yaratılacaktır. Feodal yapı kullanılarak Irak Kürdistanı katliamlarla dolu bir iç savaşa sürüle-

nebilecektir. Suriye ve Türkiye egemenlerinin gönüllerinde yatan aslan budur.

Kürtlere karşı TC-Suriye-İran eksenli kurulan üçlü ittifakın amacı ve kurulma nedeni gayet anlaşılır. Bu ittifaka esasta emperyalistlerin de bir noktaya kadar itirazları yoktur. Irak Kürdistanı'nda gelişmekte olan Kürt devleti ve KDP bu Kürt düşmanı ittifak ve onun yerel örgütlenmeleri karşısında ayakta kalabilmek için (tabi burjuva siyaset açısından) ABD uşaklığına daha da mahkum hale gelmektedir. Bağımsız manevra alanı iyice sınırlandırmaktadır.

TC üzerinden Suriye belirli oranda denetim altında tutulmakta, İran da bu çizgiye çekilmeye çalışılmaktadır. Fakat İran henüz istenilen çizginin çok uzağındadır. Tüm bunlara rağmen bu ittifak ile emperyalistlerin çıkarları bir noktadan sonra ayrılmaktadır. **Ki TC-Suriye-İran ittifakının Kürtleri kan banyosu içerisinde boğmamalarının asıl nedenlerinden biri budur.** Emperyalistler bu üçlü ittifakın esasta TC ayağı ile Kürt sorunu üzerinde aynı noktaya gelmeyi/TC'yi getirmeyi hedeflemektedirler.

Ortadoğu'da BOP çerçevesinde gelecekte düşünülen Türk-İsrail-Kürt ittifakının kurulabilmesi için TC, henüz ne AB'nin ne de ABD'nin istediği çizgiye gelmiş değildir. Fakat bu yolda ilerlemektedir. AKP'nin seçim zaferi ve komprador burjuvaların bürokrat burjuvaziyi (**ordu ve devlet eliti-CHP**) geçici olarak geri letmeleri bu yönlü uzlaşma zemini yaratmak için kullanılmaya çalışılmaktadır.

PKK'nin tasfiye süreci olarak değerlendirildiğimiz bu süreçte PKK'nin ne koparacağı ya da nelere razı olacağı biraz da Kürdistan'ın diğer parçalarındaki somut

duruma göre belirlenecektir. Abdullah Öcalan'ın Demokratik Konfederalizm talebi Irak Kürdistanı'nda ister KDP'li olsun ister özerk ya da bağımsız bir Kürdistan Cumhuriyeti olduğu sürece TC egemenleri tarafından kabul edilemez görülecektir. Çok daha geri haklar ile PKK'nin tasfiyesi hedeflenecektir.

22 Temmuz seçimlerinin gösterdiği bir diğer olgu ise PKK önderliğinin ezilen burjuva niteliği DTP şahsında daha da açığa çıkarılan PKK'nin dayandığı yoksul-topraksız köylüler ile küçük burjuva, aydın, köylü örgüt gövdesi arasındaki sınıfsal algılayış farklarıdır.

Leyla Zana'nın konuşması bu noktada çarpıcıdır. **Özerkliğin-konfederalizmin** dillendirilmesi halk kitlelerini etkilemiştir. Bugün TC'nin sunduğu "hakları" biraz geliştirerek kabul etmeye meyilli olan esas kesim Kürt burjuvaları, ulusal hareketle ilişkili toprak ağaları, şehirlerde ticaret ile uğraşan esnaf ve şehirli aydın tabakasıdır denilebilir.

Halkın çoğunluğunu oluşturan köylüler (esasta yoksul köylülük) ile diğer emekçiler ise hem **savaş çizgisinde** hem de **siyasal taleplerde** daha radikal çözümler istemektedir.

Yine ulusal hareketin özü gereği çözmesi gereken köylü sorunundan -ki bu esasta toprak sorunudur- uzak durması, sadece Kürt kimliğini öne çıkarması, toprak sorununun olmadığı bölgelerde halkın farklı sorunlarına duyarsız kalması girdiği süreç ile örtüşünce PKK çizgisi ile arasındaki makası açmıştır.

Komünistlerin yıllardır dillendirdiği Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı ve tam hak eşitliği ile birlikte T. Kürdistanı'na yönelik somut politikalar üretmesinin kaçınılmazlığı son seçim sonuçlarıyla bir kez daha radikal çözüm ve taleplerden yanadır.

Yıllardır dillendirdiğimiz "**ulusal hareketin demokratik taleplerini desteklemeliyiz**" doğru genellemesini ete kemiğe büründürmek zorundayız. Komünistlerin demokrasi anlayışı nedir? Yeni Demokratik Devrim'den, demokrasi-den ne anlıyoruz? Kürt ulusal sorunu bu demokrasi mücadelesinin neresinde durmakta ve biz bu sorunla nasıl ilişkilenebiliriz sorularına ciddi cevaplar üretme zorunluluğuyla karşı karşıyayız.

Yeni Demokratik Devrim perspektifimizin içinde yer alan demokrasi mücadelesinden burjuva-liberal kesimlerin aksine bizler her şeyden önce halkın sırtındaki her türden feodal kamburu kaldırmayı, bunun merkezine de toprak sorununu, köylü sorununu doğru bir şekilde çözmeyi koymak zorundayız. Bu sorunların çözümünün bizim ülkemizdeki yegâne yolu da **Halk Savaşı** yoludur.

Başbakan R. T. Erdoğan'ın Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı **Osman Baydemir** üzerinden DTP'li belediye başkanlarını hedef alan saldırıları uzun bir süredir gündemde. Halka hizmet götürmedikleri, iş

dığı oyların bir önceki seçimlerden daha yüksek olmasının getirdiği hırsla bölgeyi kendi kalesi haline getirecekleri yönündeki beyanları, DTP'li belediye başkanları üzerinden halkta güvensizlik yaratmak üzerinden biçimleniyor. **Yapılan bu propagandalarla halkta yaratılan güvensizlikten 2008'te yapılacak olan yerel seçimlerde nemalanmayı düşünen Erdoğan'ın hedefinin sadece yerel yönetimlerle sınırlı olmadığı da söylenebilir.**

Kürt halkının gerçekliğini çok iyi bilen TC hükümetinin başbakanı, bu açıklamalarıyla bölgede DTP'den düşen oyların AKP'ye kayması için bir fırsat yaratmaya çalışırken, kendi icraatlarını Kürt halkının hafızalarından silmeyi ise başaramayacaktır. Gerilla cenazelerini sahiplenilenlerin terörist ilan edilmesinden, yoksulluğun pençesinde sürüklenen insanlara yardım yapılmamasına, şehir planlamasından eğitimine kadar birçok hizmetin hükümet tarafından engellendiğini, yapılan hizmetlerin bizzat AKP tarafından geri çektirilmeye çalışıldığını Kürt halkı çok iyi biliyor.

Şırnak, Batman, Van'da yaşanan sel baskınlarında devletin bölgeye ne yardımı

yaptığını da biliyor Kürt halkı. İnsanların selden kurtardıkları yorgun bedenleriyle, kaybettiklerinin cenazelerini bulmak için günlerce arama kurtarma ekiplerini beklediğini, unutmadı Kürt halkı. Çamur içinde çıplak ayaklarıyla ekmek arabalarının önünde kuyruklar oluşturan çocukların daha geçen yılın Nisan ayında acımasızca katledildiklerini, Erdoğan'ın cenazeleri defnedilmeden o çocukların annelerini suçlayarak tehdit ettiğini unutmadı Kürt halkı. Sel felaketi sonrası bölgeye gelen ilk yardımların **Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi** tara-

findan gönderildiğini de biliyor halk. Devletin katlettiği canları unutturmamak için heykel yapan Belediye Başkanlarının görevden alındığını, yaptıkları her açıklamanın, her eylemin bir soruşturmayla, bir davayla cevaplandırıldığını da biliyor. Yaptığı yolsuzluklarla dünya çapında nam salmaya başlamış belediye başkanlarının takdirle karşılandığını, trilyonlarca borcu olan belediyelerin borcunun bir çırpıda silinerek ödenek yaratıldığını da biliyor.

Bütün bunları biliyor Kürt halkı. Bu yüzden de unutmayacaktır kimin ne yaptığını.

Çuvaldızı AKP'ye, iğneyi DTP'ye batır

yapmadıkları gibi iddialara yanıt veren başta Osman Baydemir olmak üzere DTP'li Belediye Başkanları, açıklamaların ardındaki niyetlerin farklı olduğunu ifade ediyorlar. AKP'nin 22 Temmuz seçimlerinde Diyarbakır başta olmak üzere Kürt illerinden al-

“Ormanlarımızı yakanlar vatan hainidir”

Dersim'in ve Dersimlinin karşı karşıya kaldığı saldırganlık tarihi, ülkemiz hâkim sınıflarının Cumhuriyet tarihinden de eskiye dayanmakta, o gün Dersim'e boyun eğdirmek için düzenlenen seferler bugün kapsamlı operasyonlarla devam etmektedir. Dersim'e tattırmadığı acı bırakmayan, doğasını ve insanını en aşağılık yöntemlerle hedef alarak kıyıma uğratan devletin son icraatı, daha önce yüzlerce kez yakıldığı ormanların yeniden tutuşturulması oldu.

Barajlarla, siyanürle altın aramacılığıyla, orman yangınlarıyla, kapsamlı askeri operasyonlarla, baskı ve estirilen terörle kuşatılan Dersim'in sorunları ekseninde Dersimlinin çılgınlığına kulak veren her çaba Dersim'in geleceği açısından hayati öneme sahiptir. Bu eksende **Munzur Çevre**

Dersim'in Ovacık İlçesi'ne bağlı Kozkozulca, Danzi, Dereköy, Amutka ve Kozulca köyleri ile ilçeye yakın bölgelerde helikopterlerden atılan yanıcı maddeler sonucu haftalar önce çıkan yangın binlerce hektarlık ormanı küle çevirdi.

TC ordusu gerillalara yönelik düzenlediği operasyonlar sırasında, kırsal alandaki ormanları ateşe vererek insanlık suçu işlemeye devam ediyor. Yangınlar özellikle **Dersim, Bingöl, Diyarbakır, Şırnak** bölgelerinde çıkarılıyor. Yangınlara müdahale edilmezken, halkın kendi imkanları ile söndürmesine güvenlik gerek-

Derneği'nin öncülük ettiği Gebze, Kocaeli ve Ankara Tunceliler Dernekleri'nin de örgütlenmesinde yer aldığı, güç kattığı ormanların yakılmasını protesto amaçlı yapılan eylem, refleks ve Dersimin sorunları ekseninde harekete geçilmesi bakımından büyük öneme sahiptir.

Dersim'in kapsamlı sorunları karşısında kitlelerin katılımını ve sokağa çıkmayı hedeflemeyen sembolik basın açıklamalarının Dersim'in sorunlarına çare olamayacağı açıktır. Dersim'in, yaşam kaynağı doğasının yok edilmesine dönük saldırılar sokağı hedefleyerek, teşhir ve protesto eylemlerine ağırlık kazandırarak engellenebilir. Ormanlarının yakılması ve Dersim'in yüz yüze kaldığı saldırganlığın geriletilibil-

çesi ile izin verilmiyor.

Dersim'in Ovacık İlçesi'ne bağlı **Kozkozulca, Danzi, Dereköy, Amutka ve Kozulca köyleri ile ilçe-**

Dersim duman altında!

ye yakın bölgelerde helikopterlerden atılan yanıcı maddeler sonucu çıkan yangın devam ediyor. Binlerce hektarlık alanı küle çeviren orman yangını nedeniyle yükselen dumanlar ilçe merkezine kadar geliyor. Bu durumdan rahatsız olan ilçe sakinleri ise bir an önce duruma çözüm bulunmasını istiyor.

mesinin tek yolu saldırının hedefinde yer alan kitlelerin ortak zeminde hareketinin yaratılabilmesiyle mümkün olacaktır.

“Doğuda, Batıda, Kuzeyde, Güneyde yanan ormanlar değil geleceğimiz” sloganıyla devletin uyguladığı çifte standardın, Dersim'i düşman ilan edenlerin her türlü aracı devreye sokarak düşmanlığını kanıtlama yarışına girmesinin teşhir edilmesi yapılan eylem özgülünde altı çizilmesi gereken yanlardan biridir.

Buradan hareketle Dersim'e ve doğasına sahip çıkışın görevleri, muhalif bir solumla icra edilmek, geliştirilmek, kitleselleştirilmek zorundadır.

(Dersim Derneklerinden bir Partizan okuru)

Öte yandan Hozat'a bağlı **Uzuntarla, Uzunmeşe, Amutka** ve yakın çevresinde bir ay önce yine helikopterden atılan bombalar sonucu başlayan yangın devam ediyor. Hozat Belediye Başkanı **Cevdet Konak**, yangın kapsamında on binlerce hektarlık alanın yok olduğunu bildirdi.

Ovacık ve Hozat'taki yangınlara şu ana kadar Orman İşletme Müdürlüğü tarafından yapılan kısmi müdahaleler yetersiz kalırken, birçok kez iletilmesine rağmen destek ekibin gelmemesi dikkat çekiyor. **(H. Merkezi)**

12 Eylül faşizmi sürüyor!

12 Eylül 1980'de emperyalizmin direk-tifleri doğrultusunda toplumsal muhalefetin bastırılması için yapılan Askeri Faşist Darbe tüm hak ve özgürlüklere karşı savaş açılması anlamına geliyordu. Faşist darbenin yıldönümünde birçok ilde protestolar gerçekleştirildi.

İSTANBUL

Taksim Tramvay durağında bir basın açıklaması gerçekleştirilerek 12 Eylül faşizmi lanetlendi.

Açıklama 12 Eylül AFC'sinin üzerinden 27 yıl geçmesine rağmen 12 Eylül'ün grevlerin yasaklanmasıyla, özelleştirmelerle, TMY terörü ile, polis yetki yasasıyla ve fiili OHAL'lerle devam ettiği vurgusuyla başladı. Ülkemizde şu an faşizmin temsilcisi olan AKP hükümeti tarafından çıkarılmaya çalışılan sözde sivil Anayasanın da 12 Eylül faşizminin ve zihniyetinin korunması anlamına geldiğinin ifade edildiği eylemi Partizan, ESP, Halkevleri, DHP, Odak vb. demokratik, devrimci kurumlar örgütledi. Eylem 12 Eylül'ün üzerinden 27 yıl geçmesine rağmen hem 1980'deki gelişen muhalefete karşı saldırı ve katliamları lanetlemek hem de 1980 sonrası devam eden bu saldırılara karşı mücadele çağrısı ile sona erdi.

ANKARA

Darbe Karşıtı Platform üyeleri Yüksel Caddesi'nde bir araya gelerek darbecileri

“bizim çocuklarımız” diye sahiplenen ABD'yi protesto için ve ABD Büyükelçiliği önüne yürüdü. Büyükelçilik önüne gelindiğinde Platform adına bir basın açıklaması yapıldı.

Yapılan açıklamada “12 Eylül 1980 Askeri Faşist Darbesi'nin 27. yılında başta ABD olmak üzere emperyalizmin ülkelerin sosyal siyasal hayatına, kendi istek ve çıkarlarına bağlı olarak nasıl yön verebildiğini ve belirleyici olabildiğini bir kez daha anımsamaya geldik. Artık halklarımız için su götürmez bir gerçek şudur: darbelerle emperyalizm arasında doğrudan ve birbirine kenetlenmiş sıkı bir bağ var. Yapılmış ve yapılacak olan bütün darbelerin önce Pentagon'da, CIA laboratuvarlarında, NATO karargâhlarında ele alındığı, zamana yayılacak bir ortak plan dâhilinde darbeden yarar sağlayacak yerli egemenlerce eşgüdüm, sevk ve idare içinde hareket edildiği artık hiçbirimizin yabancıca değildir” denildi. Açıklamanın ardından platform temsilcileri ABD büyükelçiliği önüne siyah çelenk bıraktı. “Darbeciler halka hesap verecek”, “Devrim şehitleri ölümsüzdür”, “Kahrolsun ABD emperyalizmi” vb. sloganların atıldığı eylem çelenk bırakmanın ardından sona erdi.

BURSA

12 Eylül günü saat 18:30'da AVP Tiyatrosu önünde Partizan, DHP, SDP, DTP, İHD, ÇHD, KESK, ÇGD, BATİS, Tuncelililer Derneği, Nilüfer Yeni Gündem vd. birçok demokratik ve devrimci kurum biraraya gelerek 27 yıl önce yapılan Askeri Faşist Darbeyi protesto ettiler. Kurumlar adına açıklamayı İHD yöneticisi Av. Mehmet Deniz okudu. Deniz, “80 Darbesi sadece ülkedeki emek ve demokrasi güçlerinin yarattığı toplumsal muhalefeti yok etmenin bir aracı değil, bir yandan da emperyalizmin bölgedeki pozisyon tutma çabası için görevini yapan bir jandarma oluşturma müdahalesi olmuştur” dedi. Sloganlar ve alkışlarla 12 Eylül darbesi lanetlendi.

12 Eylül Askeri Faşist Darbesi'nin yıldönümünde birçok ilde protestolar gerçekleştirildi.

İZMİR

İzmir'de 12 Eylül 1980 AFC'sini protes-

to etmek için üç ayrı eylem gerçekleştirildi. Bu eylemlerden ilki İzmir Cezaevi İnisiyatifi tarafından Kemeraltı girişinde saat 13:00'de yapıldı. Partizan'ın da destek verdiği bu eylemin ardından İCİ üyeleri, Kemeraltı girişinde 12 Eylül'ü teşhir eden bildirilerini dağıtarak eylemi sonlandırdılar.

Saat 14.00'de Üçkuyular Meydanı'nda toplanan İzmir 78'liler Derneği ve Halkevleri üyeleri “Kahrolsun faşizm, darbeciler yargılsın” pankartını açarak Kenan Evren'in yerleştiği lojmanların yakınında basın açıklaması yaptılar.

Son olarak da aralarında çok sayıda kitle örgütünün yer aldığı bir miting gerçekleştirildi. Saat 14.30'da Bornova Stadı'nda toplanan kitle Bornova Meydanı'na kadar yürüdü. Darbecilerin yargılanması şiarını haykıran yaklaşık 500 kişilik kitle, yapılan konuşmaların ardından eylemi sona erdirdi. Eylem esnasında yaygın bir şekilde İşçi-köylü gazetesinin dağıtımı yapıldı.

Adana

Adana 5 Ocak Meydanı'nda bir araya gelen Alinteri, BDSP, ÇHKM, DHP, Mücadele Birliği, YDG, TÖP ve ESP üyeleri, darbeyi protesto ederek İnönü Parkı'na yürüdü. “12 Eylül karanlığı sürüyor. Karanlığı devrimle parçalayacağız” yazılı pankart açan kitle adına açıklamayı Serkan Tatlı yaptı. Tatlı, darbenin yükselen devrimci ve işçi sınıfının çıkışının önünü kesmek amacını taşıdığını söyledi.

Van F Tipi'nde hak ihlalleri sürüyor!

Geçtiğimiz aylarda da yaşanan hak ihlalleri ile gündeme gelen Van F Tipi Hapishanesi benzeri olaylarla gündeme geliyor. Van F Tipi'nde bulunan pek çok tutsak ve yakınları insanlık dışı uygulamalara maruz kalıyor. Yaşanan bu tür baskı ve uygulamaları protesto etmek isteyen Hasan Kaçan isimli siyasi tutsak 6 Eylül 2007 tarihinde kendini yaktı. Van Tutuklu Hükümlü Aileleri Dayanışma Derneği (TUHAD-DER) Başkanı Adil Kotay'ın yaptığı açıklama ile olay kamuoyuna yansıdı. Kendini ateşe vererek yaşanan hak ihlallerini protesto etmek isteyen Hasan Kaçan isimli tutsak ise hastanede bir gün tutulduktan sonra geri hapishaneye götürüldü.

Yaptığı eylemle kendilerine ve yakınlarına uygulanan tecrit politikasını protesto etmek isteyen Hasan Kaçan'a hapishane yönetiminin verdiği cevap her zamanki gibi cezalarla yıldırımaya çalışmak oldu. Hastaneden tekrar hapishaneye getirildikten sonra kendisini görmeye gelen ailesiyle görüş yapmasına izin vermeyerek görüş cezası uygulayan hapishane idaresi, gelişen tepkileri bu yolla sindirmeye çalışıyor.

Konuyla ilgili olarak Adil Kotay F tipi hapishanelerin adeta birer tabutluk olduğunu söyleyerek, tüm kamuoyunu Van F Tipi Hapishanesi'nde yaşanan baskılara karşı duyarlı olmaya çağırdı.

İHD Van Şube Sekreteri Cahit Bozbay ise, F tipi hapishanelerin hükümetin söylediği gibi, 5 yıldızlı otel değil, tabutluk olduğunu söyledi. Bozbay, Van F Tipi Hapishanesi'nde yaşanan baskıları yakından takip ettiklerini belirterek, konuyla ilgili gerekli girişimlerde bulunacaklarını söyledi.

F tiplerinde daha önce de pek çok tutsak, uygulanan baskıya karşı gösterdikleri tepkileri karşısında görüş yasağı saldırısına maruz bırakılmıştı. (H. Merkezi)

Av. Mustafa Rollas'a karakolda işkence yapıldı!

Yoğun eleştirilere rağmen yürürlüğe giren **Polis Vazife ve Salahiyeti Kanunu** avukatları da mağdur ediyor. Urfa ve İstanbul'da avukatların polisler tarafından darp edilmesinin ardından bu kez İzmir Barosu avukatlarından **Mustafa Rollas**, müvekkilleriyle görüşmek için gittiği karakolda coplarla dövülerek gözaltına alındı.

Rollas'ın maruz kaldığı olay şöyle gelişti: İzmir 76. Enternasyonal Fuarı'nda "**Eşitlik, özgürlük, adalet istiyoruz**" yazılı pankart açmak isteyen **İlker Turgut** ile **Doğukan Öci** isimli öğrenciler gözaltına alınarak, Fuar Asayiş Ekipleri Amirliği'ne götürüldü. Haberi alan Avukat **Mustafa Rollas**, Öci ve Turgut'la görüşmek üzere karakola gitti. Müvekkilleriyle görüşmek isteyen Rollas, coplanarak, gözaltına alındı.

Aynı zamanda İHD eski İzmir Şube Başkanı olan Rollas'ın elleri karakolda kelepçelendi, fiziksel şiddet ve hakarete maruz kaldı. Avukat olduğu için hemen savcılığa çıkarılarak ifadesi alınması gerekirken karakolda zorla ifadesi alınmaya çalışılan Rollas, Çağdaş Hukukçular Derneği üyesi avukatlar, İnsan Hakları Derneği Başkanı **Lütfü Demirkapı** ve DTP Milletvekili **Akın Birdal**'in çabalarıyla gece 1.00'de serbest bırakıldı. Polisler hakkında suç duyurusunda bulunacağını belirten Rollas, yaşadıklarını şöyle anlattı:

"**Fuar Asayiş Ekipler Amiri, içeri giremeyeceğimi söyledi. Ben ısrar edince Fuar Ekipler Amiri olduğunu söyleyen kişi, birkaç defa beni merdivenlerden aşağı itti. Bana fiziksel şid-**

det uygulandı ve dövülerek gözaltına alındım." Gözaltında tutulduğu süre boyunca hukuksuz uygulamalarla karşılaştığını ifade eden Rollas; "Elime kelepçe takan polis anneme küfür etti. Kelepçeler sıkılarak kollarımda iz bıraktı. İçeri alındığım sırada gördüğümde teşhis edebileceğim bir çevik kuvvet polisi kasıklarına tekme attı. Asayiş içerisinde ve gözaltına alınırken sivil giyimli, ülkücü bıyıklı, kısa boylu tıknaz birinin küfürlerine maruz kaldım. Tuvalet ihtiyacım karşılanmadı. Gözaltı nezarethanesi olmadığı için saatlerce bir koridorda ellerim arkadan kelepçeli bir şekilde ayakta bekletildim" dedi. Rollas, polisin bu kadar keyfi davranmasının nedeninin Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu olduğunu söyledi.

(İzmir)

Erdoğan'ın işkence inkârına İHD ve Mazlum-Der'den tepki

Terörle Mücadele Yasası ve Polis Vazife ve Salahiyet Yasası'nda yapılan değişikliklerin kabulünden sonra hak ihlalleri, keyfi arama, saldırı, işkence ve katletme olayları hızla artmaya başladı. Polis sokaklarda keyfi biçimde durdurduğu insanları gözaltına alıyor ve işkenceden geçiriyor. Bu tür olayların arttığı günlerde R. Tayyip Erdoğan'ın "**İşkence yoktur**" açıklamasına İHD ve Mazlum-Der tepki gösterdi. Yapılan açıklamada Erdoğan'ın sözlerinin tamamen yalan olduğu ifade edildi. Sadece Haziran ayı içerisinde bile keyfi şekilde yapılan gözaltılardan 3 ayı ilde 3 ölümlerle sonuçlanmasına vurgu yapıldı.

İşkencenin önlenmesi için hükümetin üzerine düşen hiçbir sorumluluğu yerine getirmediğini söyleyen İHD Genel Başkan Yardımcısı **İsmail Boyraz**, İHD'nin raporlarına göre 2007 yılının ilk 6 aylık döneminde 376 kişinin işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığını açıkladı. Boyraz "Mazlum-Der'in Ocak-Haziran 2007 bilançosuna baktığımızda işkence/ışkence iddiası ve kötü muamele iddialarına ilişkin 75 olayın olduğu görülmektedir" dedi. Boyraz konuşmasının devamında Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltında bulunan Nijeryalı **Festus Okey**'in karakolda

öldürülmesi olayının bile bu yasanın nasıl bir sonuç verdiğini gözler önüne serdiğine dikkat çekti. 7'si çocuk 10 kişinin öldüğü Diyarbakır olaylarında, 2007 Newroz ve 1 Mayıs kutlamalarında polisin tavrının "işkenceye sıfır tolerans" anlayışıyla uyuşmadığını söyledi. Başbakan'ın söz konusu konuşmasında işkence iddiasıyla AİHM'e başvuranları "**mahfil**" olarak tanımlamasını da eleştiren Boyraz, "Eğer AİHM'e dava taşınması istenmiyorsa, bunun yolu, kendi mahkemelerimizde işkencecilerin hak ettiği cezaya çarptırılması ve mağdurların zararlarının telafi edilmesinden geçer" diye konuştu.

Özellikle son günlerde sıkça duyduğumuz kimlik sorma ve arkasından gelişen işkence-katletme olaylarının en öne çıkanı Festus Okey'in katledilmesi olmuştur. Ağustos ayı içerisinde de Mehmet Nezir Çirik'in yine Beyoğlu Tarlabası'nda kimlik soran polislerce keyfi olarak gözaltına alınması ve ardından maruz bırakıldığı işkence sonucu dalağı parçalanması yakın zamanda yaşanan olayların örnekleridir. Tüm bunlara karşın R. Tayyip Erdoğan'ın yaptığı açıklamalar, ileride yaşanacak saldırı ve keyfi uygulamaların haberini veriyor.

(İstanbul)

İCİ: "Hapishane koşulları düzeltilsin!"

Konak Postanesi önünde bir araya gelen İzmir Cezaevi İnisiyatifi üyeleri, hapishanelerde kalan siyasi tutsakların yaşadığı hak ihlallerini protesto etmek amacıyla bir basın açıklaması yaptı. Açıklama sırasında sık sık, "**Tecride hayır**" "**Yaşasın devrimci dayanışma**" sloganları atan kitle adına açıklamayı okuyan **Suat Kaptan**, 12 Eylül karanlığı ve anlayışının bugün de sürdüğünü belirterek, "27 yıldır sürdürülen cezaevleri politikaları hiç değişmedi. Mahkumlar üzerindeki her geçen gün boyut değiştirerek devam etti" dedi. Hapishanelerde yaşanan insan hakları ihlallerine de dikkat çeken Kaptan, hükümetten koşulların düzeltilmesi için gerekli düzenlemeleri yapmasını istedi.

Kaptan, hapishanelerdeki tecridin ısrarla sürdürüldüğünü belirterek, koşulların düzeltilmesi için İCİ'nin taleplerini şu

şekilde sıraladı:

***Tecrit anlayışına derhal son verilmeli.**

***Ölüm oruçları ve operasyonlar sıra-**

sında cezaevinde kalamayacak ölçüde rahatsızlıkları oluşan hükümlülerin serbest bırakılarak tedavilerinin yapılmasına olanak tanınması,

***Başta mesane kanseri olan Erol Zavar olmak üzere, kronik hastalıkları bulunan hükümlülerin tedavilerini gerçekleştirmek üzere serbest bırakılması,**

***Revire, görüşe çıkan tutuklu ve hükümlülere yönelik yapılan ve onur kırıcı bir uygulama olan elle arama ve ayakkabı aramaları uygulamalarına son verilmesi,**

***İkinci, üçüncü kez cezalandırılma anlamına gelen hücre cezaları, mektup ve görüş yasağı uygulamalarına son verilmesi,**

***Her türlü insani ve temel ihtiyacın dilekçe ile karşılanması zorluğuna son verilmesi,**

***Disiplin cezaları ve infaz yakma cezası uygulamalarına son verilmesi ve geçmişe ait cezaların silinmesi**

(İzmir)

Emperyalizmin atık çöplüğü Türkiye!

İspanya'nın 3 termik santralinden ihraç ettiği toksit atıkları Cezayir'deki SA P/C DE Dragodos adlı İspanyol şirketine götürmek üzere **15 Aralık 1999** tarihinde İspanya'nın Aviles Limanı'ndan yola çıkan Ulla gemisi, gemideki yükün bozulduğu gerekçesiyle Cezayir devleti tarafından kabul edilmeyince **25 Şubat 2000** tarihinde **İskenderun Körfezi**'ne demir atmıştı.

Yıllardır Türkiye'nin sahil şeritlerini kimyasal atık çöplüğüne çeviren emperyalistler, kendi ülkelerinde yarattıkları kimyasal atık maddelerini Türkiye gibi kendilerine bağımlı ülkelere göndererek buraları kendi çöplükleriymiş gibi kullanmaktadırlar.

M/V Ulla adlı toksit atık yüklü gemi de İskenderun Limanı'na demir attıktan sonra burada kalmaya devam etmektedir. İskenderun halkı, balıkçılar ve çevre örgütlerinin eylemleri ve baskıları sonucu Türk devleti göstermelik olarak İspanya'dan geminin geri çekilmesini istemiş ancak diğer yandan

İspanyol şirketi adına çalışan Türk acentasının koydurduğu haciz sonucu M7V Ulla gemisi İskenderun Körfezi'nden çekilmemiş ve gemi 6 Eylül 2004 tarihinde taşıdığı atıkla birlikte batmıştı.

Şu anda kıydan 3 mil açığa ve 40 metre derinlikte bulunan gemideki atığın bir bölümü çıkarılmasına rağmen geriye kalan büyük bölümü katılaştığı gerekçesiyle çıkarılmamaktadır.

Bu da İskenderun sahillerine ciddi anlamda zarar vermektedir. AKP hükümeti, emperyalist devletlerle yaptığı atık madde ticaretinden kaynaklı bu tür durumlar karşısında sesini çıkarmamaktadır. Yine bu ticari anlaşmalardan dolayı devletin herhangi bir çevre politikası da bulunmamaktadır.

Daha öncesinden ve sık sık karşılaştığımız Karadeniz sahillerine vuran zehirli variller İzmir Limanı'ndaki asbestli gemiler gibi M/V Ulla gemisi de İskenderun Körfezi'ni kirletmeye devam ediyor.

Bu duruma sessiz kalmayan İskenderun halkı, balıkçılar ve çevre örgütleri, yaptıkları eylemler ile bu konuya dikkat çekmeye, kamuoyunda duyarlılık yaratmaya çalışıyorlar. AKP hükümeti ise vali ve kaymakam hakkında dava açılmasını yasaklayarak gerçek yüzünü bir kez daha göstermiştir. Çevre örgütleri geminin ve atığın denizden mutlaka çıkarılmasını ifade ederken İskenderun Kaymakamı **Cengiz Horzoğlu**, Ulla atığında yükün çıkarılma işlemlerinin başarısızlıkla sonuçlandığını itiraf edip bu atığın laboratuvar incelemeleri sonucu denize ve deniz canlılarına zarar vermediğini iddia ederek sorunun ciddiyetini gözlerden kaçırmak istemektedir.

Ama sorun gözlerden kaçırılmayacak kadar büyüktür. Bunun için emperyalistlerin ve uşaklarının ülkemizi zehirli atık çöplüğüne çevirmelerine izin vermeyelim duyarlılığı arttırıp İskenderun halkının yanında olalım. **(Mersin)**

Fabrikada patron vahşeti

Hak arayan işçinin parmakları kesildi

İkitelli Marmara Sanayi Sitesi'nde bulunan NYN Askılık Fabrikası'nda 3 haftadır çalışmakta olan **Ali Cömert Fırat** adlı işçi patronu tarafından dövüldü ve uğradığı şiddet sonucunda parmakları koşturdu.

Fabrikanın montaj bölümünde çalışan Ali Cömert Fırat, 23 Mart günü sabah halasının oğlunu aradığını, kovulduğunu öğrenince "hayırdır neden gitti" diye sorduğunu işçilerden birinin güldüğünü, kendisinin "her gidenin arkasından gülüyor musunuz" demesi üzerine hakarete uğradığını, yanıt verince de patron Osman Nuri Noyan'ın kendisini odaya çağırıldığını ve kovduğunu belirtti. Muhasebe elemanının "sen aşağıda bekle, ben hesaplayıp getiriyorum" diyerek kendisini aşağıya gönderdiğini ekleyen Fırat, ardından şoför tarafından "**patron çağırıyor**" denilerek depoya götürülmüş ve burada şiddete maruz kalmıştır.

Ardından yaşadıklarını "koluma girip deponun oraya gittik. Osman Bey bana 'beni müşterilerin yanında rezil ettin' dedi ve boğazıma sarıldı, öldüresiye sıklmaya başla-

dı. Sıkıya devam ederken 'sen hiç cezaevine girip yattın mı? Ben 5 yıl yattım' dedi. Bu arada şoförü Nihat sol kaşıma vurdu, 'kaşım açılmış, bırakın beni' dedim anladılar, tam o sırada ellerimde bir acı hissettim ama bakamadım ve kanlar içinde yere düştüm. Tekmelemeye devam ettiler. Bir ara kaçmak için merdivenlere yöneldim. 4 veya 5 merdiven aşağıya inerken 2 katlı binadan koşmaya başladım, peşimden geldiler ve bu arada bir darbe de sırtıma aldım. 5 metrelik merdivenlerden yuvarlanarak aşağıya düştüm. Çıkış kapısını açmak için elimi uzattığımda parmak uçları kopmuş olduğunu fark ettim. Marmara Sanayi Sitesi'nin hemen üst tarafındaki TEM Hospital Hastanesi'ne gittim."

Hastanede parmak uçlarının olmadığı anlaşılınca yapılan araştırmada Fırat'ın dövuüldüğü yerde parmakları bulundu. Olay sonrasında ifadesi alınan patron ise kısa sürede serbest bırakıldı. Yaşanan bu vahşet ile işçilerin çalışma koşulları bir kez daha gözlerimizin önüne serildi.

(H. Merkezi)

BES adli yıl açılışında taleplerini dile getirdi

BES, adli yılın açılışı dolayısıyla yargı çalışanlarının sorunlarını hatırlatmak amacıyla eylem yaptı. Adalet Bakanlığı Ek Binası önünde biraraya gelen BES üyeleri, "Yargıda adalet istiyoruz", "Adalet yoksa barış da yok" şeklinde slogan attı. Kitle adına konuşan BES Genel Başkanı **Mustafa Çınar**, hükümet programını eleştirerek, programda emekçiler ve ezilenler adına herhangi bir maddenin bulunmadığını söyledi. Hazırlanan yeni Anayasa'da yapılan değişikliklerin kamuoyu ile paylaşılmamasını da eleştiren Çınar, "Anayasa sır gibi saklanıyor. Anayasanın demok-

ratik, özgürlükçü, eşitlikçi boyutu gözmezlikten gelinerek, toplumun bütün katmanlarına ulaşmadan hazırlanmaya çalışılıyor. Dünden tek farkı gölgesi de apolet yok" dedi.

Çınar, ekonomik zorluklarına da değinerek, yargı çalışanlarının yoksulluk sınırının altında yaşadığını kaydetti. Özellikle Adalet Bakanlığı bünyesinde istihdam edilen personeller arasında 4/C statüsünde çalışanların kadrolu iş güvencesinin sağlanması konusunda yasal düzenlemelerin yapılmasının gerekliliğini vurguladı. **(Ankara)**

BAŞSAĞLIĞI

Proletarya Partisi'nin yiğit neferlerinden Sırma ve Ali Boyoğlu'nun babası Ali Boyoğlu yaşamını yitirmiştir. Boyoğlu ailesine başsağlığı diliyor, acılarını paylaşıyoruz...

PARTİZAN

Enerji dalaşında bir piyon: Türkiye!

Emperyalistlerin enerji politikası diğer politikaları da belirleyen, tayin edici bir politikadır. ABD'nin, **Ortadoğu, Hazar ve Kafkasya**'daki enerji kaynaklarına ve nakil güzergahlarına hakim olmayı hedefleyen Büyük Ortadoğu Projesi'nin de ABD emperyalizmi için diğer politikalarının belirlenmesinde böyle bir tayin ediciliği vardır. BOP'un hayata geçmesi için ABD emperyalizmi işgal vb. askeri saldırılarını pervasızca gerçekleştirmektedir. **Fakat bu süreç sadece askeri saldırılardan ibaret bir süreç olarak işlememekte, aynı politikaya hizmet eden çeşitli "barışçıl" hamleler, tabiri caizse "kulak çekmeler" bu politikanın diğer ayaklarını oluşturmaktadır.** Nitekim Türkiye ile İran arasında 13 Temmuz'da enerji alanında imzalanan mutabakatın ABD'nin Ankara Büyükelçiliği sözcüsü **Kathy Schalow**'un ağzından **"hiç akıllıca değil"** sözleriyle değerlendirilmesi buna **"iyi"** bir örnek teşkil ediyor. Her ne kadar burjuva-feodal medyanın kalemşörleri yaptıkları yorumlarda Türkiye'yi bağımsız bir güç olarak addetseler de gerçeğin böyle olmadığı, bu mutabakat karşısında takınılan tutumlardan ve sonrası gelişmelerden anlaşılabilir. Pratik değeri oldukça tartışmalı olan bu mutabakatın tarafımızdan irdelenmesini gerektiren ise hem **"Türkiye'nin bağımsız hamleleri"** yaklaşımının demagojisinden başka bir şey olmadığını göstermek hem de emperyalistler arasındaki yoğun çelişkilerin su yüzüne vurmasından faydalanarak bu alana küçük de olsa bir ışık tutmaktır.

İran'la imzalanan mutabakat, İran doğalgazının Türkiye üzerinden, Türkmenistan doğalgazının da İran ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınmasını içeriyor. Böylece İran ilk defa Türkmenistan doğalgazının kendi topraklarından geçmesine izin verecek. Ayrıca İran'ın Güney Pars bölgesinde üç doğalgaz sahası da işletmesi için ihalesiz olarak Türkiye'ye verilecek. Görüleceği üzere mutabakat İran ve Türkmenistan doğalgazının Avrupa ülkelerine taşınması temeli üzerinde duruyor. AB'nin enerji kaynaklarını çeşitlendirme yaklaşımı çerçevesinde gündeme gelen; Türkiye ve Avusturya arasında bir doğalgaz boru hattı kurulması projesi olan Nabucco'nun hayata geçmesi için gerekli olan doğalgazın da böylece sağlanmış olacağı ifade ediliyor. Fakat yukarıda da belirttiğimiz gibi bu mutabakatın anlaşmaya dönüşmesinin önünde **(yani pratik bir değer kazanmasının önünde)** çok ciddi engeller bulunuyor. Ki bunların anlaşılabilmesi istisnasız tüm emperyalistlerin at koşturduğu **"Geniş Ortadoğu"** olarak adlandırılan coğrafyadaki dalaşın anlaşılabilmesiyle mümkündür. Bunun için kabaca da olsa ülkeler bazında geliştirilen tepkilerin nedenlerine inmeye çalışalım.

İran'a yönelik ABD, BM yaptırımları bulunmakta, bu proje doğalgaza sahip olsa da bunu işleyecek ve dağıtacak altyapıdan yoksun bulunuyor. **Doğalgazının Avrupa'ya taşınması bu bakımdan bir kazanç olacak İran için.** AB'nin enerjide Rusya'ya olan bağımlılığını kırmak için girdiği kaynak arayışından da yararlan-

mak isteyen İran kendisine dönük yaptırımlarda emperyalistler arasındaki çelişkileri de kullanmak istiyor. Rusya ve kimi AB ülkeleriyle olan ilişkilerini de kullanarak ABD emperyalizminin kendisine yönelik saldırılarını zayıflatmak ve bölgede elini güçlendirmeye çalışıyor. Bütün bunları ilişkili olduğu diğer emperyalistlere dayanarak yapmaya çalışıyor. **Yoksa İran'ın bugünkü boyutta tek başına emperyalistlerin saldırılarına karşı koyabilmesi zordur.**

Avrupa enerji alanında Rusya'ya büyük oranda bağımlı. Artan enerji ihtiyacını karşılayabilmek için de kaynak arayışında bulunuyor. Rusya'nın bu alanda kendisine olan hakimiyeti nedeniyle Rusya'ya karşı hamlelerinde istediği gibi rahat hareket edemiyor. Avrupa'nın yılda yaklaşık 550-600 milyar metreküp doğalgaz tükettiği bu oranın önümüzdeki on yıl içerisinde 150 milyar metreküpe ulaşacağı tahmin ediliyor. Nabucco Doğalgaz Boru Hattı'ndan ise yıllık 30 milyar metreküp doğalgazın Avrupa'ya nakledilmesi planlanıyor. Bunun Avrupa'nın gaz ihtiyacının yüzde 57'ine denk geldiğini düşünürsek 750 milyar metreküpün yanında çok büyük olmadığı açık. Rusya'dan sonra en fazla doğalgaz rezervlerine İran sahip, Avrupa'nın kaynak arayışında bu nedenle İran öne çıkmakta. **Nitekim ABD'ye rağmen kimi AB ülkelerinin İran'la anlaşmaları, ilişkileri bulunuyor.** Bu anlamıyla mutabakat metninin çeşitli AB ülkelerince olumlu karşılandığının açıklanması oldukça anlamlıdır. Hatta daha da ötesi, çeşitli yazılarımızda **"politik manevra alanı AB emperyalistleri ile ABD emperyalizminin çelişkileri kadar"** olduğunu belirttiğimiz TC'nin bu mutabakat metnine imza atmasını sağlayanın AB emperyalizminin etki gücü olduğunu düşünmememiz için bir neden bulunmuyor.

ABD'nin ise BOP ile Ortadoğu, Hazar ve Kafkasya'daki enerji kaynakları ve nakil güzergahlarına hâkim olmayı hedeflediğini belirtmişti. Afganistan, Irak işgalleri, Ukrayna, Gürcistan vb. ülkelerdeki **"renkli devrimler"** bu projenin hayata geçmesi için yapılmıştır. Ve projenin tamamen hayat bulması için de her türlü yol denlenmektedir. Rusya'nın bölgede enerji kaynaklarına hâkim olması ABD ile Rusya arasındaki çelişkileri de şiddetlendiriyor. Avrupa'nın da enerjide Rusya'ya olan bağımlılığını ve bu bağımlılıktan kurtulmak istediğini göz önünde bulundurursak AB ve ABD'nin enerji alanında Rusya'ya karşı çıkarlarında ortaklaşabileceklerini ifade edebiliriz. Romanya ve Bulgaristan'ın NATO'ya dahil oluşu ve bu ülkelerde NATO üslerinin kurulması, Ukrayna ve Gürcistan'ın NATO'ya üye yapılmasının planlanması "renkli devrimler" vb. daha başka şeyler Rusya'nın bölgedeki etki gücünü kırmak için yapılmaktadır. Bu çerçevede enerji nakil güzergahlarında hakimiyet kurma politikası gereğince TC'nin çeşitli boru hattı projelerinde yer alması ABD'nin çıkarıdır. Fakat BOP önündeki en büyük engel olarak tanımlanan İran'la bir anlaşma yapılması ABD'nin istemeyeceği bir şeydir. Nitekim ABD'nin Ankara Büyükelçiliği **"Hazar Denizi**

enerji kaynaklarının İran'dan transit geçişe ihtiyaç duymadan doğrudan Avrupa pazarlarına ulaştırılması için gerekli altyapının geliştirilmesi konusunda Türkiye ile birlikte çalışmaya devam edeceğiz" demişti. (17.07.0- Sabah) Kısacası ABD'nin Rusya'ya karşı her ne kadar AB emperyalistleriyle bir çıkar ortaklaşması söz konusu olsa da bunun çerçevesi doğal olarak ABD'nin uzun vadeli çıkarlarıyla sınırlıdır. Zira Türkiye üzerinden Avrupa ülkelerine doğalgaz taşınmasını destekleyen ABD mutabakata derhal karşı çıkmış ve çok hızlıca sonuç almıştır.

Her ne kadar doğrudan imzalanan mutabakat metnine ilişkin bir açıklamada bulanmasa da konunun anlaşılabilmesi için değinmeden geçemeyeceğimiz bir diğer emperyalist güç de Rusya'dır. Rusya diğer emperyalistlerin kendisini alt etmeye dönük hamlelerini boşa çıkartmak için en güçlü silahı olan enerjisi kullanarak hakimiyetini korumaya çalışıyor. Yaptığı hamlelerle kendi hakimiyetini korumak isterken diğer emperyalistlerin hayata geçirmeyi planladığı projelerini de devre dışı bırakmaya çalışıyor. Konvansiyonel kuvvetleri sınırlama antlaşmasından çekilişi, ABD'nin İsrail ve kimi Arap ülkelerine milyarlarca dolarlık silah yardımı yapması karşısında Rusya'nın da İran'a savaş uçağı satacak olması bunun göstergelerindedir. Elbette enerji nakil güzergahlarında hakimiyet kurulması çabası da aynı perspektifin ürünüdür. Ki hali hazırda, gelecekte önemi daha da artacak olan doğalgaz kaynaklarının yüzde 26'sına sahip olan Rusya enerjisi kendisine göre daha "güvenli" olduğunu düşündüğü yollardan istediği yere ulaştırmaya çalışıyor. Bunu da yaptığı anlaşmalarda diğer emperyalistlerin projeleri çerçevesinde hareket eden ülkeleri devre dışı bırakarak stratejik önemlerini azaltmaya çalışarak yapıyor. Yakın süreçte "Güney Akım" adlı projeye Türkiye'nin Avrupa'ya doğalgaz ulaştırma nakil güzergahi olmasını engellemeye yönelmiş olması bunun somut bir örneğini oluşturuyor.

Bunlar emperyalistler arasındaki çatışmadır, doğal olarak emperyalistlerin uşağı olan ülkeleri de kapsayarak onların da yapılan hamlelerde rolleri olacaktır ve bu kaçınılmazdır. Çünkü herhangi bir emperyalist ülkeye bağımlı bir ülkenin bağımlı bulunduğu emperyalist ülkenin politikalarının dışında hareket etme olanağı fazla bulunmamaktadır. Bu ülkelerin emperyalistlerin kendi aralarındaki dalaşta tarafsız kalmaları zordur. Örneğin Türkiye göbekten emperyalizme bağımlı ve bugün ABD emperyalizminin sadık uşağıdır. Çeşitli koşullarda bu durum değişebilir. **Fakat TC'nin emperyalizme bağımlı karakteri ancak bir devrimle yıkılabilir.** Her ne kadar TC kendi başına bağımsız hareket ediyormuş gibi bir görüntü yaratılmaya çalışılsa da gerçeğin böyle olmadığını halkımız da bilmektedir. Bugün için TC'nin esasta ABD'nin politikaları doğrultusunda konumlandırıldığını, yapılandırıldığını söylemek ve ABD'den bağımsız hareket edemeyeceğini ifade etmek gerekir. **TC yukarıda**

çerçevesini çizmeye çalıştığımız dalaş içerisinde bir maşa rolünden başka hiçbir işleve sahip değildir. Üstelik üstlendiği bu maşa rolünü oynarken zarar verdiği tek şey halkımızın çıkarlarıdır.

R.T. Erdoğan İran'la varılan mutabakat üzerine ABD'nin gösterdiği tepkiye karşılık kendi kararlarını kendilerinin vereceğini söylerken Enerji Bakanı **Hilmi Güler** daha önce enerjide yüzde 65 dışa bağımlı olduğunu açıklamış ve bununla adeta bu konuda da TC'nin kendi başına hareket edemeyeceğini ortaya koymuştur. ABD kendi projesi çerçevesinde Türkiye'nin Azerbaycan ile Şahdeniz Projesine ve Irak'tan gaz alım projesine ağırlık vermesini istiyor. Irak Başbakanı Maliki'nin Türkiye'ye ziyareti sonrasında iki ülkenin enerji alanında işbirliği yapmak için mutabakata vardığı açıklandı. Bunun İran'la yapılması düşünülen projeye ABD'nin karşı olduğunu ve İran'a 20 milyon doların üzerinde yatırım yapanlara yaptırım uygulanacağı kararı bulunduğunu açıklaması sonrası yapılması da gösteriyor ki TC bugün ABD'nin bağımsız hareket edemez. Maliki'nin Türkiye'yi ziyaret ettiği gün Irak Kürdistanı'nda Kürtler kendi petrol yasalarını çıkardılar. Türk hâkim sınıfları Irak Kürdistanı'ndaki petrolden pay kapmaya, söz sahibi olmaya çalışmaktadır. Çıkarılan petrol yasasıyla oradaki petrol üzerinde söz sahibi Kürtler olmuştur. Bununla Türk hakim sınıflarının heveslerinin kursaklarında bırakıldığı söylenebilir.

Türkiye'nin enerjide dışa olan bağımlılığı giderek artmaktadır. Ülke kaynakları çıkarılan yasalarla emperyalistlerin sömürüsüne açılmaktadır. Elektrik üretiminin yarıya yakını doğalgazdan üreten ve enerjide yüzde 65 dışa bağımlı bulunan Türkiye'nin doğalgaz ithalatı 2007 yılının ilk altı ayında 863 milyon dolar artarak 5.7 Milyar Dolara ulaşmış durumda. (12.08.2007-Milliyet) geçen yıl yaşanan elektrik kesintileriyle devletin özel şirketlere sunduğu ayrıcalıklarla halkımızın nasıl sömürüldüğü bir kere daha açığa çıkmıştı. Belirli saatler arasında kamu ucuz elektrik üretip satıyordu. Özel elektrik üreticisi şirketler ise kamunun üretim yamadığı saatlerde üretim yapıyorlardı. Kamunun üretim yaptığı saatlerde elektriğin kilovatı 6.5 YKr idi, özel şirketler üretilen bu ucuz elektriği alıyor, kendileri üretim yaptığı sırada 9.5 YKr'ye satıyorlar. Böylece halkımıza elektriğin yarısı daha pahalıya satılıyor, halkımız hakkı olan ucuz enerji kullanımından yararlanmak yerine pahalı enerji tüketimine mahkum ediliyor.

Bunlar yapılırken diğer taraftan emperyalistlerin ve uşaklarının çıkarları korunup daha da artırılıyor. Emperyalizme göbekten bağımlı Türk hakim sınıfları efendilerinin çıkarına olan uygulamaları hayata geçiriyorlar. Zaten köleden efendisinden bağımsız, onun çıkarına aykırı hareket etmesini bekleyemeyiz. Bu nedenle halkımızın hakkı olan kendi ülke kaynaklarından yararlanması için emperyalizme göbekten bağımlı olan ve ülke kaynaklarını onların sömürüsüne açan bu düzenin yıkılması, bu düzenin sahipleri Türk hakim sınıflarının alaşağı edilmesi lazım. Bunun için de emperyalizme ve onun yerli uşakları olan Türk hakim sınıflarına karşı mücadele etmek olmazsa olmazdır. Halkımızın kendi iktidarını kurması, kendisinin olmayan bu düzeni yıkmasıyla mümkündür. Bundan dolayı örgütlenmek bir zorunluluk olarak kendini dayatmaktadır!

20 EYLÜL 1918'i UNUTMA!

(STEPAN ŞAHUMYAN komutasındaki 26 Bakü siyasi komiser, İngiliz emperyalistleri ve onların sadık uşakları Esserler ve Menşevikler tarafından 20 Eylül 1918 şafağında Aşkabat'ta kurşuna dizilerek katledildi.)

Parisli Komünarların "bizi boşuna ölümler arasında aramayın" direniş şiarı 26 Bakülü Komünarın elinde "biz beyaz bayrak sallandırmayız" devrim şiarına dönüştü.

"Tarihte kesinlikle yenilgi tehlikesi olmayan hiç bir devrim yoktur" der, devrim biliminin usta teorisyeni Lenin yoldaş. Sınıflı toplumlar tarihinde sosyal devrimlerin gelişiminde zaferler kadar yenilgilerin, başarılar kadar başarısızlıkların da yaşadığına dair sayısız örnekler mevcuttur.

Sınıf savaşımı tarihi yengiler ve başarılar kadar devrim girişiminin yenilgilerle (Spartaküs Ayaklanması, Şeyh Bedrettin Ayaklanması, Paris Komünü, 1905 Burjuva Demokratik Devrimi, İspanyol Direnişi vb.) ve ayaklanmaların başarısızlıkla sonuçlandığı örneklerin de tarihidir. Bundan dolayı değil midir ki Çin Devrimi'nin usta kurmayı Başkan Mao, "Savaşmak, yenilgiye uğramak, yeniden savaşmak, yeniden yenilgiye uğramak, yeniden savaşmak... Ta ki zafere ulaşıncaya kadar. Bu da halkın mantığıdır ve halk asla bu mantığa aykırı hareket etmez. Bu da başka bir Marksist yasadır, Rusya halkının devrimi de, Çin halkının devrimi de bu yasayı izlemiştir" diyerek, devrimlerin gelişim ve ilerleme yasının nasıl bir yol aldığı ve alacağını belirtir.

Parisli komünarların kahramanlık dolu direnişi Bakülü komünarların devrim ateşinde büyüdü!

Kurşuna dizilen Parisli Komünarların "bizi boşuna ölümler arasında aramayın!" ölümsüz haykırışları bu kez yumruk ve yüreklerini birleştiren, onurlarıyla ölmeye cesaret eden 26 Bakülü komünarın elinde "biz beyaz bayrak sallandırmayız" sloganına dönüşür. Sınıflı toplumlar tarihinde devrim denilen alt üst dolu fırtınalı sınıf mücadelesinde bir üçüncü yola tanıklık edilmediği gerçekliği bir kez daha İstepan Şahumyan'ın komutasındaki 26 Bakülü komünarın kahramanlık dolu direnişinde ispatlanır. Onuruyla ölmeye cesaret edenler devrim denen büyük kasırganın öncüsü olabilir. Bu büyük alt üst oluşa öncülük etmeye cesaret edemeyen oportünist ve revizyonistlerin gideceği yer her zaman ihanetin ve alçaklığın

DEVİRİMİN VERENA(KUTUP YILDIZ)LARI BAKÜLÜ 26 SİYASİ KOMİSER ÖLÜMSÜZDÜR! -I-

yolu olmuştur.

Parisli Komünarların direniş ve kavga geleneği bu kez tarihin başka bir kesitinde proletaryanın başka bir yurdunda (Kafkaslar'da) proletaryanın beşiği olan Bakü'da Bakülü Komünarların kahramanlığında yaşatılır. Elverişsiz ve eşitsiz koşullar altında kazanmanın, zaferi kucaklamanın nesnel koşullarının zayıf olduğu yerde kuşatma ve işgal altında komün yaşatılmaya çalışılır. İngiliz emperyalistlerin kurşunlarına boyun eğilmez, beyaz bayrak sallandırmaz. Emperyalist haydutların kuşatması, Türk işgalcilerin saldırısı Menşevik-Esserler, ulusal burjuva milliyetçilerinin (Taşnaklar-Ermeni burjuva nasyonalistleri, Musavatlar-Azeri burjuva milliyetçilerinin) ihaneti altında açlık ve kıtlık içinde her türlü fedakârlığa katlanarak, Komünarlar direnir ve savaşır. Bakü Komünü yaşatılmaya çalışılır. Canlarını proletaryanın kurtuluş davasına, Komünün yaşatılması uğruna feda eden 26 Bakülü Komünarın direnişinde, büyük insanlık günahlarından ancak devrimle arınacaktır fikri gerçek olur. Ve onların savaş ve direniş geleneği Kafkaslar'dan Sovyetlerin uçsuz bucaksız topraklarında yaşayan emekçilerin devrim haykırışında, sosyalizmi inşa mücadelesinde yankılanır. İngiliz emperyalistlerin kurşunları, Menşevik-Esserlerin ihanetçi politikaları tarihin ihanetçi duvarlarında bir kez daha çivilenerek lanetlenir. 26 Komünarın sosyalizm idealleri ve düşü Kafkaslar'da ve Sovyet Rusya'nın topraklarında yaşam bulur. **Her yeni doğan özgür Sovyet çocuğun adı inşa edilen her okulun, eğitim ve kültür merkezlerinin, en görkemli dağların, verimli toprakların, bölgelerin adı olur ŞAHUMYAN.** Komünarlar Sovyet topraklarında yaşayan ve devam eden direnişin ölümsüz adı olur. **Bu, direnişin ölümsüz geleneğidir Stalingrad önlerinde Alman faşizmine diz çöktüren.** Ve onlar çok iyi bilmektedir

ki, ancak haklı davaları uğruna büyük bedeller ödeyerek, görülmemiş cesaret ve kahramanlıklar göstererek özgürlük ve bağımsızlıklarına sahip çıkabilir. Onlar bu gerçekliğin tanıklığını Bakü Komünarların direnişinde yaşadılar. Tarihin bu onurlu direnişine tanıklık eden en soylu devrim sayfalarında ölümsüz Komünarlar hep en önde ve en saygın yerde olmuştur. **Ve onlar emekçilerin yüreklerinde yaşayan ve sönmeyen devrim ateşi olmuştur.**

Bir asırdan fazla zaman geçmesine rağmen nasıl ki bilim ve özgürlük savunucusu Parisli aydınlar, öğrenciler, sosyalistler, sevgililer halen ilk aşk ve şarkı buketlerini devrimci düşüncelerin yaşam kaynağı olan **Pere la chaise Mezarlığı**'ndaki Komünarların görkemli anıtı önüne bırakıp onlara olan saygı ve sevgilerini yaşatmaya devam ediyorsa, aynı şekilde Bakülü, Kafkaslı her proleter sevgili çift evlendikleri ilk günün en anlamlı aşk ve sevgi buketlerini, mutluluk dileklerini Bakü Özgürlük Meydanı'ndaki Komünarların anıt mezarın önüne bırakarak onların direnişleri önünde saygıyla eğiliyor. Bu bir Komünar geleneğidir. **Komünarlara olan saygının belirtilmediği hiçbir mutluluk anlam bulmaz.**

Dünyada granitlere işlenen en görkemli anıtlar, tuala resmedilen en canlı renkler, mısralara dökülen en yüce epik şiirler, notaya dökülen en büyük aşk şarkıları, sinemaya uyarlanan en usta filmlerde yankılanan halkların direniş anıtlarıdır. O eserlerde yaşayan sanat, emekçilerin muazzam direnişleridir. İspanyol, Paris, Bakü, Şanghay'da ve dünya denilen gök kubbenin altındaki birçok coğrafya parçasında halkların ve onların kahraman evlatlarının devrim anında ortaya koydukları kahramanlık dolu direnişlerinden daha büyük sanat eserleri var mıdır? **Pablo PİCASSO'nun, Louis ARAGON'un, Pablo NERUDA'nın, Nazım HİK-**

MET'in, Yeğişe ÇARENTS'in ve sayısız devrimci şair, yazar ve ressam, müzisyenin ölümsüz eserlerinde sonsuza dek yaşayan onların canlı direnişleri ve özgürlük aşkları değil midir?

Ekim Devrimi'nin Kafkaslar'daki yankısı

"Hiçbir siyasi parti devrimci teoriye ve tarih bilgisine sahip olmadan ve pratik hareketi derinliğine kavramadan büyük bir devrimci hareketi zafere ulaştıramaz." **Mao**

Ekim Devrimi'nin yankısı kısa sürede Kafkasların tüm cephelerinde kendisini tamamen hissettirir, Rusya'daki ordunun önemli bir bölümü bölgedeki Sovyetler iktidarını destekler. Böylece dev bir güç haline gelen Kafkasya ordusu, Kafkaslarda bulunan tüm gerici komutanlıklara karşı her türlü önlemler alarak, onların zararsız hale gelmelerini ve tamamen tasfiye edilmeleri için çalışma başlatır.

Bakü ve tüm Kafkasya'da Sovyet iktidarının kurulması için yürütülen partinin devrimci çalışmaları üzerinde derinleşen Şahumyan ve onun özel olarak görevlendirdiği **Kamo (Lenin'in Fedaisi adlı romandaki kahraman)**, beyaz orduların yoğun olduğu askeri bölgelerden ve bir dizi zorlukları büyük bir ustalıklı aştıktan sonra Aralık ayı başlarında Petrograd'a ulaşır. S. Şahumyan'ın kaleme aldığı mektubu V. İ. Lenin yoldaşa teslim ederken, Kafkasya'daki son gelişmeleri ve kendi izlenimlerini de önder yoldaşa aktarır. V. İ. Lenin bütün olanakları seferber ederek Bakü Komünü için yardımın örgütlenmesi çalışmalarını başlatır. 16 Aralık 1917'de onun başkanlığında toplanan **Demokratik Halk Komiserleri Konseyi**, Kafkasya'daki sorunları derhal incelemeye alır. Konsey toplantısı, Kafkasya bölgesinin tüm çalışmalarından sorumlu olarak **S. Şahumyan** yoldaşı, tüm Kafkasya bölgesinin olağanüstü komiseri ve yardımcısı olarak da **N. Podvoyski**'yi atar.

Bakü İşçi-Köylü Sovyetleri'nin oluşturulması ve devam eden Bolşevik-Menşevik çatışması

Ekim Devrimi Rusya'nın uçsuz bucaksız geniş coğrafyasında emekçilerin özgürlük isteminde yankılanır. Proletarya ile burjuvazi arasındaki büyük çatışma iktidar sorununda şiddetlenir. Kafkasların tüm cephelerinde iktidar çatışması yaşanır. Bakü ve tüm Kafkasya'da Sovyet iktidarları kurulur. Bakü'de kurulan Sovyetlerin başına İstepan Şahumyan seçilirken çoğunluğu Bolşevikler değil Men-

şevik-Esserler ve nasyonal burjuva partiler oluşturur. Bu durum Bakü Komünü'nün yaşamının ve geleceğinin belirlenmesinde ciddi bir rol oynar. Bolşeviklerin bir dizi devrimci kararları kabul ettirip onaylatma ve uygulama yönünde ciddi engellerle karşılaşmasına yol açar. Aynı zamanda komünün güçlenmesi, nasyonal ve küçük burjuvalar partilerden (Menşevik-Esserler) arındırılıp, yolunu Lenin önderliğinde çizilen devrim ve sosyalizm yolunda belirlemesi yönünde de engeller oluşturur.

Bolşeviklerle Menşevik-Esserler arasında toplumsal ve politik sorunların çözümü konusunda yaşanan farklı görüşlerin çatışmasında yatan temel neden iki zıt sınıf gerçekliğinin varlığıdır. Bolşevikler proletaryanın politik temsilciliğini yaparken Menşevik ve Esserler (sosyalist devrimciler) küçük burjuvaların, esnaf ve zanaatkarların politik temsilciliğini yapmaktaydı. Kafkaslar'ın çok uluslu ve küçük burjuva yoğunluklu bir toplumsal yapıya sahip olmakla birlikte farklı ulusların uzun süren çatışmalarına sahne olmuş bir coğrafya olması aynı zamanda Bolşeviklerle Menşevik-Esserler arasındaki ideolojik-politik çatışmasının derinleşmesine yol açmaktaydı. İki sınıf arasında yaşanan ideolojik-po-

ve Musavatlar) karşı takınılan tutum sorunu, Bakü Komünü'nün yaşatılmasına yön verilecek politikanın ve yolun çizilmesi sorunları Bolşeviklerle-Menşevikler arasındaki politik çatışmaların da temel nedeni olmuştur. Ayrıca Ekim Devrimi'ne karşı izlenen politik tavır, Kafkaslar'da izlenecek politik yol Bolşeviklerle Menşevikler arasında ciddi görüş farklılıkların yaşanmasına ve giderek çatışmalarla sonuçlanan gelişmelere yol açmıştır. Başta Bakü olmak üzere Kafkaslar'ın geleceğinin nasıl ve ne şekilde belirlenip şekilleneceği, emperyalist savaşa ve farklı iki emperyalist bloka karşı, Osmanlı (Türk) işgalcilerin saldırılarına karşı nasıl tavır takınılacaktır? Bu konular başta olmak üzere bir dizi ekonomik-politik ve yönetsel sorunda Bolşeviklerle Menşevikler hep karşı karşıya gelmiş ve hep farklı iki zıt politik tutum takınılmıştır. Menşevik-Esserler (sosyalist devrimciler) ittifak halinde birlikte hareket edip Bakü Sovyeti'nde sayısal çoğunluğu oluştururken, bu ittifaka özellikle Ermeni nasyonal burjuva partisi olan Taşnaklar ve dönem dönem Azeri nasyonal burjuva partisi olan Musavatlar da dahil olmuş Bolşeviklere karşı mücadelede Menşeviklere ve Esserlere karşı her türlü desteği nasyonal burjuva partileri sun-

tını çizer. O, Sovyetler iktidarının düşmanlarının asıl amaçlarının işçi-köylü devletini parçalayarak yeniden eskiye dönülmesinin gayreti ve çabaları içinde olduklarını önemle vurgular.

Tam da bu amaç doğrultusunda hareket eden içteki tüm karşı devrimciler, emperyalist güçleri, işçi-köylü devletine karşı birlikte mücadele etmeye davet ederler. Bu doğrultuda hareket eden Musavatlar Türk işgalcilerle işbirliği yaparken, Menşevikler-Esserler ve Taşnaklar da umutlarını İngilizlere, Fransızlara ve Almanlara bağlayarak, sözde onların, **"bizim için ölecekler, ama bağımsızlığımızı bize bırakacaklar"** propagandasına ağırlık verirler. Bu görüşler sadece dar bakış açısı değil, bir katliama davetiye çıkartmaktır, son tahlilde Bakü Sovyetlerinin imhası, Kafkasyanın köleleştirilmesi ve işçi-köylü Sovyetleri devletine darbeler indirerek zayıflamasına neden olmak.

Vladimir İlyiç Lenin, daha başından beri Bakü Komünü ve önderliğinin çalışmalarına sonsuz güven duymaktaydı. Sovyetler Bakü'sü, Kafkasya'nın çeşitli milliyetten halklarını kurtuluşa götüreceği güzergahı aydınlatan sönmez bir meşale, sosyalist devrimin bölgedeki zaferinin onurlu temsilcisi olmuş-

tidarının çıkarlarına hizmet edecek bir şekilde kullanılmaktadır.

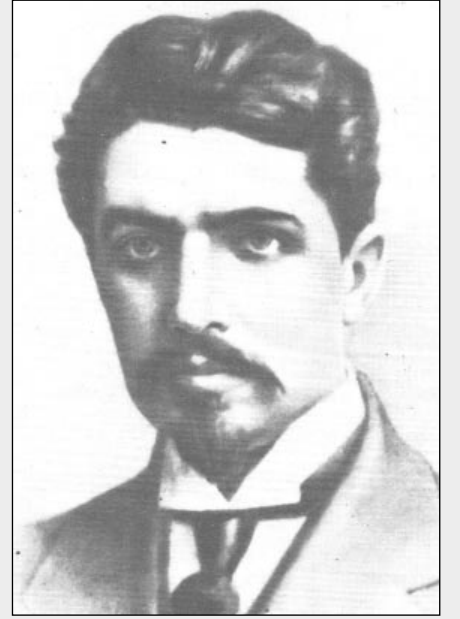
Bakü Komünü'nün önderi gerek stratejiyi ve gerekse de taktik politikaları büyük bir ustalikle pratiğe uygulayan, eşine az rastlanılan önder kadrolardan biriydi, özellikle önderliğin en zor olduğu ve bilimsellik gerektiren bu alanda gösterdiği kararlılık ve sahip olduğu çelikten irade, onun davasına olan sonsuz güveni ve bilime olan inancında yattı. Ondaki bu yeteneğin gelişmesi şiddetli sınıf mücadelesinin ön saflarında ve en zor koşullarda Leninist çizgiyi ısrarla pratiğe uygulamadaki gücünü bilimden ve ideolojisine olan güveninden almaktaydı. Koşulların gittikçe ağırlaştığı ve devrimci güçlerin sayıca az olduğu bu dönemde taktik politikalara duyulan ihtiyacın önemi kaçınılmaz bir zaruretti, dolayısıyla düşman bloklarının arasında var olan çelişkilerden ustalikle yararlanmak, bütün olanakları azami derecede zorlayarak mücadelede kalıcı zaferler elde edilmesi önderliğin taktik politikalarda da ustalığını gerektirmekteydi. İşte Lenin, bu konu üzerinde hassasiyetle durduğunu Mayıs 1918'de Şahumyan'a yazdığı son derece önemli mektubunda da dile getirir:

"Değerli yoldaş Şahumyan,

Neden Istevan Şahumyan?

Lenin yoldaşın İstevan Şahumyan yoldaşı Kafkasya bölgesinin olağanüstü komiseri olarak atamasının haklı ve yerinde devrimci nedenleri vardır. Lenin yoldaş, başından beri önem verdiği devrimci çalışmalarına değer verdiği iki temel komitenin başında Bakü ve Kiev Komitesi gelmektedir. "1910 ve 1911 Rusya'sında, Bakü ve Kiev örgütleri gibi önemli ve örnek sosyal-demokrat örgütlerde bu ittifak, hemen hemen tam bir kaynaşmaya, bolşeviklerin çok beğendiği, parti yanlısı, bölünmez, tek bir sosyal-demokrat organizmaya dönüştü." Ve çalışmalarına önem verdiği Bakü Komitesi'nin yönetiminde devrimi örgütleme çalışmalarında hep İstevan Şahumyan yoldaş olmuştur. O, 1900'lü yılların başından itibaren sürekli bir şekilde Lenin ve Bolşeviklerle bir-

likte hareket ederek Menşevikler başta olmak üzere ortaya çıkan bütün tasfiyecilere, oportünistlere karşı mücadele etmiştir. Bakü Komitesi'nin yöneticiliğinde, Kafkaslarda **Rusça, Gürcüce, Ermenice, Azerice** yayınlanan birçok Bolşevik gazetesinin basın yayın sorumluluğunda görev almış Kafkaslar'da Bolşevik Parti örgütülüğünün inşa çalışmasının başında hep **Stepan Şahumyan** gelmiştir. **O'nun kolay doldurulamaz yeri Kafkaslar'da örgütlenen devrimin niteliğinde yatmaktadır.** O, derin bir tarih, toplum ve devrim, sanat ve edebiyat bilimine sahip olmanın yanı sıra eşsiz bir propagandacı, usta bir yeraltı örgütleyicisi, sayısız Bolşevik kadronun eğitici ve yetiştiricisi, Marksist klasikleri bölge dillerine çeviren iyi bir çevirmen, Lenin yoldaşın deyimleriyle **devrimin ağır topu** olmuştur.

litik çatışma hızından hiçbir şey kaybetmeden şiddetlenerek devam etmiştir.

Kafkaslar'da politik iktidarın bütünüyle kime ait olacağı temeli üzerinde yaşanan sorunlar giderek derinleşir ve bir çatışma ortamına dönüşür. Bunun başlıca nedenleri dünyadaki ve Kafkaslar'daki nesnel durum ve politik gelişmelerdir. I. Emperyalist Paylaşım Savaşı devam ediyordu. İki farklı emperyalist blok (**İngiliz ve Fransız emperyalistlerin başını çektiği blokla Alman emperyalistlerinin ve uşağı olan İttihat ve Terakki Partisi**) arasındaki çelişki ve çatışma Kafkaslar'da ve petrol yatağı olan Bakü üzerinde cereyan etmekteydi. Bakü'ye ve Kafkaslar'a hakim olan güç, aynı zamanda bölgenin zengin enerji yataklarına da sahip olacaktı. Bölgenin tek hakimi olma yönündeki politikanın iki emperyalist blok arasında çatışmaya dönüşmesinin altında yatan gerçek neden zengin enerji kaynaklarına sahip olmasıdır.

Nasyonal burjuva partilerine (Taşnaklar

muştur.

I. Emperyalist Paylaşım Savaşı koşullarından dolayı Bakü'de açlık ve kıtlık yaşanmaktadır. Menşevikler-Esserler ve Taşnaklardan oluşan blok, durumun artık umutsuz olduğunu, Osmanlı (Türk) ordularına karşı savaşmak ve açlıktan kırılan Bakü'yü kurtarması için İngilizlerin bölgeye gelmesine davetiye çıkartılmasında diretiliyorlardı. **Bakü Bolşeviklerinin önderi Şahumyan, Bakü Sovyetlerini içeriden yıkmaya çalışan bu sahtekerların gerçek niyetlerinin komünün kurtarılması değil, tersine yıkılması ve parçalanmasını hızlandırmak için hep birlikte hareket ettiklerini ve onların tehlikeli girişimlerini sürekli eleştirerek mahkum eder ve çözüm olarak Bakü Sovyetlerinin kurtuluşunun Rusya'dan yalıtılarak değil birlikte mücadeleyle elde edileceğinin, İngilizlerin davet edilmesi sorununa gelince bunu ancak merkezi Sovyetler hükümetinin karar verebileceğinin al-**

lıkte hareket ederek Menşevikler başta olmak üzere ortaya çıkan bütün tasfiyecilere, oportünistlere karşı mücadele etmiştir. Bakü Komitesi'nin yöneticiliğinde, Kafkaslarda **Rusça, Gürcüce, Ermenice, Azerice** yayınlanan birçok Bolşevik gazetesinin basın yayın sorumluluğunda görev almış Kafkaslar'da Bolşevik Parti örgütülüğünün inşa çalışmasının başında hep **Stepan Şahumyan** gelmiştir. **O'nun kolay doldurulamaz yeri Kafkaslar'da örgütlenen devrimin niteliğinde yatmaktadır.** O, derin bir tarih, toplum ve devrim, sanat ve edebiyat bilimine sahip olmanın yanı sıra eşsiz bir propagandacı, usta bir yeraltı örgütleyicisi, sayısız Bolşevik kadronun eğitici ve yetiştiricisi, Marksist klasikleri bölge dillerine çeviren iyi bir çevirmen, Lenin yoldaşın deyimleriyle **devrimin ağır topu** olmuştur.

Düşmanların kendi aralarındaki çelişkiler ve farklılıklar da derinleşmekteydi. Savaş halinde olan iki emperyalist gücün Bakü ve Kafkasya'yı işgal etme planları, bir kez daha Alman-Türk bloğunu ve ittifak güçlerinin oluşturduğu Antanta Bloğu'nun başını çeken özellikle İngiltere'yi bu bölgede karşı karşıya getirerek, aralarında var olan çelişkileri daha da keskinleştirir. Bir yandan Musavatlar Türklerle eskiden beri var olan geleneksel bağlarını güçlendirirken, diğer yandan da Menşevikler, Taşnaklar ve diğerleri de dönem dönem Almanlar, İngiliz ve diğer ittifak güçleriyle işbirliği yapmaktaydılar. İşte böyle-

sine karmaşık ve oldukça zor durumlarda yapılması gereken, var olan bu çelişkilerden ustaca yararlanmak ve her şeyi Sovyetler ik-

Gönderdiğiniz mektup için çok teşekkürler. Yürüttüğünüz güçlü ve kararlı politik duruşunuz, bizleri oldukça sevindirmiştir. Görülmemiş bir hassasiyet ve güçlü iradenizle sürdürdüğünüz mücadele, içinde bulunduğunuz bu zor koşulların da dayatmasıyla ustaca bir diplomasiyi gerekli kılmaktadır, eğer var olan güçleri bir çatı altında birleştirme başarısını gösterebilirseniz, işte o zaman zafer kaçınılmaz olarak bizim olacaktır.

Zorlukların haddi hesabı yoktur. Biz şu anda kurtaracak olan sadece emperyalistlerin kendi aralarındaki zıtlıklar, çelişkiler ve mücadeledir. Bu çelişkilerden yararlanmak için, şimdiden diplomasi yapmasını öğrenmemiz ve uzmanlaşmamız gereklidir.

Çalışmalarınızda başarılarınızın devamını temenni eder, bütün dostlarıma en samimi selamlarımı iletirim

Dostunuz Lenin"

Devam edecek

İşsizlik konusunda AKP'nin yalanları ve gerçekler

Bir seçim dönemi daha sona erdi ve AKP, ikinci kez “tek başına iktidar” oldu. Türkiye’yi, emperyalistlere pazarlamakla mükellef olan AKP, ‘80 sonrası en fazla özelleştirme yapan, en fazla borç stoku biriktiren/artıran, işsizliği en fazla yükselten ve daha birçok “en”lere sahip bir hükümet oldu.

AKP hükümeti, “medeniyetler çatışması” çerçevesinde uygulamaya sokulan “ılımlı İslam” projesinin temel ayaklarından birini oluşturuyor. Yani sıra, Türkiye Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasların göbeğinde oluşu dolayısıyla emperyalizmin karakolu olma görevini de üstlenmiştir. **Genişletilmiş Büyük Ortadoğu Projesi**’nin (GBOP) bir halkası olduğunu egemenler kendi ağızlarıyla ifade ederek, “stratejik ortaklık/müttefiklik” gibi kılıflarla uşaklıklarına kılıf uydurmaktadırlar. **TC’nin ‘80’lerde başlattığı neo-liberal politikaları, en üst aşamaya getiren AKP hükümeti, en fazla miktarda yabancı (emperyalist) sermayeyi ülkeye sokan ve en fazla özelleştirme yapan hükümettir.**

IMF ile yola devam

AKP, ilk hükümete geldiğinde Türkiye’nin borç stoku 217 Milyar Dolar iken, şu an (2007’de), 408 Milyar Dolara çıkmıştır. Yani yaklaşık iki kat artmıştır. AKP döneminde 141.3 Milyar Dolar faiz ödemesi (her yıl yaklaşık 35-40 Milyar Dolar faiz ödemesi) yapıldı. Popülist politikalarla halkın gözünü boyamayı başarabilen AKP, emperyalizmin (özelde ABD’nin) GBOP’nin önemli bir ayağını oluşturduğu ve uşaklıkta sınır tanımadığı için borç para bulmakta sıkıntı çekmiyor. Türkiye’nin geniş bir pazara sahip oluşunun yanında üç kıtanın ve dünya enerji kaynaklarının keşiştiği noktada oluşu dolayısıyla da emperyalistlerce önemi büyük ve bu yüzden de kesenin ağzı, yerine göre açılabilir. Dünya Bankası’nın, AKP hükümetine 600 milyon dolarlık “Sosyal Riski Azaltma Projesi”ni sunması da boşuna değildir. Neo-liberal politikaları hayata geçirme, 80’lerden bu yana en üst noktasına AKP döneminde ulaşırken AKP’nin kitleleri manipüle edebilmesi için gerekli mali kaynak da, emperyalistler tarafından karşılanmaktadır; tabii zamanı geldiğinde kaşıkla verdiğini kepeyle almak içindir tüm bunlar.

AKP, Türkiye’yi mali sermaye için de bir “cennet”e dönüştürdü. AKP ilk hükümete geldiğinde borsada yabancıların payı % 43 iken, 2007’de bu oran % 71’e yükseldi. Dolar bazında kazanç oranı, 2002-2007 döneminde % 259 ile rekor kırdı. AKP, ilk hükümete geldiğinde, bankacılıkta yabancı payı % 3 iken bugün % 42’ye yükseldi. AKP döneminde gelen yabancı sermayenin % 81.4’ü bankacılık ve haberleşme

alanına girerken, imalat sanayine sadece % 14.1’i girmiştir (Cumhuriyet; 13.07.2007). Dolayısıyla AKP’nin “Türkiye’nin sanayisini yabancı sermaye ile güçlendireceğiz, büyüteceğiz” söylemi de kocaman bir yalandır. Emperyalizme göbekten bağımlı olan Türkiye ve AKP hükümeti, yabancı sermayenin (yani emperyalizmin) kan emici sömürücü yönünün üzerini örtmek için her türlü manipülasyona başvuruyor. **Mali sermaye kan emicidir ve gittiği tüm ülkelerde emekçileri illiğine kadar sömürür.** Sırf Türkiye’de dolar bazında % 259 oranında kazanç/kâr sağlayarak hem üretimi baltalamakta hem de bu sağladığı kârla Türkiye emekçileri üzerindeki yükün katmerleşmesine neden olmaktadır.

2002 seçimlerinden önce IMF ile bir daha anlaşma yapmayacağını ve ilişkisini keseceğini ilan eden AKP, seçimi kazanır kazanmaz IMF’nin kucağındaki yerini almıştır. Bugüne kadar 29 ülke IMF ile bağıni kestiği halde, sadece Türkiye ile Peru IMF ile yola devam etmektedir. AKP hükümeti, Türkiye’yi dünyada IMF’ye en fazla faiz ödeyen birinci ülke konumuna getirmiştir. Bu bağlamda, AKP’nin “sanayimizi yabancı sermaye ile güçlendireceğiz” söylemi aslında “ekonomimizi, sanayimizi yabancı sermayeye peşkeş çekeceğiz”den başka bir anlam taşımamaktadır.

Emekçilerin ücretleri eridi!

AKP, işçi-emekçi düşmanı ve emperyalizmin sadık bir uşağı olduğunu her fırsatta göstermektedir. AKP, yabancıların devlet tahvili, hazine bonusu ve borsa kazançlarının vergisini % 15’ten % 0’a (sıfır) indirirken ülkedeki dolaylı vergilerin oranını % 71’e çıkarmıştır. Dolaylı vergilerin yükünün emekçilerin üzerine bindiği hatırlanırsa, bu oranın vahameti daha çok anlaşılacaktır. Dolaylı vergilerin, AB ortalaması % 35 iken, Türkiye’de bu kadar yüksek oluşunu Türkiye egemenlerinin/AKP’nin emperyalist efendilerine ödemesi gereken borçların-faizlerin yüksekliğinde ve AKP’nin uşak ruhunda aramak gerekir. AKP döneminde, kira yardımı ve vergi iadesi de kaldırılınca emekçilerin ücretlerinde düşüş olmuştur. Dahası, çalışanların üretimden aldıkları pay 2002’de sadece % 8.4 iken, bu oran bile 2006’da daha da düşerek % 7.36 olmuştur. Bu oranlar bile, halkın-emekçilerin yüzüne gülen, onlarla “sıcak” ilişkiler kurarak AKP’nin ikiyüzlülüğünü göstermektedir.

İşsizliği azaltmak için “canla başla” çalıştığını söyleyen AKP, kendi dönemindeki özelleştirmeler sonucu, 147 bin kişinin işsiz kalmasına neden oldu. Bununla da yetinmeyerek işsizlik fonunda biriken 27 milyar YTL’den sırf Haziran 2007’de (yani sadece bir ayda) 343 mil-

Kağıt üzerinde “düşen” işsizlik, emekçi halkın çilesi olmaya devam ediyor

YTL faiz geliri elde etmiştir. 9 bin YTL’lik maaşla “geçinemeyen” Başbakan, asgari ücretin “açlık sınırı”nın altında oluşuna bakmadan işsizlik fonu için “pay” olarak faiz geliri elde edilmesini sağlıyor.

AKP döneminde işsizlik, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre % 11’den % 9.8’e düşmüştür. (Mart-Nisan-Mayıs 2007 dönemi). Ama bu rakamlar aldatmacadır. Birincisi, böyle düşük olmasının/düşmüş gibi görünmesinin nedeni, 2007’de işgücüne katılan 3 milyon kişinin işgücüne dâhil edilmemesidir. İkincisi işgücüne katılım oranı % 47 olan Türkiye’de (yani çalışabilir nüfusun sadece % 47’si işgücüne dâhildir) işgücüne katılım oranının % 65 olduğu AB ortalaması (ki ABD’de % 72’dir) esas alınır, işsizlik oranı % 20.3’ü bulmaktadır ve bu rakama umutsuzlar (yani iş bulmaktan umudunu kesip, iş bulma kurumuna başvurmayanlar) dâhil edilmemektedir. Üçüncüsü, bizzat işsiz tanımı bir aldatmacadır. TÜİK’e (ve sisteme) göre işsiz, iş aramak için herhangi bir iş bulma kurumuna vb. başvuran kişidir. Dolayısıyla umudunu kesip iş aramayanlar, işgücüne katılmayanlar (ev kadınları, öğrenciler vb.), aile işçileri (özellikle kırsal kesimde yongundur) işsiz kategorisine girmemektedir. Bu yönüyle, büyüme rakamlarındaki sahtekarlık, işsizlik rakamlarında da sürüyor. Büyüme hesaplarında nasıl yabancı sermaye ve ithalat gelirleri vb. milli gelire dâhil edilip, emekçinin yüzünü bile görmediği kârlar büyüme hanesine ekleniyor ve burjuvazinin sermayesi/kârı kişi sayısına (nüfusa) bölünerek kişi başına düşen yıllık milli gelir hesabı yapılıyorsa; iş bulma umudunu yitirenler, geçici işlerde çalışanların

kısmı, öğrenciler, ev kadınları vb. de işsiz sayılmıyor. Dolayısıyla işsizlik rakamları düşük çıkıyor.

Egemenler işsizliği bitiremez

İşsizlik, kapitalizmde geçici değil, kroniktir. Egemenler işsizliği bitirmek şöyle dursun, sürekli var olması için azami çaba gösterir. Yedek işsizler ordusu, egemenlere hem sürekli yenilenebilecek bir emek gücü sağlar hem de işsizlik korkusunu diri tutarak ücretlerin düşük tutulması ve sosyal hak gasplarında işçi sınıfına karşı bir koz oluşturur. İşçilerin ekonomik siyasal mücadelelerini zayıflatmak, onları pasifleştirmek ve “kaderlerine” razı etmek için işsizlik olgusu, burjuvazinin en büyük kozlarından biridir. Bu yönüyle emperyalizmin sadık uşağı olan AKP’nin işsizliği düşürme isteği ve buna çabaladığı söylemi kocaman bir yalandır.

AKP’nin “işsizliği azaltmak” için yaşama geçirdiği projelerden en kapsamlısı olan “Teşvikli İller Projesi”nde 49 ilde 1317 “fabrika” kurulduğu söyleniyor. Oysa bu projede en küçük atölye dahi (10 kişilik) fabrika olarak nitelendirildi. Yani kurulan tesislerdeki istihdamla birlikte çalışanların sayısı bu 49 ilde 189 bine ancak ulaştı. İşsizlik oranı TÜİK verilerine göre bile alınsa, bu illerdeki istihdam, Türkiye’deki yaklaşık 2.5 milyon işsiz yanında çok düşük kalmaktadır; ki bu işsiz sayısına iş aramayan 1 milyon civarı kişiyi ve işgücüne yeni katılan 3 milyon kişiyi de (bunlar da TÜİK verileri) hesaba katarsak bu “teşvik” aldatmacasının “işsizliğe katkısı” daha net görülebilir. Yani sıra AKP hükümeti zamanında arttığı söylenen **Organize Sanayi Bölgelerinin** bazıları sadece

bir

kağıt üzerinde kalmış, bazıları ise kaba inşaat halinde yıllarca bekletilmiş (çürümeye bırakılmış); ama bunlara imar izni verildiği için AKP'nin "başarı" hanesine yazılmıştır. AKP hükümeti, buna karşılık işçilerin hiçbir hakkının (grev, sendika vb.) olmadığı ve vergi muafiyeti ile birçok teşvike sahip "serbest bölge"lerin sayısını artırarak, emekçi-işçi düşmanı emperyalizmin sadık bir uşağı olduğunu bir kez daha göstermiştir.

AKP döneminde, genç nüfusta ve eğitimli-lerde işsizlik arttı. Sırf TÜİK verilerini baz alırsak genç nüfusta işsizlik % 17.5, eğitimli-lerde ise lise ve dengi okullardan mezun olanlarda % 11.7, yüksek öğretim mezunlarında ise % 8.21 (Nisan 2007) oldu. **Artık Türkiye'de eğitilmiş olmak bir iş güvencesi değildir. İş-**

gücünün yaklaşık % 47'sinin hiçbir sosyal güvencesi/hakkı yoktur. Bağ-Kur'luların tümü "açlık sınırı"nın altında emekli maaşı almaktadır. SSK'lıların emekli maaşı "açlık sınırı"nın ancak 25 gün karşılayabiliyor. Kadrolu işçi sayısı azaltılıp yerine sözleşmeli personel getiriliyor, böylece iş güvencesi de tamamen rafa kaldırılıyor. Mezarda emeklilik de AKP döneminde hayat bularak, sosyal hak gaspları ayyuka çıkarılmıştır.

İşsizliğin artması sadece AKP hükümetiyle ilgili bir olgu değildir tabii ki. Esasta da direkt emperyalizmin neo-liberal politikaları/saldırıları çerçevesinde uyguladığı esnek üretim, üretimin otomasyonlaşması, özelleştirme vb. sonucu dünyada işsizlik artmıştır. Yani esnek üretimle, daha az işçi, daha az sosyal hakla daha

çok çalıştırılmakta böylece diğer etmenlerle birleşerek işsizliği artırmaktadır. Bunu ege-menler **emeğin verimliliği** diye kamufle etmeye, şirin göstermeye çalışıyorlar. Teknik gelişmeler ve üretim sürecinin parçalanması, dünya çapına dağıtılması ile ücretlerin düşürülmesi, sosyal hak gaspı merkezli politikaların birleşmesi de işsizliği dünya çapında artırmıştır. AKP hükümeti de emperyalizmin sadık uşağı olarak, neo-liberal politikaları harfiyen uygulamış ve dolayısıyla Türkiye'de işsizliğin esasta büyümesine neden olmuştur.

AKP hükümeti, emekçi-işçi düşmanıdır. Son seçimlerde en çok oyu alarak "tek başına iktidar"a gelmesi halkın, emekçilerin durumunun iyi olduğu anlamına gelmemektedir. Aksine gelir dağılı-

mındaki eşitsizlik AKP döneminde artmış, yurtdışında da belirttiğimiz gibi emperyalizme bağımlılık son noktaya gelmiştir.

Ancak AKP hükümeti de bu sistem gibi yok olmaya mahkumdur. Sürdüğü yalanların gerçeklik kayasına çarpması kaçınılmazdır. Ancak bu süreci hızlandırmak, kitlelere gerçek umudun/kurtuluşun Demokratik Halk Devrimi'nde olduğunu göstermek bizlerin görevidir. **Bu görev hala omuzlarımızda durmaktadır. Bu görev, kitle örgütlenmelerinin artırılması ve daha geniş-etkin ajitasyon-propaganda araçlarının yaratılmasını günümüzün acil sorunları arasına sokmaktadır.** Kitleler, kocaman yalanların peşine gidebiliyorsa bunun nedenlerini biraz da örgütlü mücadelenin zayıflığında aramak gerekir.

22 Temmuz seçim sonuçlarının açıklanmasından sonra CHP'de sular yeniden kaynamaya başladı.

Seçimde AKP'nin yüzde 47, CHP'nin yüzde 21 oy almasının ardından bu sonuçları başarı olarak yorumlayan Deniz Baykal ve ekibi ile muhalifler arasındaki gerginlik giderek büyüyor.

Seçim sonuçlarının CHP'nin değil Deniz Baykal ve arkadaşlarının başarısızlığı olduğunu iddia eden muhalefet ile yönetim arasında ipler giderek geriliyor. Son olarak CHP'nin kuruluş yıldönümünde Ankara'da karşı karşıya gelen yönetim ile muhalefet, önümüzdeki günlerce daha sıcak gelişmelerin yaşanacağına işaret ediyor.

Genelkurmay Başkanı'nın çağrısı üzerine yapılan Cumhuriyet Mitingleri ile taze kan taşınmaya çalışılan CHP, seçimlerde beklediği desteği bulamamıştı. Şeriat korkusuna karşı CHP'ye çağrılan kitlelerin çok önemli bir kısmı çağrıya uymayarak AKP'ye oy vermiş ve hükümet yapmıştı. **Cumhurbaşkanlığı seçimleri sırasındaki tutumu ile MHP'den daha geri bir tutum takınarak kamuoyundaki imajını daha da yıpratmış, son dönemlerdeki politikaları ile geniş kesimlerin tepkisini çeken ve devlet partisi imajının iyice pekişmesini sağlayan CHP ciddi bir kriz içinde.** CHP yönetiminin parti içindeki muhalefete karşı uygulamaları ve partiden atmalar tartışma yaratmıştı.

CHP'nin Baykal önderliğindeki bu seçim hezimetini CHP içindeki tartışmaları yeniden alevlendirdi.

Hikmet Çetin'in başını çektiği bir grup hemen Ankara'da bir araya gelirken Şişli Belediye Başkanı **Mustafa Sarıgül**'ün başını çektiği diğer bir grup da çalışmalarına hız verdi.

CHP solcu mu?

Mustafa Kemal tarafından Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında devletin, resmi ideolojisi etrafında şekillendirilmesini sağlamak amacıyla kurulan CHP bugün önemli sorunlarla karşı karşıya.

Faşist diktatörlüğün resmi sözcüsü, Kemalizm'in bayraktarı CHP geçen süre içinde

sol etiket altında işçi sınıfı ve emekçilere düşmanlıkta sınır tanımadı.

Görünümdeki sol söylemlerin aksine ülkemizin yeraltı ve yer üstü kaynaklarının emperyalistlere peşkeş çekilmesinde, Kürt ulusuna yönelik imha ve inkâr politikalarında emekçilere yönelik çıkarılan yasalarda en önemli görevleri üstlenen partiler-

CHP kaynayan kazan!

den biri oldu. CHP'nin gerçek kimliği son yıllarda geniş çevreler tarafından daha açık bir şekilde görülmeye başlandı. **Faşist bir ideoloji olan Kemalizm'in etrafında örgütlenen ve TSK tarafından yıllardır açık bir şekilde desteklenen CHP ne solcudur ne de ilerici.** CHP ülkemiz egemen sınıflarının çıkarlarının bekçisi faşizmin en kadim partisidir.

Milyonlarca emekçiyi sol adına sisteme entegre etmek ve kurtuluş umudunu boğmak CHP'nin kuruluşundan bu yana yaptığı en önemli faaliyetleridir.

Emperyalistlerin Ortadoğu'da geliştirmek istedikleri politikalara uyum sancısı çeken CHP'nin anayasa tartışmaları ile birlikte yeniden yapılandırılması isteniyor.

Genelkurmay Başkanlığı'nın direktifleri ile emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda emekçi düşmanlığı yapan, Kemalizm zehrini emekçilere ilerici adına empoze eden CHP, yönetimi kim olursa olsun karşı-devrimci faşist bir partidir.

Sarıgül neyi değiştirecek?

CHP içindeki tartışmaların boyutlanması ile birlikte adından sıkça söz ettiren Mustafa Sarıgül, Deniz Baykal ve ekibine yönelik muhalefeti ile öne çıkıyor.

2002

Yılında CHP'ye katılan Sarıgül, kısa süre içinde yükselerek muhalefetin önderliğine soyundu. Oldukça iddialı olan Sarıgül, 1987 yılında ön seçimde en yüksek oyla liste başı olarak Türkiye'nin en genç milletvekili oldu ve CHP sıralarında görev yaptı. 1999 yerel seçimlerinde Şişli Belediye Başkanlığı'na seçildi. 28 Mart 2004 yerel seçimlerinde yüzde 70 oy alarak CHP'li adaylar arasında rekor kırarak yeniden Belediye Başkanı seçildi. Sarıgül, bu başarı grafiği ile CHP içinde Deniz Baykal'a karşı yeni bir muhalefet hareketi başlattı.

2004 yerel seçimlerinden sonra yönetimle yürüttüğü polemikler ve değişik illerde yaptığı mitinglerden dolayı CHP'den atıldı. Ancak açtığı davayı kazanarak yeniden CHP'ye döndü. 22 Temmuz seçimlerinden sonra "**Parola 999**" adıyla yürüttüğü muhalefete yeni bir boyut ekleyen Sarıgül, binlerce CHP'linin katılımı ile genel merkez önünde bir miting düzenledi. Burada yaptığı konuşmada Deniz Baykal'ı hedef tahtasına koyan Sarıgül, CHP'nin Baykal'la olmayacağını söyledi. Sözlerine "Bismillah" diyerek

başlayan Sarıgül, Muhammed'den Hacı Bektaş Veli'den Pir Sultan'a kadar geniş bir yelpazede konuştu.

Sarıgül Anadolu'nun pek çok şehrinde yapılan etkinliklere yaptığı yardımlar ile de tanınıyor. Özellikle Alevilerin yoğun yaşadığı yerlerde çeşitli amaçlarla hizmet binaları açıyor. Şenliklere otobüs tahsis ediyor. Sarıgül bu noktada hiçbir masraftan kaçınmıyor. Bir ilçenin belediye başkanı olarak Sarıgül'ün çapını aşan ve basın tarafından açıkça desteklenen bu faaliyetlerine harcadığı paranın musluğu nereden geliyor? Bu konuda çok uzağa gitmeden İstanbul'da yapılan NATO Zirvesi sırasında Sarıgül'ün Bush'un hemen yanında kameralara poz verdiğini hatırlatmak gerekiyor.

Mustafa Sarıgül, uluslararası para spekülâtörü **George Soros**'un finans ettiği Bildirberg, Bilgi Üniversitesi ile ilişkilerini önemli boyutlarda geliştirmiş durumda. Bilgi Üniversitesi'nin rektörü, Soros'un Açık Toplum Enstitüsü'nün yönetiminde yer alıyor ve aynı zamanda enstitü yöneticileri Bilgi'de öğretim üyesi.

Mustafa Sarıgül de Bilgi'de belli bir kontenjan kullanıyor.

Mustafa Sarıgül'ün Gürcistan'daki Amerikalı "**turuncu devrimin**" lideri Sakaşvili'ye "**Yılın Demokrasi Adamı**" ödülü verdiğini de eklemeli.

Sarıgül'ün muhalefeti ise CHP'nin resmi ideolojisi Kemalizm'e ve 7 okuna dair herhangi bir eleştiri getirmiyor.

CHP'nin Kürt ulusuna yönelik faşist yaklaşımını, PETKİM'in peşkeş çekilmesini, İMF ile ilişkiler vb. önemli birçok konudaki icratlarını onaylıyor. Bu yanı sıra Sarıgül, CHP'nin geleneksel politikalarına ve çizgisine devam mesajı veriyor.

CHP içindeki muhalefetin CHP'nin niteliğini değiştirmesi söz konusu değil. Muhalefet, Deniz Baykal'a karşı gelişen tepkileri arkasına alarak CHP'nin etkisi altındaki emekçilerin kandırılması anlamına geliyor.

Büyük Ortadoğu Projesi ile yol haritasını belirleyen başta ABD olmak üzere emperyalistler Türkiye'yi de ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yapılandırmaya çalışıyor. Sarıgül, bu çerçevede misyonunu oynuyor.

Faşist-gerici rejimler Kürtlere karşı omuz omuza!

Ortadoğu'da "utanç duvarı" inşa etme pratiklerine yenileri ekleniyor. Siyonist İsrail'in 2002 yılında inşasına başladığı "utanç duvarı"na dönük tepkiler henüz sürerken, bugünlerde Türkiye ve İran devletlerinin örmeyi planladığı duvarlar gündeme geldi. Her iki ülkenin faşist orduları uzunca zamandır bombaladıkları Kürtlere dönük, sınır geçişlerini engelleme adına alınacak son "önlem" olarak duvar örmeyi getirmekteler.

Bu yeni "utanç duvarı" fikrini öneren ilk ülke İran oldu. Kuzey Irak haber kaynakları Tahran'ın ilk etapta, Kürt otonom bölgesi sınırında, duvarın dört km. uzunluğundaki bölümünü inşa etmeye başladığını bildirmekteler. Beş metre yüksekliğinde olması düşünülen duvar, Irak Kürdistanı sınırından 200 metre içerde olacakmış ve böylelikle PJAK savaşçıla-

PKK'nın İran kolu olan PJAK'a dönük operasyonlarında Kürt gerillalara karşı kimyasal silah kullanıldığına dair tartışmaların henüz sürdüğü günlerde, artı olarak böyle bir projenin gündeme gelmesi, her iki ülkenin de bölgedeki kaos ortamının giderek arttığı şu süreçte kendi Kürt sorununa "köklü çözüm" bulma arayışı olarak da değerlendirilebilir.

Anlaşılan, uzunca zamandır Kürtlere dönük imha operasyonlarını sürdüren, zaman zaman da ortak operasyonlar düzenledikleri bilinen bu iki gerici-faşist bölge devleti, bu konuda da Kürtlere karşı omuz-omuza bir pratik içine girmiş bulunmaktalar.

Bunun içindir ki, iki duvarın aynı dönemde gündeme gelmiş olması tesadüf falan değildir, tamamen bu son dönemde iyice artan "dayanışmanın" ürünüdür. İki gerici-faşist

nereye kadar vardırılabileceğinin de itirafı oluyordu. İşgalin ortağı olarak Irak halkını satan tutumunun, aynı zamanda kendi varlığını sürdürmek için, Kürt halkını da gözden çıkarmaya kadar varabileceğinin göstergesi. **Çünkü bu duvarların anlamı, Kürt halkı üzerindeki imhanın daha da boyutlanmasından başka bir şey değildir.**

Ancak bir yandan bölgedeki uşak-ışbirlikçi ve gerici-faşist rejimlere "hak veren" açıklamalar yapan bölgedeki Kürt yöneticiler, diğer yandan da Kürt sorununun çözümünü, daha doğrusu Kürt halkının kaderini emperyalistlerin belirlemesine dönük pratiklerini de sürdürmekteler. Örneğin, bir yandan kamuoyuna İran ve Türkiye'nin PKK ve PJAK'a dönük saldırılarını haklı gösteren açıklamalar yapan diğer yandan ise duvarların örülmesini bile makul karşıladığını ima eden Talabani ve diğer Kürt liderlerin emperyalistlerden medet uman tutumlarının en son örneği, Bush'un geçtiğimiz günlerdeki ziyareti sırasında yaşanmıştır. Kürt liderler, ABD Başkanı Bush geçtiğimiz haftalarda gizlice Bağdat'a gittiğinde, Türkiye'yi ve İran'ı Bush'a şikâyet ettiler! Kürt liderler ayrıca duvar inşasının ve duvarla birlikte oluşturulacak tampon bölge uygulamasının engellenmesini istemişler!

Kerkük referandumu ertelendi!

Bölge gerici-faşist rejimlerinin kol-kola vererek, Kürtlere dönük kapsamlı bir imha pratiğine girmesi, etnik-mezhep çatışmalarının yine bu rejimlerin ortak kontra eylemleri ile tırmandırılması, bu eylemlerin belli bir "başarı"sını da beraberinde getirdi denebilir. Bu başarı ise, Kürtlerin bölgedeki varlığını güçlendireceği düşünülen Kerkük Referandumu'nun ertelenmesidir.

Irak Anayasası'nın 140. maddesi gereği Ekim ayı sonunda yapılması planlanan referandum bilinmeyen bir tarihe ertelendi. Erteleme nedeni her ne kadar teknik vb. nedenler olarak getirilmeye çalışılsa da, esas nedenin **siyasi kaygılar** olduğu kesin. Resmi olarak açıklanmasa da, başlıca siyasi kaygının, artan çatışmaların bölgeyi giderek daha büyük kaosa sürüklemesi, Kerkük ve bölgesinin ikinci Bağdat'a dönüşmesinden duyulan kaygı olduğu biliniyor.

Kerkük bugün bir Irak kenti olsa da, buradaki zengin petrol rezervleri ve bunların kimin eline geçeceği sorunu, bugün bölgede hakim olan ABD ve diğer emperyalist güçler kadar, bölgedeki Araplar, Türkmenler ve Kürtler açısından da öteden beri ciddi bir sorun olmayı sürdürüyor. Bu kesimler açısından, emperyalizme uşaklık-ışbirlikçilik yaparken bunun karşılığının Kerkük ve buradaki petrol v.b zenginlikler olması ise yeni bir durum değildir.

Ortadoğu'da utanç duvarı örneği çok!

Tekrar, Kerkük referandumunun ertelenmesinde de etkili olan "utanç duvarı" meselesine dönecek olursak;

Dünyadaki sınırlar arası duvarların en bilineni hiç kuşkusuz Çin Seddi'dir. M.Ö. 221 yılında inşasına başlanan ve ancak M.S. 608 yılında bitirilen bu dünyanın en uzun sınır duvarının Çinliler tarafından Türklerin kendilerine karşı gerçekleştirdikleri akınları engellemek amacıyla örüldüğü söylenir.

Bir diğer duvar ise, "Soğuk Savaş" adı verilen yıllarda ortaya çıkan **Berlin Duvarı**'dır. Bu duvar Doğu Almanya rejimi tarafından, Doğu ve Batı arasındaki geçişleri engellemek için 1961'de örülmüştür ve 46 km. uzunluğundaki bu duvar, Rus Sosyal Emperyalizmi'nin çöküşünün ardından gelen doğu bloklarındaki çöküşle birlikte, 9 Kasım 1989'da ortadan kaldırılmıştır. Berlin Duvarı yıkıldığında, batı emperyalizmi Yeni Dünya Düzeni (YDD) politikasına hız vermişti.

Siyonist İsrail 2002'de, yıllardır işgal altında tuttuğu Filistin topraklarındaki yeşil hat boyunca bir utanç duvarı inşasına başlamıştı. Filistin intifadasını bitirmeye, Filistin halkını tecrit etmeye dönük bu girişime karşı tepkiler, duvarın inşa sürecinde ve bugün de hala sürerken, İran ve Türkiye'nin örmeyi planladıkları duvarlar gündeme gelmiştir.

Ancak sadece İran ve Türkiye değil, Kürtlere karşı aynı düşmanca politikayı güden Suudi Arabistan da yine hem Kürtleri hem de Şiileri engellemek amacıyla Irak sınırına benzer bir duvar öreceğini açıkladı. Suudi Arabistan örmek istediği bu 900 km.lik duvar boyunca aynı zamanda gözlemcileri ve karakollar da inşa edecek ve yapımı 6 yıl sürmesi planlanan bu duvar için 12 Milyar Dolar harcayacakmış. Tıpkı İran ve Türkiye'nin örmeyi düşündükleri duvarlarla amaçladıkları, halkları birbirinden koparma amacı gibi, bu duvarın da yine bir yandan Şiilerle-Sünnileri birbirinden ayırmaya, ama en önemlisi de direnişi bitirmeye hizmet etmesi düşünülmekte.

Kısacası bölgedeki tüm bu duvar projeleri, halklar arasındaki etnik, mezhep vd. farklılıkları kışkırtmaktan, halklar arasına duvar örerek, halkları birbirinden koparmak, aralarındaki ortaklıkları, dayanışmayı ve en önemlisi de egemenlere karşı gelişebilecek ortak mücadeleleri engellemeye çalışmaktan başka bir anlam taşıyor. Bu duvarları yıkacak ve aralarındaki her türden sınırı kaldıracak olanlar ise yine mazlum halklardır. Onlar emperyalizme ve onların uşak-ışbirlikçi, gerici-faşist rejimlerine karşı mücadelelerini yükselttiğinde ve bu mücadeleler ortak hedefe kilitlendiğinde, hiçbir duvar ayakta kalamayacaktır!

rının buradan İran'a girmesi engellenecekmiş!

Bu haberin gündeme geldiği günlerde, benzer bir duvarın da TC tarafından oluşturulmasının gündemde olduğu haberleri yansıdı kamuoyuna. **Amaç yine aynı: PKK'nın sınırdan girişini engellemek!** Türkiye tarafından inşa edilmesi planlanan duvarın 470 km. uzunluğunda olması düşünülmüştü. Maliyeti ise, 2.3 milyar doları bulacakmış. Bu proje Kara Kuvvetleri ile Hava Kuvvetleri'nin ortak çalışmasıymış. Ancak öneri Hava Kuvvetleri'nden gelmiş. Duvar tüm sınırı boydan boya kaplamayacakmış. Duvar yapılamayan yerlere elektronik ve termal duvar kurulacak ve bütün duvar boyunca normal ve ultraviyole kameralar yerleştirilerek, sıkı bir denetim başlatılacakmış. Deneme panellerinin Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın Ankara'daki lojistik dairesinde üretildiği ve ilk denemelerin yapıldığı söyleniyor. Hava Kuvvetleri'nin uçak hangarları için ürettiği sağlam bloklar şimdi Türkiye-Kuzey Irak sınırı için düşünülmüştü.

Türkiye'nin PKK'ya İran'ın ise yine

rejimin, halkları birbirine düşman etme pratiklerini ileri taşıyan bu yönelimleri, özellikle de Irak Kürdistanı'nda yaşayan Kürtler açısından büyük bir tehdit oluşturuyor.

Çünkü her ikisi de uzun zamandır bu bölgeye dönük sınır ötesi operasyon tehditlerini sürdürmekteler. Son dönemde böyle sıkı bir işbirliğine girme nedenlerinin başında ise, her iki devletin de bölgede bağımsız bir Kürt Devleti kurulmasından ve bu fikrin şu süreçte daha yoğun dillendirilmesinden duydukları rahatsızlık yatıyor.

Kürtler üzerinde İran ve Türkiye tarafından oluşturulan bu baskının ne kadar güçlü olduğu ise, geçtiğimiz hafta bölgedeki Kürt liderlerle görüşme yapan Talabani'nin açıklamalarından anlaşılıyordu. Gazetecilere gündemdeki bu duvarlarla ilgili açıklama yapan Talabani, bunu anlayışla karşıladıklarını söylüyordu! **Ve ardından da PKK ve PJAK'ı kast ederek, bu iki örgütün saldırılarını durdurmasını, yoksa kendilerinin de müdahale edeceğini açıklıyordu.** Bu açıklamalar aynı zamanda Talabani'nin işbirliğini

Emperyalistlerin Ortadoğu planlarına karşı durabilecek tek güç; ÖRGÜTLÜ HALKTIR!

Son dönemdeki kimi gelişmeler Ortadoğu'da önceki sürece fazlasıyla aratacak, daha çetrefilli bir döneme girildiğini göstermektedir. ABD öteden beri kaçınılmazlığı ön görülen bölgesel savaş politikasına uygun adımlar atmaya sürdürüyor. Bölgedeki hemen tüm devletler de bunun için hem gerekli/uygun şartlara ve hem de olanağa sahiptir. Bu hat üzerinde olgular, defalarca sözünü ettiğimiz "içinden çıkılmaz karmaşa"nın en son ve daha açık belirtileri olarak görülmelidir. Üstelik dünya ekonomisindeki sarsıntılar da bölgedeki bu gidişata bir başka neden oluşturmaktadır.

İlkin ABD somutunda yaşanmakta olan politika değişikliğinin ana yönünü görmeye çalışalım.

Bilindiği üzere ABD dış politikasını özellikle Yakındoğu ve Ortadoğu'da denetimi tümüyle ele geçirmek hedefine odaklanmıştır. Ancak bugüne kadarki politikası bu hedefine yaklaşmasını değil, hatta bu hedeften uzaklaşmasını getirdi. Bush yönetimi başarısızlığın farkına varmış ve şimdi bunu düzeltmenin telaşı içindedir. Dış politikada hedef değişmemiş ancak ilişkiler, yöntemler, üslup değişmeye başlamıştır.

Bu değişime neden olan olaylar, her biri incelemeyi, öğrenmeyi hak eden ölçüde değerli ve tarihseldir. Değinken gerekir. Afganistan'da anti-işgalci Taliban direnişi; tüm bölgeleri etkileyecek düzeyde gelişen ilişki ağıyla bu direniş ABD ve koalisyon güçlerine kök söktürmektedir. Büyük darbeler yenmesine karşın işgalciler buradaki savaş gerçekliğini gizlemeye devam etmektedir. **Taliban ve bölgedeki İslam'ı esas olan egemen aşiretler ABD denetimini engellemeye devam etmektedirler.** Irak'ta yenilmesi mümkün olmayan halk direnişi; her ne kadar El-Kaide ile bağlantılandırılarak İslami olduğu iddia edilse de inkâr edilemez bir halk direnişi sürmektedir. Kulla hükümetin neredeyse hiçbir etki gücü olmadığı gibi bu hükümet ABD ile de uyumunu zaman zaman kaybetmektedir. Maliki'nin son dönem açıklamaları direnişin gücünü görmek bakımından dik-kate değerlidir.

Lübnan'da Hizbullah önderliğindeki zafer; bu zafer İsrail ve dolayısıyla ABD için utanç verici olmuştur. Üstünlük, yenilmezlik iddiaları yerle bir olan İsrail -dolayısıyla ABD- bölgedeki ittifaklarını ve de yöntemlerini yeniden elden geçirmeye ihtiyaç duymuştur.

Son olarak, ABD'nin bölgedeki dost ülkelerinde iktidarların sürekli güç kaybetmesi: Halka dayalı olmayan sistemlerin, tam da bunun sonucu olarak ABD politikasına yeterince katkı sunamıyor olmaları, **Mısır, Ürdün, Suudi Arabistan** birçok kez ve çeşitli düzeylerde ABD politikalarıyla sorun yaşadılar.

Sözünü ettiğimiz bu gerçekler ABD politikalarının başarısızlığına neden olan ve onun değişimini şart koşan belirleyici nedenlerdir. Elbette bunlara başka nedenler de eklenebilir: İran ve Suriye'nin karşı politikalarının etkisi, ABD ve İsrail yönetimlerinin başarısızlıkları, uyumsuzlukları ve ekonomik gelişmelerin etkileri...

Sonuç olarak, belirttiğimiz belirleyici nedenler ve bunların sonucu olan ya da bunları des-

tekleyen diğer nedenler Ortadoğu'da kamplaşmaları netleştirmiş, derinleştirmiştir. Ortadoğu'daki belirleyici politik faaliyetlerin artık savaş ekseninde yürümekte olduğunu, ABD'nin hızla buna sürüklendiğini ve aynı zamanda bölge devletlerini de buna sürüklediğini iddia edebiliriz. Nitekim ABD, yandaşı olan devletleri silah yardımıyla bu sürece hazırladığını açıkça göstermiştir. Filistin'de **El-Fetih**'e verilen desteğin ve gerçekleşen kışkırtmaların, İsrail'in Suriye'ye yönelik hareketliliği tesadüfi olmadığı gibi, sözünü ettiğimiz savaş endeksli hareketliliğin açık göstergeleridir. **Hamas**, herkesin de kabul edebileceği gibi şimdiki gücüne, etkinliğine emperyalist destekler sayesinde geldi ve El Fetih de mevcut duruma ABD ve İsrail'in tutumu sayesinde ulaştı. Şimdi bu ikisi arasında **Filistin ve İsrail kamplaşmasından daha derin ve çözülmez bir uçurum** yaratılmış durumdadır. Egemen devletler ikisinden de desteğini çekmediği gibi birbirlerine dönük kışkırtmaları da sürdürmektedirler. Üstelik bunu Filistin halkına, iki örgütün de taraftarlarına ve yine iki örgütün sözde bağımsız Filistin ideallerine rağmen yapıyorlar.

Lübnan'da çarpışan güçler yeni ve daha üst düzeyde bir savaşın hazırlığı içindedirler. Hizbullah lideri **Nasrallah** bunu açıkça ve reddedilmez bir açıklayıcılıkla dile getirdi. Ne İsrail'in ne de ABD'nin amaçtan vazgeçtikleri iddia edilebilir. Lübnan'a saldırının amacı Ortadoğu denetimini tamama erdirmektir. Başarısız olan ilk hamleden sonra cepheleşme ABD tarafından tekrar düzenlendi ve şimdiki bazı hamleler bu cephe politikasının hem gelişmesi ve hem de sınanmasıdır.

Amaç İran ve Suriye'yi denetim altına almaktır. Bunun gerçekleşmesi için ABD her şeyi göze almaktadır. Bugüne kadar, içine düştüğü Afganistan ve Irak batağından hareketle ve aynı zamanda Suriye ve özellikle de İran'ın gücünden ve ilişkilerinden kaynaklı ABD'nin bu ülkeleri denetime almaya dönük olarak işgale girişemeyeceğini söyledi. Ve bu henüz geçerlidir. Ancak bölgede devletlerin, halkların birbirine düşürülmesi, bölgesel savaşların gerçekleşmesi ne yazık ki mümkündür. Aktardıklarımız da gelişmenin bu yönde ilerlediğini göstermektedir.

Tekrarlarsak ve tekrarı sadeleştirerek ifade edersek eğer: ABD Afganistan ve Irak'ta askeri zaferler edinemedi. Kurduğu mevcut statüko ise siyasi ve ekonomik düzeylerde çöküş sürecini tersine çevirecek yeterlilik sağlayamadı. Hedef aldığı hemen tüm kesimler, oluşumlar bugün -belki çok daha etkili ama kesinlikle zayıflamamış ve etkinliklerini yitirmemiş düzeyde mevcuttur. Başarıya mecbur olan ABD, yenilgiyi kabul edemeyeceğinden ve seçeneği de azalmış olmasından bölgede savaşı esas alan bir politik hat oluşturmaya yeltenmiş bulunmaktadır.

Bu gelişmelere ve oluşan koşullara uygun olarak, ABD'nin artmakta olan zaafalarını dik-kate alırsak eğer, çok daha önemli başka gelişmeler de yaşandı son süreçte. Çok yakın zamanda **Shangay İşbirliği Örgütü** askeri bir tatbikat düzenledi. ABD tarafından yönetilmek istenen sürecin yönetimine talip olan başka güçler de var demektir bu.

Rusya henüz hazır olmasa da sözünü ettiğimiz gelişmeye duyarlı olduğunu ve büyük oyunun büyük oyuncusu olmaktan çekinmeyeceğini her hareketiyle göstermektedir. Birçok bakımdan avantajı da söz konusudur.

Shangay İşbirliği Örgütü'nün önemli ve belirleyici üyelerinden Çin, henüz askeri açılıma hazır olmamasına karşın söz konusu tatbikata katıldı. Bunun devamı olarak Rusya da henüz bir "denge" unsuru olmakta olduğunu beyan etti. Kısacası iki etkili güç ABD yönetimine itirazını, onun yerine geçmeye hazır olmadıklarını da ifade ederek ortaya koymaktalar. Nihayetinde tersine çevrilmekten, yolundan saptırılmadan devam edecek süreç onların lehinedir. Hamleleri de bu nedenle geciktirici seviyededir. İran ve Suriye politikaları bu ikilinin tutumuyla da uyumludur. Kışkırtmalara karşın bu iki devlet esasta kamplaşmaya, mevcut ilişkilerini derinleştirmeye dönük çabalar içinde ola-

caklardır. Rusya, Çin ve diğer devletlerin sürece hazırlığını incelemek, izlemek Ortadoğu'daki gelişmelerin yönünü saptamak açısından ayrıca önemlidir.

Keza Rusya ve Çin gerek Avrupa, Kafkasya, Yakındoğu ve gerekse de Afrika (Sudan özellikle) özgülünde aynı karakterdeki politikalarını başarıyla uygulamaktalar.

Rusya'nın Ortadoğu politikalarını açık ve net görmek için ABD silah yardımlarına İran'a askeri yardım sunmasını, Filistin sorununa ayrıca yaklaşımlar göstermesini takındığı tavırlara örnek vermek yeterlidir. Bunlar aynı zamanda bölgedeki savaşa hazırlığın Rusya tarafından görüldüğünü, buna sessiz kalmayacağını da gösterdiğini düşündürüyor.

Sonuç olarak; ne Rusya ne de Çin (hatta Hindistan) ABD'nin Yakındoğu ve Ortadoğu'da denetimini tümüyle ele geçirmesine asla razı olmayacaklardır. Bu da uzlaşmazlığın temelidir. Bu mesele, aynı zamanda emperyalistler arasındaki çelişkileri görmezden gelen ya da hafife alan yeni sapma için de uyarıcı olarak incelenip tartışılabilir.

Emperyalist devletler karşı karşıya gelmek is-

temeyebilirler, böylesi bir anın oluşumu nihayetinde onlara rağmen, **ekonomik** ve **sosyal** koşulların neticesi olarak gerçekleşir. İşte son süreç bu koşulların oluştuğuna işaret etmektedir.

Bu yaklaşımla bütün süreçleri ayrıca izlemek kaçınılmazdır. Afganistan ve Pakistan'da kontrolün hızla ABD'nin terörist sıfatını layık gördüğü örgütlere geçiyor olmasını ve bunun önlenmesini sağlayacak tedbirlerin azalmasını, ABD'nin bölgeye müdahalesinin genişlemesi ihtimalini ve bunun doğuracağı sonuçların öngörülmesini görev olarak idrak etmeliyiz.

Yine İran savaşının örgütlenmesi olasılığına dikkat çekmek, buna paralel olarak ABD'nin Körfez ülkelerine, 70 milyar dolarlık silah satma girişimini irdelemek, bölgede yaratılan savaş ortamına dikkat çekmek ertelenemezdir.

Kabul etmek gerekir; yaşanmakta olan felaketleri aratacak yeni bir felaketler dönemine geçilmektedir. Bunun dışında kalmak mümkün müdür?

Açıkçası Türk devletinin yönelimi, ilişkileri ve etrafındaki gelişmeler bu sürecin dışında kalmayacağı/kalamayacağını göstermektedir. Irak'taki Kürt oluşumunu ve bunun önlenemez gelişimi (önlenemezlik mevcut durum ve politikalar açısından belirtilen bir tanımdır) Türkiye sınırları içindeki Kürt hareketinin bundan güç alacak olması, İran'ın sürece müdahil olduğu gerçeği, ABD'nin politikaları vs. bunu görmek açısından yeterlidir. Zaten Irak Kürdistanı'ndaki Türk örgütlenmesi (hem ekonomik, hem de istihbarat alanında geniş ve güçlü ağlar örüldüğü bilinmektedir) de bu sürece dahil olduğunu somutlamaktadır. İran ve Suriye ile ilişkilerin hali hazırda ABD tarafından belirlenmekte olduğunu görmemek mümkün değildir. Enerji anlaşmaları bir nebze ABD'ye muhalif görüntü verse de bunun nihayete erişmediği bilinmektedir. Ancak şunu ifade etmek yanlış olmayacaktır. Sözünü ettiğimiz süreç TC'nin bir tercihi değildir ve gecikmeden yana tavırlar içinde olması da bunu göstermektedir. **O olguları, gelişmeleri bölgesel ve tarihsel değil, henüz olan çıkarlarıyla ele almaktadır. Belki de buna mecbur kalmaktadır!**

Bu sürecin sözcülüğü el birliği ve işbirliğiyle AKP'ye verilmiştir. İktidar kavgasının belli dinamiklere sahip olduğu gerçeğini reddetmeden, ancak bu dinamiklerin iktidar olmakla aynıştığını, benzeştiğini de kabul ederek sürecin her zaman ki çizgisiyle sürdürüleceğini ön görebiliriz.

Bu da yeni, kapsamlı ve zor görevlerin kapılarımızı çalmakta olduğunu gösterir. Ortadoğu'nun ülkemizin bir felakete sürükleniyor olduğu gerçeğini görerek davranmamız, yaşamamız gerekiyor. Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin sürüklendiği kan banyosunda halkların kanı akacaktır. **Buna karşı tek güç durabilir: Halk.** Bunun için tek yöntem vardı: Bu gerçeği deşifre etmek, açıklamak ve örgütlenerek savaşmak. Başka ülkelere müdahaleye, silahlanmaya, ABD ekseninde hareket etmeye ve halkların özgürlük arayışına yönelen her türden zulme karşı örgütlenmek bölgemizdeki vahşete karşı mücadele için tek yoldur!

Parti devrimci sınıfın öncüsü ise, bu sınıfın en iyi temsilcilerini saflarında bulundurmalıdır. Onun saflarında bulunanlar toplumun en iyileri olmak zorundadır.

Gökyüzünü fethedenlerin iddiası

Proletarya Partisi'nin son oturumunda altını önemle çizdiği konulardan biri de **"kimi bölge ve ülkelerde farklı biçim ve özelliklerde gelişim gösteren devrimci yükselişlere, parlamalara, kimi ülkelerde ise gerçek anlamda devrime yönelen silahlı komünist hareketlere rağmen bütün döneme damgasını vuran şey, uluslararası burjuvazinin düşünceleri"** olduğunun tespitiydi. Bu etkinin sınıf mücadelesine ve onun öncü örgütüne de yansıdığı, **sınıf mücadelesinden ve örgüt olma özelliklerinden düşünsel-örgütsel-pratik olarak uzaklaşma yaşandığı** tespitinin doğru okunması ve bu durumu tersine çevirecek olan sınıf ve önderlik bilincinin güçlü bir şekilde kuşanması gerektiği doğru kavranmalıdır. **Sınıf mücadelesinden düşünsel-örgütsel-pratik her uzaklaşma doğal olarak örgüt olma ve devrimci olma özelliklerinden de uzaklaşmayı getirir.** Çünkü örgüt, sınıf mücadelesinin ihtiyaçları sonucu ortaya çıkar ve bu ihtiyaçların karşılanması için vardır. Kitlelerin mutsuzluk ve acı dolu, yoksul yaşamından kurtulma istemine yanıt için örgüt vardır. **Devrimci örgütün var oluş nedeni emekçi halkın yaşadığı yoksulluk ve cehaletin son bulmasıdır. Ücretli köleliğin, toprak köleliliğin son bulmasıdır. Emegin, toprağın, bilincin, ulus ve azınlıkların özgürleşmesidir.** Eğer bu bir ihtiyaç olmaktan çıkıyorsa orada halktan kopma, onların yakıcı sorunlarından uzaklaşma var demektir. Burjuvazinin proletarya üzerinde düşünsel ve politik etkisi var demektir.

Eksikliklerimizi aşmak için bilinçli ve örgütlü çaba...

Bu tespitin yapılması ya da yaşanan tablonun bu şekilde okunması sınıf bilinçli proleterlerin gözünü korkutup, onları karamsarlığa ve umutsuzluğa mı götürmektedir? Yoksa bir dönem kötü giden örgüt-

sel yaşam ve çalışma hakkında Lenin yol-daşın yaptığı tespit gibi yapılmalı ve düzeltme ve düzeltmenin ciddi adımları için bilinçli ve örgütlü çaba mı ortaya konmalıdır? **"...Partimizde eksikliklerin olmadığı anlamına gelmez. Hayır eksikliklerimiz var, hem de ciddi eksiklikler."** Lenin. Bu tespite yakın birçok tespiti başkan Mao da görebiliriz; **"Ama hâlâ eksiklerimiz, hem de çok büyük eksiklerimiz var. Kanımca, bu eksiklerimizi gidermezsek çalışmalarımızda ve Marksizm-Leninizm'in evrensel gerçeğini Çin Devrimi'nin somut pratiğiyle kaynaştırma davamızda, bu büyük davamızda bir adım bile ilerleyemeyiz."** Görüldüğü gibi devrimin usta teorisyenlerinin ve mimarlarının partisinde bile örgütsel yaşam ve çalışmanın her zaman iyi gitmediği dönemler olmuş, işlerin kötü gittiği süreçler yaşanmıştır. Proletarya Partisi'nin de kendi eksiklikleri ve hatalarını (nedenleri farklı olsa da) bu tespite yakın bir tespitle yapması, örgütsel çalışma ve yaşamın Bolşevikleştirilmesi içindir. Proleter devrimci ustalığın, sanatın ciddiyetine uygun bir tarzda yeniden düzeltme ve değişimin yaşanması içindir. Devrimci görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinde gösterilmesi gereken duyarlılığın artırılması tek bir adam gibi yürümenin disiplinini kuşanmak içindir. Bu tespit bu şekilde yapılması mevcut gerçekliği doğru okumak ve süreci tersine çevirecek olan devrimci kavrayışı güçlendirmek ve örgüt yaşamını ve çalışmasını Bolşevikleştirmek içindir.

Düzelme; Düzeltme Değişim; Değiştirme

Sınıf bilinçli proleterler sınıf mücadelesine yaklaşmak ve örgüt olma özelliklerini kazanmak için düzeltme ve düzeltme, değişim ve değiştirme, çalışmalarına öncelikle bilinçte ve örgüt yaşamının düzeltilmesi çalışmalarında hız kazandırmalıdır. Bunun kolay olmayacağı, kendi içinde ciddi zorluklar ve küçük burjuva düşün-

sel-pratik engellerle karşılaşılacağı bir gerçektir. Sınıf bilinçli proleterlerin her zaman akıllarında tutmaları gereken şu olmalıdır; **"Sınıflar ve sınıf mücadelesi olduğu sürece her şeyin yolunda olduğunu söyleyemeyeceğiz."** Lenin. Bu tespit neden sürekli akılda tutulmalıdır? Çünkü örgütsel çalışma ve yaşam her zaman belirlenen, düşünülen ve öngörülen gibi gitmeyebilir. **"Beklenmeyen ve öngörülmeyen"** gelişmelerin yaşanması, engellerin ortaya çıkması durumunda karamsarlığa-umutsuzluğa kapılmamak ve yığınlığa düşmemek gerekir diye Lenin yol-daşın tespiti akıllardan çıkarılmamalıdır.

Nasıl ki proletaryanın önderliğinde gerçekleşen devrimleri diğer (burjuva) devrimlerden ayıran en önemli temel ayırım noktalarından birinin kendi kendisini eleştirmesi ve özeleştiriyle kendisini güçlendirmesiyse aynı zamanda proleter devrimci mesleği diğer (sanat-kültür-ekonomi-tekni-k-özetim-bürokratik vb.) mesleklerden ayıran temel özelliği de manevi saygınlığın ve devrimciliğin adının sürekli yüksek tutulması için çalışmaktır. **Proleter devrimci "mesleğin" en temel özelliklerinden biri; eleştiri ve özeleştiri gibi gelişim, değişim ve dönüşüm silahını ustalıklı, yerinde ve zamanında kullanma becerisini gösterebilmesidir.**

Eleştiri-özeleştiri gelişimin dinamiğidir

Proletaryanın en güçlü silahı onun örgütüdür ve **eleştiri-özeleştiri** silahıdır. Onun gücü örgütlü yapısındadır. Bu potansiyel gücü etkin ve yaratıcı kılan parti kararları doğrultusunda subjektif gücün şekillendirilmesidir. Partinin belirlediği

yönelimin başarıyla uygulanması için subjektif gücün örgütlü, bilinçli bir şekilde parti kararları doğrultusunda yeniden şekillendirilmesidir. Sürecin doğru kavranması, politik kararların kavrayışının artırılması, uygulama kararlılığının güçlendirilmesi, örgütsel gelişimin motoru olarak yeniden algılanması gerekir. Gerek tek tek komitelere ve gerekse her bir sınıf bilinçli proletere ağır sorumluluk ve ciddi görevler düşmektedir.

Sınıf bilinçli proleterler bir yandan devrimci kavrayışını parti politikası doğrultusunda artırırken diğer yandan bu yönelimin pratiğe uygulanması maddi bir güce dönüştürmesi için duruşunu devrimci-leştirilmelidir. Unutmamak gerekir ki politik bir partinin saygınlığını sadece politik kararlarının doğruluğu artırmaz aynı zamanda onun üye ve faaliyetçilerinin sahip olduğu manevi saygınlığı artırır. **"Bir parti üyesinin adını ve saygınlığını yükseltmek, durmadan yükseltmek zorundayız."** Lenin

Parti devrimci sınıfın öncüsü ise, bu sınıfın en iyi temsilcilerini saflarında bulundurmalıdır. Onun saflarında bulunanlar toplumun en iyileri olmak zorundadır. **Ne demek en iyi olmak?** Devrim davasına bağlı olmaktır. Israr ve inatla devrim ve halkı için çalışmak demektir. Her anı ve zamanı bunun için değerlendirmek demektir. Proleter devrimcilerin devrime ait düşünce ve sorunları, halkın yaşadıklarını düşünce ve duygu dünyalarının merkezine koyması demektir. Günlük devrimci yaşamını çalışarak, üreterek, yoğunlaşarak disipline eden demektir. Tarih, toplum, edebiyat ve devrim bilimi hakkında kendisini sürekli eğitmesi, yenileyip, geliştirmesi demektir. Bilgili, eğitilmiş, kültürlü olmak demektir. →

Devrimci teoriyle donanmak demek lafazanlık yapmak, ukalalık taslamak **“Ben bilirim-ben eski kadroyum”** demek değildir. Geçmiş devrimci katkılarını askerlik ve avcılık anılarını anlatanlar gibi **“bizim zamanımızda...”** diye başlayarak övünmeye kalkanlar gibi olmamalıdır. Anı yaşayamayan, söyleyecek yeni bir şeyi olmayanlar gibi olmamalıdır. Emekçi halkla devrimci bağlarının güçlü olması demektir. Devrimci faaliyet yürüttüğü alanda çalışkanlık ve dürüstlüğüyle, fedakârlık ve kararlılığıyla, verdiği sözleri yerine getiren biri olarak bilinmesiyle sevilip tanınmalıdır.

İddiamıza layık olalım!

Bugün en büyük kırılma ve bozulma bu saydığımız özelliklerin farklı düzey ve nitelikte kaybedilmesinde yaşanmaktadır. Devrimci partilerin politik kararlarının doğruluğu kadar onun faaliyetçilerinin

manevi saygınlığı, güven veren pratiği ve duruşu büyük bir önem kazanmıştır. Hal-ka ve devrime bağlılık temelinde yükselen değerlerin, özelliklerin yeniden kazanılması tayin edici önemdedir. Devrimci kültür örgütlü yaşamın her bir anına ve dokusuna ciddiyetle işlenmelidir. **Dev-**

rimci doku granit kadar sağlam ve kristal kadar saydam olmalıdır. Proleter devrimciler yeniden **“bizler özel türden insanlarımız”** olma iddiasına sahip çıkmalı ve bu iddiayı inatla, büyük bir kıskançlıkla korumalıdır.

Bugün yaşanan en büyük zaaf kitleler-

de değil önderlik bilincindeki kırılmada ve devrimci kültürün örgüt yaşamına egemen kılınmamasında yaşanmaktadır.

Devrimci saflar temiz ve dürüst olmak zorundadır. Örgüt çalışma ve yaşamında düzelmeye öncelikli adımlarında bulunan bireylerin temiz ve dürüst olmasıdır. İşler ideolojik olarak yoluna konulmazsa örgütsel bakımından yola konulamaz. Proleter olmayan ideoloji-teori-kültür-ahlaka karşı mücadele yükseltilerek, örgütsel bakımdan yola konulur. Emekçilerden ve yoksuldan yana bir yaşam kurulacaksa ve bu iddia devrimci bir iddia ise o zaman **mülkiyet alışkanlıkları** terk edilmelidir. Özel mülkiyet üzerinde kurulu olan ve ondan beslenen her türlü düşünce, görüş ve alışkanlık, her türlü kültür ve ahlak insanları yozlaştırıp çürütmekten başka bir rol oynamaz.

Devrimci kültür ve ahlak, devrim gibi bir büyük soylu iddia, gökyüzünü fethetme iddiasını kuşananların olmalıdır.

PUSULA

Zor süreçler, devrimci sabır ve militanlıkla aşılar!

Ülkemizde devrimci ve komünist hareketin ağır bir süreçten geçtiği bir gerçektir. Bu ağır sürecin devrimci ve komünist saflarda ciddi bir olumsuz etki yarattığı da bir sır değildir. Elbette ki bu gerçeği kabul etmeyenler veya yaşanan bu tablonun neden ve niçinlerine farklı temelde yanıt verenler vardır ve olacaktır da. Ama sonuçta ortada böyle bir gerçek vardır.

Bu tabi ki bir sonuçtur. Ve bu sonuca yol açan en önemli neden devrimci ve komünist güçlerin kitlelerden kopması, deyim yerindeyse, nefes almakta zorlanmasıdır. **Bu zorluk, yani kitlelerle bağları zayıflayan devrimci ve komünist hareket, organize olmakta, güncel gelişmelere karşı tavır koymakta oldukça geri noktalara düşmüştür.**

Bu geriyeye düşüşün kadro ve militanlar üzerinde yarattığı moral ve motivasyon bozukluğuna dikkat çekmek, umutsuzluğun değil, bir gerçeğin altını çizmenin hassasiyetidir. Bu, sınıf mücadelesi açısından kabul edilemez bir durumdur. Değiştiricilerin değiştirme istemlerindeki isteksizliklerin, kararsızlıkların temelinde ideolojik duruşlarındaki zayıflık yatıyor. **İdeolojik anlamda sakatlanmış bir devrimci, değiştirici değil, statükocu olur. Geliştirici, ileriye taşıyıcı ve güven verici değil, tüketici ve çürütücü olur.**

Oysa kendini koşulsuzca devrime adayınların pratik yürüyüşü çevresine güven verir, sözleri dinlenir ve anlam kazanır. Çağrılarını şu veya bu düzeyde yanıt bulur. İşte güven bunalımlarının olduğu dönemlerde, bu niteliğe sahip militanların sayısal ve niteliksel gelişimi tıkanıklıkların aşılmasına, hareketli ve militan niteliğine sahip komitelerin oluşmasına vesile olur.

Böylesi zor süreçlerde, yani sınıf savaşımı-

nın zorlukları karşısında dik durmayan, yürekleri ve sınırları zayıflamış çok insan ortaya çıkar. Kendi ideolojik güçsüzlüklerinin ve yüreksizliklerinin nedenini sorgulama yerine, başkalarını suçlamayı bir meziyet sanırlar. Peki bu bakış açısının sınıf mücadelesine bir yararı olur mu? Tarihi tecrübeler hayır diyor. **Çünkü sınıf mücadelesi sorumluluk alma eylemidir.** Sorumluluk almayan, kendisini başarılarının merkezine oturtup başarısızlıkları hep başkasına yükleyen bir anlayışın sınıf mücadelesine katacağı en iyi şey kötü bir örnek olarak tartışmalarda eğitim aracı temelinde kullanılmalıdır.

Bugün örgütsel çalışmada, örgütsel görevlendirmede temel prensibimiz; genç, dinamik, soru sorma, inceleme ve araştırma niteliği taşıyan yoldaşlara komitelerde öncelik vermek olmalıdır. Şu gerçeği kabul etmeliyiz ki, zihinsel tembelliğin olduğu, devrimci atılganlığın zayıfladığı bir dönemden geçiyoruz. Bu dönemin geçici olduğunu biliyoruz. Ama bildiğimiz başka bir olgu daha vardır, o da hiçbir şeyin kendiliğinden olamayacağı... Dış koşullar olgunlaşsa dahi, eğer örgütlü güçlerdeki dinamizm zayıflamışsa, bu ortamdan devrim lehine gerektiği ölçüde yararlanmak mümkün değildir. Her halükarda böylesi süreçler, canlı, dinamik, atılgan militanlarla aşılar. Tecrübesizlik, militan bir pratikle tecrübeye dönüşebilir. **Ama militanlığı sakatlanmış bir tecrübenin sınıf mücadelesi için hiçbir anlam ifade etmeyeceği açıktır.** Bu tecrübeye yeni, genç, dinamik militanlara örnek bir model de olamaz. Yeni genç militanlar, bu “tecrübeli” devrimcilerin pratik duruşunda ve yaşamında geleceği, yani uğrunda hayatını ortaya koyduğu toplumun yaratıcısı, temel yapıcısı olan kadroların niteliğini görmez. Bu da genel anlamda olumsuz bir etki yaratır yeni genç militanla-

rın şekillenmesi üzerinde. Dolayısıyla, parti bu tecrübelerden yararlanmalıdır. Ama pratik kitle çalışmalarında ya da daha özel görev ve örgütlenmelerde, önceliği söylemleri nin arkasında duran, yaşamın temeline görev ve sorumluluklarını koyan, riskleri göze alan militanlara yer verilmelidir. **Elbette ki tecrübe ile dinamizmi birleştirmek, sınıf mücadelesi açısından en ideal olanıdır.** Ama tecrübesini sınıf mücadelesi içinde militanca kullanma dinamiğini yitirmiş devrimciler ön açıcı olamaz. Bilakis tıkayıcı ve çürütücü olurlar. Özet olarak militanlığı sakatlanmış tecrübe, yakıtsız araca benzer. Yakıtsız aracın lüks olması yolculuk için yetmez.

Mücadeleden, örgütlü yaşamdan uzaklaşanlar, görev ve sorumluluklarını yerine getirmedikleri için görevden alınanlar, örgütsel konumları düşürülenler, farklı çalışma alanlarında olmalarına rağmen yan yana gelip “tasfiyecilik” var diye ortak haykırıyorlarsa, bilin ki orada kavga-dan kaçmanın ortaklığı vardır. **Örgütlü yaşam, partiye düşmanlıkta bir duygudaşlık vardır. Çünkü hepsi aynı yöne koşuyor, hepsi bataklığa doğru kulaç atıyordu.**

Partiye düşmanlık yapılarak, nasıl partici olunur? Görev ve sorumluluklarını yerine getirmemek için gerekçe üstüne gerekçe üretenler, nasıl üreten, yaratan militanlar olur. Eğer kaçkınlık, hoşnutsuzluk, demokrasi oyuncululuğuna soyunmak, militanlık olsaydı, Troçki’den Kautsky’ye Vang Ming’den Liu Şaoçi’ye uzanan tüm kaçkın kardeşler güruhunu tarihin kayıt duvarına hain diye çivilemezdi. Bırakalım onları, kendi tarihimize bakalım, bugüne kadar ne kadar “akıl hocası” ne kadar yaman “kurtarıcı”, ne kadar “bilimsel düşünceli” ortaya çıktı. Peki sonuç ne oldu? Ancak kendilerini kurtarmakla yetindiler. Ellerinde kalan tek şey “kurtarıcılığa” soyundukları dönemde partiye yaptıkları kötülükler, verdikleri zararlar oldu.

Peki, gerçek olan başka neler var? Gerçek olan diğer bir şey ise; Bu olumsuz havadan etkilenen fakat gerçekleri gördüğü anda hemen tavırını düzelden kanını, canını kolektifin bünyesine katan yoldaşların varlığıdır. Dolayısıyla ağır ko-

şullar altından geçtiğimiz süreçlerde, cephemizden kaynaklanan başarısızlıkların ve olumsuzlukların yarattığı etkiler altında kalan yoldaşların bu yorgun ve kaçkınların samimiyetsiz söylemlerinden etkilenebileceği gerçeğini asla unutmamak gerekir.

Yaşadığımız topraklarda ezilenler nezdinde devrimci ve komünist hareketin otoritesi önemli oranda sarsılmıştır. Bunun böyle olması, ne sınıf savaşımının sonu ne de devrimci ve komünistlerin tarihsel misyonunun ortadan kalktığı anlamına gelmez.

Tam tersine bu durumun bize sınıf mücadelesinin her alanında süreci sabırla, kararlılıkla ve inatla tersine çevirmek için mücadele etme görevini yüklüyor. Halkın acılarını paylaşmada, sorunlarını sahiplenmede, en üst düzeyde sınıfsal duyarlılık ve tarihi sorumluluk bilinciyle hareket edersek, başaramayacağımız hiçbir şey olmaz. Ama bu devrimci militanlığın olmadığı yerde tabi ki nefesler tükenir, yorgun bireylerin sayısı çoğalır.

Yine devrimci militanlığı bir yaşam tarzı olarak kabul edenler, güçlerinin azlık ve çokluğuna bakmadan sömürü ve zulüm sistemine karşı sonuna kadar mücadele ederler. Çünkü başka ara bir yol yoktur. Ya zulümden yanayız, ya mazlumdan. Ya kavganın içindeyiz ya da dışındayız. Eğer kavganın içindeyse yakınmak, yorulmak, bizim işimiz olamaz. **Tarihe bakalım; zaferleri nefesi tükenenler, yorulanlar değil, en zor koşullarda nefes almayı becerenler ve kavgada sınırsız enerjiye sahip olanlar kazanmıştır.**

Şu açıktır ki; Önümüzde daha uzun zor yıllar olacaktır. Yeni kayıplar ve şehitler de kaçınılmazdır. Yine çeşitli alanlardaki çalışmalarımız kesintiye uğrayabilir. Tüm mesele demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesindeki kararlılığımızı ve ısrarımızı gösterecek pratik bir duruş ve yürüyüş sergileme güvenini yaratmamızda düğümleniyor. Eğer bunu başarırız, sorunları çözme yoluna bir adım daha yaklaşmışız demektir. Ve bunu başaracağız.

Kongo'da iç savaş yeniden tırmanıyor

Kongo'da geçtiğimiz 15 yıl boyunca devam eden ve 4 milyondan fazla insanın yaşamına mal olan iç savaş, kısmi bir ateşkesle sona ermişti. Ateşkes süresince yer yer devam eden çatışmalar bugün yeniden alevlenmiş bulunmakta. Hükümet destekli Ruandalı Hutuların Doğu Kongo'da azınlık durumunda olan Tutsilere karşı kapsamlı bir katliam hazırlığı yaptıkları ve bu amaçlı saldırılar düzenledikleri bildirilirken, Tutsili bir general, hükümetin bu tutumuna karşı, savaş ilan ettiklerini açıkladı. Artık resmi savaş halinde olduklarını ilan eden general, hükümet güçleri tarafından kuşatıldıklarını ve hükümetin sorunu barış değil, savaş yoluyla çözmeye çalıştığını söylemekte.

Tutsi ve Hutu çatışmasının kökenleri 1994 yılına kadar uzanmakta. 1994 yılında milliyetçi Hutular 800 bin Tutsi ve ılımlı Hutu'yu katletmişti. O dönem bölgede bulunan BM ise Fransa ve ABD emperyalistleri tarafından, bölgedeki çıkarları gereği işlevsiz kılınmış, böylece toplam 4 milyon kişinin yaşamını yitirdiği katliamlara açıkça göz yumulmuştu. Zaten özü emperyalistlerin kışkırtmasına dayalı olarak ortaya çıkan bu katliam, dünya kamuoyu tarafından da neredeyse görmezden gelinmişti.

Katliamlar Hutu hükümetinin Tutsiler tara-

findan düşürülmesi ile son bulmuş, bu defa "öç almak" isteyen Tutsiler Hutulara saldırmaya başlamıştı. Saldırganlardan kaçan Ruandalı Hutular o dönem adı Zaire olan Kongo'ya sığınmışlar ve Ruanda'daki Tutsi hükümetine savaş ilan etmişlerdi. Hutuların direnişini bitirmek isteyen Tutsilerin yönetimindeki Ruanda ise direnişi bitirmek adına Doğu Kongo'yu iki kez işgal etmiş ve çatışmalar Ruanda ve Uganda destekli Tutsilerin bölgeyi denetim altına almasıyla yapılan ateşkesle birlikte son bulmuştu.

Son aylarda ise Ruandalı Hutuların hükümet desteğiyle doğu Kongo'daki Tutsilere dönük saldırılarını artırması, Tutsiler tarafından ateşkesin tamamen ortadan kalkması olarak getiriliyor.

Gelinen aşamada Tutsilerin hükümete savaş ilan ettiklerini açıklamasıyla birlikte, BM de harekete geçerek, "çatışmaları önleme" adına, Doğu Kongo'ya 200 kişilik bir askeri birlik gönderdi. Ancak bu sayının 200'de kalmayacağı ve daha binlerce BM askerinin bölgeye gönderileceği belirtiliyor. Emperyalistler böylece kendi yaratıkları çatışmaları "engelleme" adına, yeni bir işgalin daha hazırlığını yapmaktalar.

Nitekim Kongo-Ruanda-Uganda üçgenini içine alan çatışmalar hız kazanmasına rağmen sözde

önleme adına orada bulunan BM gücünün çatışmaları sadece seyrettiği söylenmekte.

Tırmanan çatışmalardan en fazla etkilenenler ise yoksul halk olmakta. Bölgeden gelen haberlere göre, yüzbinlerce Tutsi ve ılımlı Hutu çatışmalardan kaçarak, komşu ülkelere sığınmaya çalışıyor.

Yaklaşık 70 bin nüfusu olan Kongo coğrafi olarak Afrika'nın üçüncü büyük ülkesi konumunda. Uzunca yıllar Belçika'nın sömürgeci oluştuktan çıkmış ancak emperyalistlerin Sudan, Uganda, Ruanda gibi bölge ülkelerine dönük yağma ve talan politikalarının hep hedefinde olmuş ve emperyalist kışkırtmalar sonucu çatışmalı ortamdaki çıkamamıştır.

KENYA

Afrika ülkelerinden Kenya'da 10 bin çay işçisi daha yüksek ücret talebiyle greve gitti. Bu grevle birlikte uluslararası gıda şirketi Unilever'e bağlı 18 işyerinde çalışma felç oldu. Grevle öncülük eden Kenya Plantasyon ve Tarım İşçileri Birliği Sendikası grevin başta düşük ücretler olmak üzere, kötü çalışma koşulları nedeniyle gerçekleştiğini ve talepleri kabul edilene kadar eylemlerini sürdüreceklerini açıkladı.

TAYVAN

Tayvan'ın Taipeh kentindeki bankalarda çalışan 12 bin kişi banka sektöründeki yeniden yapılandırma politikasını protesto etmek için sokaklara döküldü.

Tayvan hükümeti devlete ait olan bankaları özelleştirmek istiyor. Ayrıca öngörülen programda yabancı bankaların Tayvan bankalarını ve sigorta şirketlerini satın alabilmesi de yer almakta. Çok sayıda banka çalışanının işsiz kalması veya daha kötü koşullarda çalışmak zorunda kalması anlamına gelen bu proje çalışanların tepkisini almaya devam ediyor. Banka çalışanları proje geri çekilene kadar eylemlerini sürdüreceklerini ilan ediyorlar.

ŞİLİ

Faşist General Pinochet'in kanlı bir darbeyle iktidara gelişinin yıldönümü olan 11 Eylül'de sokaklara dökülen darbe karşıtları ile polis arasında çatışma çıktı. Eylemcilere baskın su ve göz yaşartıcı gaz sıkılan polis, yine de eylemi dağıtmayı başaramadı. Devlet başkanlığı sarayına yürümek isteyen göstericiler, burada polis barikatıyla karşılaştı ve çatışma da bu barikatın aşılması istemesi sırasında çıktı. Çok sayıda eylemcinin yanı sıra bazı polislerin de yaralandığı çatışma, 147 kişinin gözaltına alınmasıyla sonuçlandı.

Müttefikler terk ediyor, ABD zaman kazanmaya çalışıyor

ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki işgalinde baş müttefik konumunda bulunan İngiltere, Irak işgalinin başından beri denetimi altında tutmaya çalıştığı Basra Üssü'nden çekildi. Basra Sarayı'nda konuşlanan 550 askerinin çekilmesiyle birlikte Basra tamamen Iraklı askerlerin denetimine geçmiş bulunuyor. Basra'dan çekilen askerler kentin dışındaki havaalanında bulunan 5 bin askerinin yanına konuşlanırken, İngiltere'nin bu adımı Irak'tan tamamen çekilmenin ön adımı olarak yorumlanıyor. Çünkü İngiltere'nin yeni kabinesinde ve hükümet içinde Irak'tan tamamen çekilme tartışmaları son dönemde iyice tırmanmış durumda.

İngiliz askerlerinin dört yıldan fazla bir süredir buldukları Basra'dan çekilmesi İngiliz medyasında da geniş yer bulmakta gecikmedi. Gazeteler durumu manşetlerine şöyle taşıyorlar: "Basra'da dört yıl: Elimize geçen ne?"

The Independent Gazetesinin manşetinde yer alan bu başlığın dışında gazetede yapılan yorumlarda: "Üzücü gerçek şu ki, ne İngilizler ne de Amerikalılar Irak'tan onurlu bir biçimde ayrılamayacaklar...." deniliyor.

İngiltere'nin asker çekmeye dönük bu yönelimi ABD'de Irak'tan asker çekme yönlü baskıların yoğun olduğu bir döneme denk gelmesiyle birlikte, tedirginlik yaratmakta gecikmedi.

Washington ve Londra'daki askeri çevreler, şu sıralar birbirlerini suçlamaktalar. ABD üst düzey askeri yetkilileri İngiltere'nin çekilmesini "Saygon-Vakti" olarak değerlendirirken, İngiliz çevrelerindeki yorumlar, ABD'nin kendi as-

keri yenilgisini İngilizlerin üstüne atmaya çalıştığı yönünde. Ancak bu durumun en çok ABD'yi rahatsız ettiği ve kaygılarını büyüttüğü kesin. Bunun içindir ki özellikle de ABD askeri çevreleri birbiri ardına İngiltere aleyhinde açıklamalar yapıyorlar.

Mesela, İngilizlerin asker çekme kararına ilişkin açıklama yapan üst düzey bir ABD askeri yetkilisi şöyle diyor: "Kısacası-İngilizler Bas-

ra'yı kaybetti. Tabii hiç ellerinde bulundurlarsa... Amerikalılar bu durum karşısında hayal kırıklığı yaşamaktalar, çünkü henüz bütünüyle kazanmak mümkün. İngilizlerin bu kararı İngiliz ordusu üzerinde kötü bir leke yaratacağı ve uzunca süre çıkmayacaktır."

En iyi müttefikinin Irak'tan adım adım çekilmesi anlamına gelen bu durum karşısında yeni arayışlara giren ABD emperyalizmi, en son

Uluslararası dayanışmanın zaferi- Sison serbest bırakıldı

ILPS Başkanı ve FKP kurucularından **Prof. Jose Maria Sison**, emperyalist bir komplo sonucu, 28 Ağustos'da Hollanda polisi tarafından tutuklanmıştı. Sison'un düzmece iddialarla ve Filipinler istihbaratının işbirliğiyle tutuklanmasının ardından dünya çapında dayanışma eylemleri gerçekleşmiş ve Sison'un serbest bırakılması için kampanya yürütmek üzere uluslararası bir komite oluşturulmuştur. Filipinler'deki sosyal kurtuluş mücadelesini boğmaya dönük olan bu keyfi tutuklamanın ardından, böylesi geniş bir uluslararası desteğin ortaya çıkması ve Hollanda yetkililerinin ellerinde Sison'un tutuklunun halini devam ettirebilecek geçerli delillerin olmaması sonucu, ilgili mahkeme Sison'un davasını acil olarak ele almak zorunda kal-

mış ve **13 Eylül** günü mahkemeye çıkarılan Sison serbest bırakılmıştır.

Hollanda'nın Den Haag kentinde görülen davada, mahkeme savcılığın, Sison'un tutukluluk halinin 90 gün daha uzatılması talebini reddederek, tahliye kararı vermiştir.

Ancak CIA'nın yanı sıra Avrupa ve Filipinler istihbaratları tarafından ortak organize edilen bu operasyon aynı zamanda, işçilemekçi yığınların devrimci mücadelesini boğma çabalarının aldığı yeni biçimin de bir göstergesidir. Bunun içindir ki, dünya çapında devrimcilerin, anti-emperyalistlerin ve ilerici kesimlerin protestolarına çarpmıştır.

Jose Maria Sison'a özgürlük

Halkların Uluslararası Mücadele Ligi (ILPS) Başkanı ve Filipin Komünist Partisi kurucusu Jose Maria Sison'un Hollanda hükümeti tarafından tutuklanması,

ILPS Türkiye Seksiyonu, **BDSP**, **Halkevleri**, **DHP**, **Çağrı**, **ESP** ve **TU-YAB** tarafından İstiklal Caddesi'nde bulunun Hollanda Konsoloslugu önünde protesto edildi. "**Jose Maria Sison'a özgürlük**" pankartı, "**Halkların özgürlük mücadelesi terörizm değildir**" yazılı dövizler ve Sison'un resimlerinin taşındığı eylemde sık sık "**Kahrolsun emperyalizm yaşasın halkların kardeşliği**" sloganları atıldı.

'Sison asılsız gerekçelerle tutuklandı'

Açıklamada konuşan ILPS temsilcisi **Selma Şahin**, Jose Maria Sison'un **Romulo Kintanar** ve **Ar-**

turo Tabara adlı kişilerin ölümünden sorumlu olduğu iddiasıyla Hollanda polisi tarafından **28 Ağustos 2007** tarihinde tutuklandığı belirtti. Sison'un Avrupa Birliği ülkelerinin hiç birinde yargılamasının veya tutuklamanın olmadığını belirten Şahin, "Sison asılsız gerekçelerle suçlanmakta ve haksız bir şekilde tutsak edilmiştir. Savcılık '**Filipinler'de araştırma yapıldı, elimizde belgeler var**' dese de bu belgeler düzmecedir. Çünkü aynı iddia ile açılan davalardan beraat etmiştir." dedi.

İZMİR

13 Eylül Perşembe günü Hollanda Konsoloslugu önünde bir araya gelen ILPS ve DHP, emperyalistlerin "**terörle mücadele**" adı altında halkların ulusal-sosyal kurtuluş mücadelesine ve bu mücadelelerin önderlerine yönelik saldırılarını teşhir etmek ve Hollanda'da tutuklanan ILPS Başkanı Profesör **Jose Maria Sison**'un serbest bırakılması için basın açıklaması gerçekleştirdi. "**Jose Maria Sison'a özgürlük! Yaşasın enternasyonal dayanışma!**" pankartını açan kitle adına basın açıklamasını **Mihriban Karakaya** okudu.

Evrensel Bakış

"Gerilim stratejisi"

Emperyalistlerin bugün gerçekleştirdikleri saldırılarda, saldırı öncesi yaratılan bir gerilim ortamının söz konusu olduğunu görmekteyiz. Bu gerilim, yine emperyalistler tarafından "**gerilim stratejisi**" olarak adlandırılan bir stratejinin ürünüdür. Özde yeni olmayan bu stratejinin en yoğun hayata geçirildiği dönem ise, bir dönem **gladio** olarak adlandırılan, kontra faaliyetler dönemidir. Gladio denilen bu kontra timlerin, birçok NATO ülkesinde patlayıcı ve silah deposu olduğu, özellikle de '90'lı yıllarda iyice açığa çıkmıştı. Bu depoların işlevi ise, olası bir Sovyet saldırısında yeraltı faaliyetini örgütleyebilmek olarak açıklanıyordu.

Gerçek misyonları halkların her türden özgürlük mücadelesini boğmak olan bu kontra timlerin daha sonra açığa çıkan birçok faaliyetine bakıldığında, bunların aşırı sağcı, en başta da neo-Nazi örgütlerle ya da çeşitli ülkelerin askeri istihbarat birimleriyle birlikte gerçekleştirilen eylemler olduğu görülmekte. Bu eylemler daha sonra komünistlerin üzerine yıkılıyor ve böylece "gerilim stratejisi" hayata geçiriliyordu. Gerilimin yaratılmasında kullanılan eylemlerin hefinden ise kadın-çocuk, her yaşta sivilin bulunması gerekiyordu ki, strateji amacına ulaşsın. Bu eylemlerle birlikte halkın arasında korku yayılıyor ve eylemin gerçekleştiği ülke halkı devletinden daha büyük güvenlik önlemleri talep ediyordu.

Aynı "gerilim stratejisi"nin son yıllarda yine ve de birçok ülkede hem de sık sık hayata geçirildiğine şahit olmaktadır. Bu dönemin ilk "gerilimi" ise, malum olduğu üzere **11 Eylül** saldırılarıyla birlikte gerçekleşti. Bu saldırıların ardından ortaya çıkan bulgular, saldırıların hiç de

öyle Pentagon'dan habersiz olmadığını göstermekte ve bu yönlü birkaç olasılık üzerinde durulmaktadır. Bu somut bulgular üzerinden yükselen olasılıkların tümü de, Pentagon'un saldırılardan önceden haberdar olduğu ve "gerilim stratejisi"nin bir parçası ve hatta gereği olarak, bu saldırıları bilinçli olarak engellemediği, hatta doğrudan yönlendirdiği yönünde.

11 Eylül saldırılarından sonra geçen süreye baktığımızda, bu "gerilim" halinin devam ettiğini görmekteyiz. İşgallere "gerekçe" yapılan kimyasal silahlar, işgallerin devamını sağlamaya hizmet eden ve ardından yapılan incelemelerde nasıl ve kimler tarafından gerçekleştirildiği "kuşkulu" olan "terör" saldırıları bu stratejinin hayata geçirilmeye devam edilmesinden başka bir anlam taşımamaktadır. Bunun son yıllardaki örnekleri ise, sadece ABD'de değil, başta işgallerin baş müttefiki İngiltere olmak üzere, Almanya'da ve daha birçok AB ülkesinde ve de emperyalist politikaların aynen hayata geçirildiği -Türkiye gibi- bağımlı ülkelerde karşımıza çıkmaktadır. Halkın korkuya kapılarak, kendini sürekli tehdit altında hissetmesini getiren bu büyük tehdit karşısında devletin güvenlik önlemlerini artırmasını ve hatta kendini tehdit edenlere karşı, savaş da dâhil olmak üzere, en katı önlemleri almasını meşru gören, hatta talep eden bir ruh halidir kitleler üzerinde yaratılan.

Bu ruh hali ise, halk yığınlarının, bilinçli olarak yaratılan bu korku atmosferinin ardında yatanın ve yaşama hakkına gerçekte kast edenin, korkudan sığındığı kendi devleti olduğunu görmesini engeller. Siyasal-ekonomik-demokratik haklarının yaratılan bu suni gerilim ortamında

elinden bir bir alındığını bile göremez duruma gelir. **Hem ABD'de hem de AB ülkelerinde son yıllarda gerçekleşen sosyal yıkım saldırılarının bu gerilimler sonrası hız kazanması tesadüfi değildir.**

Saldırganlığın başını çeken ABD'de son süreçte emlak piyasalarında yaşanan ve giderek tüm dünya ekonomisini etkileyen ve de özde 2000'li yılların başında derinleşmeye başlayan siyasal-ekonomik krizin devamı olan kriz, aynı zamanda yeni bir saldırı dalgasını da tetiklemiş bulunmakta. Her krizden çıkışı çabasında olduğu gibi, bu süreç de halklara dönük yeni saldırılarla aşılıma çalışılmakta ve bunun alt yapısı da bugünden hazırlanmaktadır.

ABD yeni bir saldırı olasılığı karşısında, halkın, yeni bir savaş açma ve bir dizi temel hak ve özgürlüğü rafa kaldırma hakkını kullanabilecek olan hükümete karşı itaatkâr olmasını sağlamak amacıyla çeşitli bölgelerde daha şimdiden "Papazlar-Timi" oluşturuyormuş.

Bu "ruhani önderler", hükümetin savaş yetkisini kullanması durumunda, halkla hükümet arasındaki "en uygun" araçlarımı! Uzmanlar bu son krize karşı geçtiğimiz aylarda uyarılmışlardı, hem de '30'lu yılların "büyük buhran" dönemi benzeri bir kriz beklentisinden söz edilmekteydi.

Uzmanların bu uyarıları yaptığı günlerde, "büyük bir tesadüf" olarak, ABD yetkilileri de Kasım ayına kadar yeni ve büyük bir "terör saldırısı" beklendiklerini ilan ediyorlardı.

Yani bir kez daha "gerilim stratejisi" devreye sokuluyordu. "Papazlar-Timi"nin ardında da yine aynı strateji yatmaktadır. Papazlardan medet uman bu pratiğin ardında önemli bir neden daha yatmaktadır. İşgallerin faturası giderek daha ağır bir yük olarak omuzlarına binen Amerikan halkının, bu yükü atmak istemesi ve bundan hareketle de yükselen savaş karşıtlığı. Bu savaş karşıtlığı ise, büyük bir bölümü dini inançlara önem veren halkın, bu inanç üzerinden ikna edilmeye çalışılmasıdır.

İşgallerin baş müttefiki İngiltere askerlerini çekmeye başlamış ve işgal altında tuttuğu böl-

geden ayrılarak, tüm askerlerini bir havaalanına toplamıştır. Buradan da Irak'ı bütünüyle terk etmesi an meselesidir. Aynı çekilme er geç ABD açısından da geçerli olacaktır. Çünkü direniş büyümekte, ölen ABD askerlerinin sayısındaki artış hız kesmeden sürmektedir. **Kukla Maliki hükümeti** ABD'nin beklentilerine cevap olmaktan her gün daha da uzaklaşmaktadır.

Filistin sorununda yapılan, emperyalist-Siyonist çıkarlar doğrultusundaki müdahaleler bir türlü beklenen sonuçları vermemektedir. Bundandır ki, İsrail'in saldırıları aralıksız sürmektedir. Ortadoğu'daki çıkmaz bir kez daha İsrail'in saldırılarını yoğunlaştırma yoluyla aşılıma çalışılmakta, bölgedeki gerilim, İsrail'in Suriye'yi bombalaması yoluyla daha da tırmandırılmaktadır. Ancak tüm bu çabalar Ortadoğu'daki çıkmazı daha da büyütmeden başka bir işe yaramamaktadır. Ve ABD'nin Irak'taki komutanı tarafından sunulan son rapor aslında bu durumun bir kez daha itirafıdır. Rekor seviyeye çıkarılmış olan askeri gücün "amacına ulaştığı" belirtilen raporda, bir yandan da askerlerin yaza kadar çekilmesinden söz edilmektedir.

Peki, yaratılan yeni gerilimle amaçlanan nedir ya da hedefte neresi vardır? İran gündemi hala sıcaklığını korumaktadır. ABD'nin kendine en büyük rakip olarak gördüğü ve bugünkü ekonomik krizi, elinde bulundurduğu milyarlarca dolarlık ABD tahvillerini satışa sunarak derinleştiren Çin'in önünü kesme amaçlı başlatılan **Somali, Sudan, Eritre** vd. Afrika ülkelere dönük saldırılar sürmektedir.

Yine Kongo ve birçok Afrika ülkesinde emperyalist kışkırtmalar sonucu yeni iç savaşların eşğine gelinmiştir. Kısacası, emperyalistlerin yağma ve talan alanlarını genişletme yönelimi sürmektedir. Bunun içindir ki "gerilim stratejisi"ne önümüzdeki süreçte daha çok ihtiyaç duyulacaktır. Ancak bu strateji emperyalizme karşı öfkesi giderek bilenen ve özgürlük mücadelelerini her türden yöntemle yükseltilmeye devam eden halklar nezdinde eskisi gibi kabul görür mü bilinmez. Onları korkutan da galiba esas olarak budur!

Kadınların "değişmeyen alinyazısı": EV İŞLERİ

Ev işleri toplumsal evrim sürecine paralel, kadınların omuzlarına yüklendi. Anaerkil dönemde doğurgan özellikleri ve bitki toplayıcılığına dayanan üretimdeki yerlerinden kaynaklı kadınların, toplumsal yaşamdaki konumu ileri bir noktadaydı. İhtiyaçlar doğrultusunda üretim aletlerindeki gelişim, üretim biçimlerini de değiştirerek insanlığın tarımsal üretime ulaşmasına olanak sağladı. Bu toplumsal değişim içerisinde işbölümünün gelişmesiyle erkek, toprağı işleyen, ürün elde eden ve ürettiğini satabilen bir

hazırlandı.

Toplumsal işbölümünde kadın emeğinin atıl duruma gelişi, üretim sürecinden kopuşu anne, eş statüsünü kazanması ev işlerini kadının vazgeçemediği/vazgeçemeyeceği görevi haline getirmiş oldu.

Ev işlerinin kadının dünyasındaki yeri

Erkek üretimde daha aktif rol üstlenerek ailenin geçimini sağlarken kadın evdeki bireylere, aile büyüklerine ve çocuklara hizmet etmekle sorumlu tutuldu. Bu sorumluluk, evlilik kurumu aracılığıyla günümüze kadar, değişen toplumsal sistemler tarafından bir zorunluluk haline getirildi. Her toplumsal çağda üretim ilişkilerine paralel oluşmuş çeşitli değer yargılarıyla prangalanan kadının toplumdaki ikincil konumu bugün de devam ediyor. Toplumsal yapının ilerilik durumuna göre bu ikincil ve ezilen konum ince bazı ilişki ve yöntemler içerisinde sürerken, diğer yandan çok daha kaba ilişki ve yöntemler içerisinde devam edebilmektedir.

Örneğin kırsal bölgelerde feodal değer yargıları hala çok fazla etkilidir. Bu değer yargılarının ağırlığı aile içinde daha çok kadın üzerinde varlık kazanır. Kadınlar, küçük yaşlardan itibaren evleneceği güne, ev kadınlığına hazırlanırlar. Ev içi işlerin dışında hayvanların bakımı, sağımı, tarla ve bahçe işlerini yaparlar. Üretimdeki bu yerine rağmen kazançtan ve mülkiyetten yoksunluğuyla ikincil ve ezilen konumu daha da derinleşir. Ailenin "namusu" kadında sembolleştiği için feodal değer yargılarının kamçısını sürekli üzerinde hissederek boğucu ve baskıcı yaşamı omuzlamak zorunda kalır. Eşinden, aile büyüğünden, erkek kardeşinden izinsiz bir yerlere gitmesi, yemeğin zamanında hazırlanmaması, tuzsuz oluşu gibi sayısız "neden"lerle dayaağa, hakarete maruz kalır. Kırsal bölgelerde kadınlar üstlendikleri işlere rağmen kadına verilen değer daha da azdır.

Şehirde yaşayan kadınlar köy yaşamına göre kendilerini daha "şanslı" görürler. Genç kızlıklarında gün yüzü göremeyen kadınlar evlenince rahat edebileceklerini düşünürler. Bu nedenle maddi durumu iyi olan bir aileye gelin gitmenin ya da şehirde yaşamının hayalini kurarlar. Oysa şehir koşullarında şehirle olmanın sefasını değil cefasını çekerler. Özellikle de gecekondu semtleri köy yaşamının küçük bir prototipi olarak kadınlara bu gerçeği acı bir şekilde hissettirir.

Ev kadınlığı statüsüyle değerlendirilen kadınlar evin içine hapsedilmiş ve toplumun en küçük yapıtaşı olan "çekirdek aileyi" kurma, çekip çevirme gibi önemli görevlerle de "taçlandırılmış" ve tüm sorumluluk kadınların sırtına yüklenmiştir. Bu işleri yaparken kadınları, eş ve ana olmaları kaynaklı sevgi gösterme biçiminin de bir parçası olarak değerlendirilmişlerdir. O artık "hamarat bir kadın"dır ve "evi de pırl pırlıdır".

Anne olmak, evinin kadını olmak "öğretile-ri" ile yetiştirilmiş kadınlar, ev içerisindeki işlerin tümünü **doğal bir sorumluluk** olarak gör-

dükleri için sürekli uğraşıp dururlar. Bu durumu yadırgamanın aksine kendilerine "bahşedilmiş" bir meziyet olarak algırlar. Öyle ki, ev içinde yapılan işlerin mesai saatleri yoktur. Bir işçi, işyerinde çalıştığında çalışma saatleri belirlenmiştir. Oysa kadınlar her an evin ve evdeki bireylerin farklı bir ihtiyacını gidermek için hazır olmak zorundadır. Ev kadınları dinlendiği saatlerde dahi bir işle uğraşırlar. En büyük dinlenme ya da kendilerince eğlence olarak gördükleri televizyon dizilerini seyredirken ütü yapar, dikmiş diker ya da örgü örerler. Eğlenmek amaçlı bir yerlere gidildiğinde çocuklara bakar ya da yemek yaparlar. Biyolojik olarak daha az çalışmalarını gerektiren hamilelik durumunda dahi ağır işlerle uğraşırlar. Bu nedenle sayısız kadının bebeğini kaybettiği bilinir. Çalışma saatlerinin ayırıştırılması söz konusu olmadığından ev işleri belli bir saatle sınırlı değildir. Kadınların ev emeği bütün bir güne hatta bütün hayatlarına yayılmıştır. Hatta gece uykuları da bölünebilir durumdadır. Çocuk hastaysa, gece tuvalete kalktıysa veya karnı acık-

mışsa kadının "**ben bu işi bırakıyorum, istifa ediyorum**" deme hakkı yoktur.

Yaşam koşullarının ekonomik olarak zorlaşması, artan hayat pahalılığı kadınların biraz olsun evin dışına çıkabilmelerinin de koşullarını artırmıştır. Çeşitli işlerde yer alabilen kadınların çalıştıkları iş kolları kadınların toplumsal konularından bağımsız değildir. Ülkemizde kadınların yüzde 7.6'sının ilkökul, yüzde 0.2'sinin ortaokul ve yüzde 1.7'sinin de lise mezunu olduğu düşünüldüğünde çalıştıkları işlerin kadınlık durumlarına paralel işler olduğu anlaşılabilir.

Temizlik, eve işe gitme, tekstil, sekreterlik ve biraz zorlandığında hemşirelik, öğretmenlik gibi meslekler onların yaygın işkollarıdır. **Bu ve benzeri iş kollarında çalışan kadınlar iş ortamı ve koşulları ne olursa olsun kendi evlerinin işini yapmakla da yükümlüdürler.** Hatta iş saatlerinin çıkışını çocukların okula, kreşe, anaokuluna götürüp getirme saatlerine göre belirlenmesine çaba harcarlar. Ve tabi ki bu kadınların çoğu için aynı şekilde geçerli değildir. Ekonomik koşulları gereği çalışan kadınların birçoğu kreş, anaokulu gibi olanaklardan yararlanamazlar, iş dışında ve izin günlerinde aile ve çocukların mutlu ve rahat etmesi için koşuturlar. Çalışarak bir oranda ev dışına çıkabilen ve ekonomik özgürlüğünü eline almaya başlayan kadın, bu çifte iş yükünün fiziksel ve duygusal yıpratıcılığı sonucu ça-

lıştıkları işte tutunamaz ve eve geri dönerler. Ya da çalıştıkları sektördeki ani değişimler veyahut ailevi nedenlerle iş yaşamından koparlar. Örneğin yapılan bir araştırmaya göre belirli bir iş olmasına karşın kadınların yüzde 24'ü evlendiği ve nişanlandığı, yüzde 14'ü çocuğu olduğu, yüzde 5'i de aileden birinin sağlık sorunu olduğu için iş yaşamından uzaklaşmak zorunda kalır.

Tüm bu sorunlara erkekler boyutuyla baktığımızda kadının ikincil ve ezilmiş konumunu tanımlayan sayısız gerçeğe karşılaşıyoruz. Evlilik ortak gönüllü bir birliktelikle -ki toplumda öyle olmadığını biliyoruz- ev eşlerinin ikisine ait olmasıdır. Kadın ve erkeğe ait olan ortak yaşam alanı olmalıdır. Fakat aslında bu "gönüllük birliktelik" kavramında kadınların "gönüllü" olarak hizmetle yükümlü olma akdi imzalanmış olur. Bu nedenle erkekler kendi evlerinde iş yapmazlar. Belirlenmiş toplumsal roller çerçevesinde kadının evine ve ev işlerine ilgisizliği kötü ve olumsuz bir durum olarak değerlendirilirken tam tersine erkeklerin ev işlerine yönelmesi "**kulbük**" en iyi halde de zorunlu bir "yardım" olarak değerlendirilir. Sadece bu yönleriyle bile baktığımızda toplumda ve egemen cins olarak erkeklerde feodal düşüncesinin ne denli etkili olduğu görülür. Kaldı ki kapitalist toplumda dahi özü aynı olan erkek egemen ve sömürücü baskı daha çeşitli ve ince yöntemlerle devam eder.

Ev işi emek

Ev işi emek harcanarak yapılmasına karşın artı-değer üretmez. **Ev işi toplumsal üretimde dolaylı olarak dahil olur.** O üretime dahil olan eşin çalışması için zorunlu gereksinimlerin karşılanmasında ve yeni işçilerin oluşturulmasında rol alır. Bu süreçte harcanan emek; eşlik, annelik tanımlamaları ile karşılıksız olarak kadın tarafından yerine getirilir. Bu işlerin yapımı esnasında harcanan emek bir işçinin işyerinde işgücünü satıp karşılığını alması ile aynı değildir. Toplumsal üretimin önkoşullarına dolaylı olarak katkı sunan kadın, var olan konumuyla ve harcadığı emekle yine dolaylı olarak sermayenin gelişimine de hizmet eder.

Kadınlara toplumsal ödev olarak dayatılan ev işleri bugün iş sahası düzeyinde ele alınıyor. Açıklık, bulaşıkçılık, ütücülük, temizlik sektörü gibi çoğaltabileceğimiz iş kolları yanında bizzat eve verilen parça, montaj işleriyle kadınlar ucuz işgücü olarak tüm sosyal haklardan yoksun bir biçimde üretime dahil edilirler. Düşünsel gelişimi daha da körelten bu tek yanlı ve birbirini tekrarlayan işler, kadının top-

konuma geldi. **Bu süreç, özel mülkiyeti yarattığı gibi, üretim ilişkilerindeki rollerine paralel, erkeği egemen, kadını ise ikincil bir plana itmiş oldu.** Üretilen ürünün fazlası özel mülkiyeti yarattı. Özel mülkiyetin ortaya çıkışı, tek eşli aile kurumunun da yaratıcısı oldu. Özel mülkiyet sahibi olarak erkek, mülkiyetinin varisi yapabileceği çocuklara ihtiyaç duyuyordu. Topluluk halinde üretim sürecine dahil olan kadınlar artık tek tek evlere ana, eş olarak dağıldılar. Üretim ve doğadan kopararak eve hapsedilen kadın her geçen gün üretimden uzaklaştırıldı. Toplumsal işbölümündeki erkeğin avantajlı durumu, erkek egemen ideolojinin gelişmesine, kadınları kadınlık durumuna erkekleri de erkeklik durumuna sabitledi. Üretim biçiminin devamının sağlanması açısından erkeklik ve kadınlık rollerinin üretilmesi ve yeniden üretilmesinin önkoşulları ailenin devamını zorunlu kıldı.

Aile içerisinde kadın ve erkek rollerinin öğretilmesi toplumsal kurallar dizini haline getirilerek yeni aile üyeleri yetiştirildi. **Üretimden kopartılarak toplumsal bilinci ve düşüncesine yabancılaştırılan kadın artık güçsüz, yaşamı birileri veya çeşitli kurumlar tarafından belirlenir hale gelmişti.** Kız çocukları oyun çağındayken "dışarıdan" uzak tutularak annesine yardım edip anne adaylığına, erkek çocuklar ise "erkek" gibi olmak adına ev içi yaşamdan, ev işlerinden uzak tutularak baba adaylığına

lumsal konumuna uyumlu bir şekilde yaşama geçirilir. Ancak hem ev işlerine zaman bırakan yapısı hem de belli bir dinlenme olanağı sağlayan özellikleriyle bu işler kadınların karşı çıkmadığı, hatta "seve seve yaptıkları" birer iş konumuna gelirler. **Kadınların kendi yaşamları için küçük bir avantaj saydıkları bu örgütleniş aslında burjuvazinin büyük kârlarının da yaratıcısı olur.**

Toplumsal yaşam insanların bilinç düzeyini de belirlediğine göre sürekli aynı ya da benzer işleri yapan kadının bilinç düzeyi ve düşünüş biçimi de sınırlı ve tek yanlı bir şekilde biçimlenir. Yüzyıllardır süregiden üretimden kopukluk kadınları bir de bu açıdan tekrar tekrar bağımlı bir pozisyona zincirler. Öyle ki kadınların özellikleri anlatılırken zeki, bilinçli vb. denmez. Becerikli, temiz, hamarat, titiz ve duygusal denir. Tüm bunlar belli bir gerçeğin ürünü olduğu kadar kadınlara biçilen rollerin de birer yansımasıdır. Aynı düşünüş tarzı tüm bu ikincil ve ezilen konumlarına karşın kadınlarda da hakim durumdadır. Kadınlara

ev işlerini sürekli yapması, hizmet etmeyi alışkanlık haline getirmesine de neden olur. Kendisi için kendini düşünen değil, başkalarının iyiliğini ve rahatını düşünen bilinç şekillenişinin kökleri oluşur. Toplumsal sorunlara kafa yormayı, yaşadığı sorunlar karşısında çözüm üretebilmeyi, kendini var edebilmeyi düşünmez, düşünemez duruma gelir. Erkek düşünür, ister ve kadın da yerine getirir. Evin sınırlarında yapılan küçük işlerin takibi, düşünüş sistemini daralttığı gibi kadınların yaşamlarında, karşılaştıkları sorunlarda da ayrıntılarda boğulmalarına, bütünü kavrayamamalarına neden olur.

Ev işleri özel mülkiyet ve sınıflı toplumlarda bir hizmet aracı olarak kadınların duygu ve düşünce dünyalarında bu denli köklü ve kangrenleşmiş yaraların kaynağı durumundadır.

Kadınlar ev köleliğinden nasıl kurtulur?

Kapitalist sistem, kadınların ev yaşamından kurtuluşunu onun çalışması ve ekonomik özgür-

lüğünü kazanmasıyla sınırlı görür. Ancak bu durumda dahi kadınların evden ve ev işlerinden ya da bilinen kadınlık rollerinden tamamiyle uzaklaşmasını öngörmez. Kapitalizm için kadın, sermayesini daha da büyütme için ucuz işgücüdür. Onun kadınlara yönelik ekonomik ve demokratik olanaklarının sınırı da ancak bu artı-değer üretimiyle anlam kazanır. Ülkemizde var olan işsizliği düşündüğümüzde kadınların ucuz işgücü olarak değerlendirilmesinin temelleri daha iyi anlaşılabilir. Çok sağlıksız ve yorucu iş ortamında çalıştırılır kadınlar. Fakat emeğinin karşılığının çok altında ücret alırlar. **Ekonomik özgürlük adı altında kadınların bedenleri, beden güçleri sömürülür ve pazarlanır.** Sanıldığığının aksine iş yaşamına katılan kadınlar çoğu kez daha fazla baskı ve sömürüyle karşılaşır. Ancak bu iş yaşamına katılış, kadınların dünyayı ve hayatı biraz daha tanımalarına olanak tanır. Bunun gerçek bir değişim ve çözüm yaratamayacağı açıktır. Kadınların başta ev köleliği olmak üzere toplumdaki ikincil ve ezilen konumlarından

gerçek kurtuluşları devrim mücadeleleri içerisinde olacaktır.

Devrim mücadelesi insanlığın kurtuluş mücadelesidir ve kadınlar tam olarak kurtulmadan insanlığın kurtuluşu da söz konusu olmayacaktır. Kadınlar insanlığın en ezilen ve sömürülenlerini oluşturduğu için doğallığında devrim mücadelesi başından sonuna kadar kadınların mücadelesini de içerecektir.

Kadın sorunu, devrimin önünde duran uzun erimli mücadeleler sonucu gerçek anlamda çözülebilecek sorunlardan biridir. Demokratik Halk Devrimi mücadelesinde kazanılacak mevziler kadınların kurtuluş mücadelesinin de ilk adımları olacaktır. Engels; "**Kadının kurtuluşunun ilk koşulu, bütün kadın cinsinin yeniden toplumsal üretime dönmesidir**" demiştir. Bunun gerçekleşmesi özel mülkiyetin ortadan kaldırılmasından bağımsız değildir ve kadınların nihai kurtuluşu ancak komünizm ile gerçekleşecektir.

Yeni kadın, kendi emeği ve mücadelesi ile insan olmanın onurunu yaşayacaktır.

Gülsuyu halkı yozlaşmaya ve yıkımlara "hayır" dedi!

Çok sayıda insanın evinin başına yıkılması anlamına gelen "**Kentsel Dönüşüm Projesi**"nin hedefindeki mahallelerden biri olan **Gülsuyu**, aynı zamanda son yıllarda artan yozlaştırma saldırılarıyla da karşı karşıya. Hem yıkım projelerine hem de çeteleşme, uyuşturucu vb. yozlaşmaya karşı uzunca zamandır örgütlü bir karşı koyuş sergileme çabasında olan mahalle halkı, bu çabaları kapsamında gerçekleştirdikleri bir dizi eylem ve etkinlikte polislin azgınca saldırısıyla da yüz yüze kalmaktadır.

Aynı sorunlarla boğuşmak ve bunların üstesinden gelebilmek için benzer çabalar içinde olan Sarıgazi ve I Mayıs gibi mahallelerde, aynı kapsamda geçtiğimiz haftalarda düzenlenen festivallerden biri de, **7-8-9 Eylül** tarihleri arasında Gülsuyu'nda gerçekleştirildi.

PSAKD Maltepe Şubesi, Gülsuyu-Gülensu Güzelleştirme Derneği, **Temel**

Haklar ve Özgürlükler Derneği, **BDSP**, **DHP**, **PDD**, **Partizan**, **HKM**, **SDP** gibi kurumlar tarafından ortaklaşa düzenlenen ve önümüzdeki yıllarda gelekselleştirilmek istenen Festival, 7 Eylül akşamı, Gülsuyu Mahallesi minibüs son duraklarından başlayan bir yürüyüşle açıldı.

Saat 19:00 civarında son durakta toplanan kitle, üzerinde "**Gülsuyu Festivali'nde buluşuyoruz. Yıkımlara, yozlaşmaya ve yoksulluğa karşı mahallemize sahip çıkıyoruz**" yazılı pankartın arkasında kortejler oluşturarak, Heykel'e doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüş boyunca sık sık "**Gücümüz birliğimizdir!**", "**Yaşasın devrimci dayanışma**" gibi sloganlar atılırken, yürüyüşe katılanların sayısı yoldan geçen mahallelilerin de katılımıyla birlikte arttı. Yol boyunca sık sık durularak, kitleye ajitasyon konuşmaları ve so-

runlara karşı duyarlılık çağrısı yapıldı, insanlar festivale katılmaya çağrıldı.

Heykel Meydanı'na gelindiğinde, yıkım projesiyle hedeflenen ranta, buna karşı mücadeleye ve ayrıca yozlaşmaya ve yoksullaşmaya dikkat çekilen ve bu sorunlar özgülünde mücadelenin önemine değinilen bir konuşma yapıldı. Konuşmanın ardından festivalin yapıldığı **Nurettin Sözen Parkı**'na doğru yürüyüşünü sürdüren kitle, burada alkışlarla karşılandı.

Festival alanında, diğer festivallerde de olduğu gibi Partizan, DHP, HKM, Temel Haklar ve örgütleyici diğer kurumların yanı sıra, çok sayıda kurum da stand açmıştı. Partizan standının önüne konulan televizyondan yapılan, "**Umudun Ateş Toplarına**" adlı sinevizyon gösterimi oldukça yoğun bir ilgiyle karşılandı.

Festivalin 1. gün programı, saat 20:30'da, yıkım projesini ve buna karşı mücadeleyi içeren bir sinevizyon gösterimi ile başladı. Ardından **Domane Dersim**, **Grup Diyar**, **Grup Fırtına** ve **Tiyatro Simurg** sahne aldı. Festivalin 2. gününde ise, Tiyatro Simurg Heykel Meydanı'nda, saat 17.00'de yozlaşma içerikli bir tiyatro gösterimi sundu. Festival programı, "**Yıkımlar ve Barınma Hakkı**" konulu panelle devam etti. Orman mühendisi **Mehmet Göçebe**, M. Sinan Üniversitesi Şehir Planlama'dan **Besime Şen**, **Celal Beşik-tepe** ve Sosyolog **Şükrü Aslan**'ın katıldığı panelde "Kentsel Dönüşüm Projesi" ne ilişkin düşünceler dile getirdi.

Akşam programında ise **Kismet Yıl-**

dız, Birol Topaloğlu ve Grup Yorum sahne alarak, kitleye coşku dolu saatler yaşattılar. En son sahne alan Grup Yorum'un ezgileriyle halaya duran kitle, gece geç saatlere kadar festival alanını terk etmedi.

Festivalin 3. ve son gününün ilk etkinliği ise, saat 15:00'de başlayan "**Yozlaşmaya karşı çözüm yolları**" başlıklı paneldi. Panelde yapılan konuşmalarda, mahallenin son süreçteki en önemli sorunlarından olan yozlaşma sorununun kökeninde, devletin bilinçli bir politikası olduğu noktasında hemen herkes hemfikir olmuştu. Buna karşı verilen mücadeleye, bu mücadele sırasında karşılaşılan polis saldırısı vb. engellemelere de ayrıntılı olarak değinilen panellerde mahalle halkının ilgisi yine oldukça yoğundu. Bu panelin ardından İdil Kültür Merkezi tarafından, yozlaşma içerikli bir tiyatro gösterimi yapıldı. Saat 18:00'de "**Mahallemizin Sorunları ve Çözüm Yolları**" konulu bir halk toplantısı gerçekleştirildi. Bu toplantı aynı zamanda toplantıya yoğun bir katılım ve ilgi gösteren mahalle halkının, kendi sorunlarına karşı giderek artan bir duyarlılık içinde olduğunu da gösteriyordu.

Festivalin son gününün akşam programı saat 21:00'de, **Grup Çinko**'nun dinletisiyle başladı. Programda yer alan diğer sanatçılar ise, **Grup Toroslara Yolculuk**, **Gülnaz Oğuz**, **Soner Soyer** ve **Hasan Sağlam**'dı ve festival, yapılan kapanış konuşmasının ardından, bu sanatçıların söylediği ezgiler ve kitlenin çektiği halaylarla son buldu. **(Kartal)**

“Önemli olan neye karşı savaştığımız değil, ne için savaştığımızı anlamaktır”

İstanbul'da TKP/ML'ye yönelik operasyonda düşman eline düşen H. Hakkı Erdoğan 30 Eylül 1984'te işkenceye katledildi.

Bazı zaman tanrı adına, bazı zaman kral adına, bazı zaman padişah adına, çoğu kez ve genellikle kilise ve kadıların en önemli, en kutsal mesleği oldu işkence. Hasını yıldırma, pişmanlık duyurmak, uğruna canını koyduğu yoldan döndürmek, dönkeleştirmek amacıyla yapıldı geçmişten beri. Ne midir işkence? Avrupa'da engizisyon denen ve kilisenin insanlığa karşı uyguladığı çığlık çığlığa yedi yüz yıllık bir kıyım pratiğidir, Vietnam Direnme Savaşı'nda Polokondor Zindanları'nda uygulananlar, Şili'de, Arjantin'de, İspanya'da on binlerce “ortadan kaybolmanın” adı ve pratiğindedir olup bitenlerdir. Ve Türkiye'de ise cumhuriyet tarihinin tümü bir yana, 12 Eylül AFC'sinden günümüze milyonlarca insana yaşamın cehennemleştirilmesidir.

Binlerce devrimciye, komünist ve yurtsevere karşı uygulanan bir ruhsal ve bedensel imha tezgahıdır işkence. Köleciliğin, feodalizmin, kapitalizmin, faşizmin insanın canı, eti, kanı-kemiği üzerinde iğrenç bir hissizlikle oynayan tarifsiz acılar yaşatan en aşağılık saldırı pratiğidir.

İşkence; insanın amaçlarına, vasıflarına ve doğasına yabancılaşmanın süreci nerede başlamışsa, bir araç ve yöntem olarak da o zamandan itibaren var olagelmıştır. Yani egemen sınıfın; köle sahibi efendinin, toprak ağasının, kilise ve kadıların, nihayet emperyalizmin, kapitalizmin... egemenliğine yönelen her tür güce uyguladığı bir bastırma, yıldırma ve acımasız bir ölçme politikası olarak uygulanmıştır/uygulanmaktadır.

Nedir işkencenin esas amacı?

Sınıflı toplumların tarihi boyunca, egemen sınıfın “yasaları çiğneyen” kişiyi halk karşısında işkenceli sorgulardan geçirmesi; yakarak, asarak, kafasını keserek öldürmesi yolu uygulama kişinin “kanunen” işkence ve ölüme “hak etmesi” nedeniyle suçun bedeli

“Siz karşınızda kim var sanıyorsunuz. Bizim mücadelemiz haklı bir mücadele. Siz halk düşmanısınız. Sizin göreviniz halk için savaşan bizleri çözmeye çalışmak; bizim görevimiz halkın onurlu mücadelesini buralarda yaşatmaktır. Çabalarınız boşuna...” sözleriyle cellatlarına en büyük yenilgiyi yaşatan, “ser verip sır vermeme” geleneğinin takipçisi olan ve işkenceye katledilerek ölümsüzleşen Hasan Hakkı Erdoğan'ı şehit düşüşünün 23. yılında saygıyla anıyoruz...

olan cezanın bireysel olarak ödenmesinden çok öte bir amaç taşıdığı rahatlıkla anlaşılabilir. Daha bir süre öncesine kadar, yüzyıllar boyu kişilere verilen idam cezaları ve işkence kararlarının, tellalla ilan edilip toplanmış halk kalabalığının seyirciliğinde gerçekleştirilmesinden de kolayca anlaşılabilir gibi, egemen sınıfların kişiyi işkence ile öldürmekteki amacı, kişiden çok onun şahsında kitleleri korkutmak, sindirmektir. “Dominens, 2 Mart 1957'de Paris Kilisesi'nin cümle kapısının önünde ‘suçunu herkesin karşısında itiraf etmeye’ mahkum edilmişti; buraya ‘elinde yanar halde bulunan iki libre ağırlığındaki bir meşaleyi taşıyarak, üzerinde bir gömlekten başka bir şey olmadığı halde, iki tekerlekli bir yük arabasına götürülecekti.

Sonra aynı yük arabasıyla Greve Meydanı'na götürülecek ve burada kurulmuş olan darağacına çıkartılarak memeleri, kolları, kalçaları, baldırları kızgın kerpetenle çekilecek; babasını öldürdüğü bıçağı sağ elinde tutacak ve kerpetenle çekilmiş yerlerine erimiş kurşun, kaynar yağ, kaynar reçine ve birlikte eritilen balmumu ile kükürt dökülecek sonra da bedeni dört ata çekirilerek parçalatılacak ve vücudu ateşle yakılacak, kül haline getirilecek ve bu küller rüzgara savrulacaktır.’ Sonunda onu parçaladılar. Bu sonuncu işlem çok uzun sürdü. Çünkü kullanılan atlar çekmeye alışık değillerdi; bu yüzden dört tane yerine altı tane koymak gerekti, bu da yetersiz kaldı; talihsiz kalçalarını kopartmak için sinirlerini kesmek ve eklemelerini baltayla parçalamak gerekti.” (Hapishanelerin Doğusu kitabından) Yaşadığımız çağda da işkencenin esas hedefi olan kitleleri sindirme politikasını yaşama geçirmek için televizyon ve burjuva basın kullanılmaktadır. **Basın-yayın organlarından kitlelere yansıtılanlar esas olarak kitlelere karşı yapılan bir tehdittir. Bununla “akıllı” durmayanların “sonu” gösterilmek istenmektedir.** Gerçekten tek başına bireylere işkence amaç olsaydı, bütün bunlar uygulayan ve uygulamaya maruz kalanlarla sınırlı kalırdı. Yani en genel olarak bir araç, bir kurum, bir sistem, bir politika olan işkence ve zulmün amacı kitleleri bastırma, devrimden caydırma, böylece sistemin varlığını sürdürmektir.

Sonucun bir tarafın elinde olduğu tek savaş yeri: İşkence tezgahları

Birçok boyutu ve cephesi olan sınıf savaşları tarihinde savaşa başlamadan önce, yenilginin de zaferin de önceden belirlenebildiği tek çatışma alanı işkencehanelerdir. Bu mekanda savaş tutsak düşenle -onda somutlaşmış partiyle- işkenceciler ve karşı-devrimci sınıflar arasında kıyasıya sürecektir. Ve her savaş gibi bunun da amacı aynıdır. Karşısını yok etmek, yıkmak... Düşman bunu yapmak için

sahip olmasına rağmen düşmanın yenilgisi ve zaferi tamamen tutsak olanın ortaya koyduğu iradeye bağlıdır.

Bu muharebede işkenceye uğrayanın kendini “savunması” bir direnmeyken, direnme aynı zamanda burada muazzam bir saldırı durumu olarak da ortaya çıkar. Bu alanda işkence yapanın durumu ise sadece saldırı ve yine saldırıdır... Durum böyleyken saldırı ile umulan sonucun alınabilmesi ise sadece ve tamamıyla “savunmada” olanın söyleyeceği sözlere bağlıdır.

Yani bu muharebede iki güç olsa da, zafer ya da yenilginin kaderi her iki taraf için de sadece tutsak olanın elindedir. Zira bu muharebe alanındaki çatışma uzlaşmazlığın en derin noktasından en uç noktasına kadar karşı karşıya gelişi, tutsak olanın tutumunu hiçbir ara formül sunmayan niteliktedir. Ya direnecek, ya çözülecek!

İşkencede kişinin çözülmesi ya da direnmesi ne kadar önemliyse, işkencedeki kişinin kendi başına bir kişi olmayıp, bir davanın, bir inancın, bir sınıfın, bir ideolojinin kavgasını veren kişi olması gerçekliğini bilince çıkarması yani yalnız olmadığını unutmaması da o kadar önemlidir. Zira sonucu belirleyen de zaten budur. Bu sorunu iyi anlamak gerekir. Bir devrimcinin yaşamdan feragat etmesinin temeli başka ne olabilir ki?

İşkencede çözümme

Toplumlar tarihi bir toplumsal amaç ve ideal uğruna her türlü fedakarlığı göze almanın yüce örnekleri yanında, zoru görünce kopmanın, davayı terk etmenin ve ihanetin örnekleriyle de doludur. Şimdi yanıtlamaya çalışacağımız soru şu: Bir davaya gönül vermiş, birçok zorluğa göğüs gererek yıllarca mücadele etmiş insanların bir kısmı neden daha sonra vazgeçmekte ve davalarına ihanet etmektedir.

Kuşkusuz çözülmeye yol açan birçok etmenden söz edilebilir. Ancak sonuçta belirleyici olan bir şey var ki, o da her çözümlenin altında yatar ve sorunu onsuz açıklamak mümkün değildir. **İdeolojik sağlamlık. Yani Partiye, halk kitlelerine ve geleceğe (sosyalizme) olan inanç, güven...**

burada fiziki varlığa ve kişinin ruhuna yönelecektir. Çünkü istediği, aradığı, ihtiyaç duyduğu ordadır. Tüm uğraşları karşısındaki kişiliksizleştirmek, soysuzlaştırmak ve bunlarla birlikte davasına, partisine ve yoldaşlarına ihanet ettirmek içindir.

Bu alanda çatışan taraflardan biri tutsaktır, yani tektir ve “yalnızdır”. İkincisi ise devlettir, çoğuldur ve kurumdur. Birincinin yani düşünceleri uğruna düşman eline düşen tutsağın zafer kazanma dışında başka bir şansı yoktur. Ya yenilgi ya da zaferi yaşama iradesi vardır yalnızca. Devletin ise, tutsak düşenin iradesi ve isteğiyle sunulmadığı sürece hiçbir araç ve yöntemle kazanma imkanı yoktur.

Birinci gücün tek silahı idealleri, değerleri ve inançlarıyla şekillenen iradesidir. Yenilgi yaşamak da zafer elde etmek de tamamen kişinin iradesine bağlıdır. Dolayısıyla sayısız şiddet aracına

Özgürlük Rüzgarı... 1920'lerin İrlanda'sını anlatan bir film. Filmde köy ve şehirlerden işçiler İrlanda'nın bağımsızlık mücadelesini bastırarak için İngiltere'den yollanan acımasız 'Black and Tan' grubuna karşı gönüllü gerilla orduları oluşturmak için bir araya gelirler. Damien vatan sevgisi ve görev bilinciyle doktor olarak yeni başladığı kariyerini bırakıp kardeşi Teddy'yi de çok tehlikeli ve şiddet dolu bir özgürlük savaşına sokar. Özgürlük savaşçıların kararlı taktikleri İngiliz ordusunu yenilme noktasına getirince iki taraf arasında bir anlaşma yapılır. Ama bu açık zafere rağmen iç savaş patlak verir ve yan yana savaşan aileler kendilerini birbirlerine karşı savaşan düşmanlar olarak buluverirler, işte o andan itibaren bu savaş, bağlılıklarını ve inançlarını sınadıkları bir sınav halini alır. O ana kadar canını ortaya koymaktan sakınmayanlar, omuz omuza çarpıştıkları yol arkadaşlarını yarı yolda bırakır. Çünkü artık özgürlüğün geleceğine olan inanç tükenmiştir. Savaşmanın "gereksizliği" güçlerini tüket-

miştir kimilerinin. Ama her şeye rağmen savaşa devam edenler de olmuştur. Filmin sonunda iki kardeş karşı karşıya gelir. Damien kardeşinin kurşunuyla idam edilir. İdam edilmeden önceki son sözü filmin özetidir aynı zamanda: **"Neye karşı savaştığımızı anlamak zor değildir. Önemli olan ne için savaştığımızı anlamaktır."**

Hayatın bu alanında girilen her kavga başarıya ulaşmanın yolu, inançlı ama aynı zamanda bilinçli bir mücadele vermektir. Sadece ne için mücadele ettiğini bilmek ve zafere yürekten inanmak yetmez. Ona gerçekten ulaşabilmek için hangi koşullarda nasıl mücadele edileceğini ve nerede, nasıl davranacağını da bilmek, öğrenmek, kavramak gerekir.

Bir dizi insani duygunun en uç noktalarında, en yoğun bir biçimde yaşandığı, yaşamla ölüm arasındaki ayrımın en ince perdeden gözlenebildiği bu ortamda düşmanla mücadelede yoldaşlarından, dostlarından, bütün maddi korunma imkanlarından mahrum bir kavga adamının tek si-

lahı, davasına olan inancı, bu yöndeki bilinci ve irade gücüdür. **Sınıf mücadelesinin bu en çetin ve zorlu arenasında direnen, kahramanlık destanları yaratan, düşmanlarını şaşkına çeviren ve ölümü kucaklayarak halkımızın yüreğine taht kuranlar işte bu silahı kullanma beceri ve cesaretini gösterenlerdir.**

Geride bıraktığımız acılı süreçlerden çıkaracağımız dersler vardır. İşkencede çözümlerin, ihanetin, teslimiyetçiliğin yaşandığı dönemler olduğu gibi devrimci onuru ve saygınlığı ayakta tutan, düşmanı aceze düşüren, baş eğmez kararlı tutumun nice örnekleri de sergilenmiştir.

Akil almaz zulüm ve işkenceleri ile ünlü Diyarbakır Zindanları'nı uzun destansı direnişle sarsan, cellatların o an karşısında en ağır yenilgiyi tattıkları, kahramanca ölümü kucaklayarak ölümsüzleşen "ser verip sır vermeme" geleneğini başlatan **İbrahim Kaypak** 90 günlük destansı direnişle göstermemiş midir zaferin yolunu. Ve bu geleneğin sür-

dürücüleri zor zamanların devrimcisi olarak tanınan **Süleyman Cihan**, Proletarya Partisi'nin ilk şehidi **Meral Yakar**, yemilginin içinden ayağa doğrularak zaferi kucaklayan **Zeki Şerit**, kardeşinin gözleri önünde diri diri yakılan ama düşmana tek kelime söylemeyen **Behzat Firik**, **Hasan Hakkı Erdoğan** ve daha niceleleri...

Bilmem biliyor musun
Düşman zindanda yenilmez diye
Düşünme hiç
Hatırla İbrahim'i
Mehmet Zeki'yi
Orhan'ı
Baksana
Daha sınımsız
Kurumadı bile Cihanımızın kanı
Ve haykır sancağımızdaki kızıl şiarı
Haykır
Açıkça olmasa bile
İçten içe
"Gerillalar ölmez, yaşasın
Halk Savaşı"

12 Eylül Cuntası'nın karanlığında yaşı 17'den 18'e mahkeme kararıyla büyütülerek idam edilen liseli bir gençtir **Erdal Eren**.

ODTÜ'lü Sinan Sümer, duvarlara slogan yazarken dönemin MHP'li Bakan **Cengiz Gökçek**'in koruması tarafından vurularak öldürülür. 2 Şubat 1980 günü, ölümünü protesto etmek için toplanan 2 bin kişi arasında Erdal da vardır. Eylemin sonuna doğru çıkan çatışmada bir inzibat askeri vurularak ölür. Yakalanan Erdal'ın yanında silah olduğu için cinayet onun üstüne kalır. Ankara Merkez Komutanlığı'na götürülen Eren, şiddetli işkenceden geçirilir. Sonra **Mamak Askeri Hapishanesi**'nde bir hücreye konulur. İdamla yargılanmaktadır. Mamak, vahşetin üslerin-

"Yaşamaya geciktik veya çok mu erkenciyiz?"

25 Eylül 1965 yılında doğmuştu Erdal Eren. 12 Eylül'ün karanlık yıllarında 17 yaşında idam edildi. Doğumunun üzerinden tam 44 yıl geçmiş. 44 yıldır 17 yaşında O. 44 yıl sonra da 17 yaşında olacak... Boynuna ilmeği geçirenler ise çoktan öldü.

dendir. Erdal, duruşmada, "benim hakkımda peşin bir yargılama yapıldığı son derece açıktır. Nitekim benimle ilgili olayın ertesinde Genelkurmay Başkanı'nın **'çoktandır idam olmuyor, bazı kişilerin idam edilmesi gerek'** şeklinde demeç vermesi benimle ilgili idam kararıdır ve size de bu konuda ulaştırılan emirlerin açıkça dışı vurulmasıdır" der.

Yargıtay 3. Dairesi idam kararını **"yeterli delil olmadığı"** gerekçesiyle iki kere üst üste bozar. Ancak 20 Kasım günü toplanan Askeri Yargıtay Genel Kurulu 3. Dairesi'nin ısrar kararını kaldırarak Sıkıyönetim Mahkemesi'nin Erdal'ın idamına ilişkin kararını onar. Bundan sonra Kenan Evren 12 Eylül'ün ruhunu gayet iyi açıklayan ve "şanlı" tarihimize yazılan o ünlü cümleyi sarf eder. **"Asmayalım da besleyelim mi?"**

Erdal Eren... Şimdi bize sanki biraz yorgun, biraz küs gözlerle siyah-beyaz fotoğraflardan bakan bu çocuk kısacık ömrünün son günlerini zulüm altında ruhunu karartmamaya çalışarak geçirdi. Bir gün onu almaya geldiler. Ceketini giyerken bir asker yardım etmek istedi. Erdal, **"kendim giyerim"** dedi. Kelepçe vurulmasını istemedi sadece. Son isteğini sordular. Sigara, dedi. Ailesine yazmış olduğu mektupları iç çamaşırının içinden çıkardı: "Cezaevinde yapılan in-

sanlık dışı zulüm altında inletildik. O kadar aşağılık, o kadar canice şeyler gördüm ki, bugünlerde yaşamak bir işkence haline geldi. İşte bu durumda ölüm korkulacak bir şey değil, şiddetle arzulanan bir olay, bir kurtuluş haline geldi. Böyle bir durumda insanın intihar ederek yaşamına son vermesi işten bile değildir. Ancak ben bu durumda irademi kullanarak ne pahasına olursa olsun yaşamımı sürdürdüm. Hem de ileride bir gün öldürüleceğimi bile" diyordu. Kız kardeşine, biraz sonra gelecek ölümün kara ve soğuk yüzüne inat nasıl da neşelenbildiğini gösteren "seni biraz kızdırdığımı yazıyorsun. Fena mı? Havalara iyice soğudu ama kızarsan üşümezsin. Ben burada üşüyünce (kızamadığım için) 'koşar adım' 'marş marş' eğitim yapıyorum" cümlelerini yazıyordu. Babasına, "mektubunda bu acıya dayanamayacağını söylüyorsun. Ben nice dayanılmayacak acılara dayanıldığına tanık oldum. Kaldı ki sen güçlü bir insansın. Kendini kapıp koy vermediğin sürece ve biraz da benim bakış açısıyla bakmaya çalışırsan böyle bir şey olmaz inancındayım" yazmıştı son mektubunda. Babası, dayanmadı. Oğlunun ince narin boynuna ilmeğin geçirilişinden sonra bir yıl içinde öldü. Anası Erdal'ı hâlâ rüyalarında 17 yaşındaki haliyle görüyor.

Zamanının geldiğine karar verildikçe

kimi anketler yapılır, **"Ne darbe ne şeriat"** söylemleriyle mitingler düzenlenir postalların sahipleri tarafından. Ve sonuç değişmez. "Ordumuz milletin en güvendiği" kurum çıkar. Dilimizi gerçekten öğrenmek için her sözcüğün sırtında nasıl bir yükü olduğunu anlayacak kadar yaşamak gerek. En güvenilir demek, en korkulur anlamına geliyor. Maalesef henüz güven konağımızı korkudan uzak yere inşa edebilmiş değiliz. Hayatımızın duvarlarını yıkabilmek için korkularımızla değil, vicdanımızla bakabilmeyi öğrenmeliyiz. Suskunluk ve bunaklık üstüne kurulacak bir barışın sahne olduğunu bir an olsun aklımızdan çıkarmamalıyız. Unutmayalım. Erdal, bize bakıyor hâlâ.

Erdal Eren 17 yaşında idam edildi.

Kenan Evren 90 yaşında...

İnsan bazen sayıların bu kadar adaltsiz olmasına tahammül edemiyor.

Erdal 27 yıldır 17 yaşında ve 27 yıl sonra da 17 yaşında kalacak, 12 Eylül'ün tarihe düştüğü kara lekelerin ortasında dimdik onuruyla... Kenan Evren, O da unutulmayacak. Tarih onu da yazacak kara kaplı defterine... Hayır, sevimli bir ressam olarak değil. Belleklerimizden silinmiş değil onun kanlı elleri. İşte bu yüzden O, bir diktatör olarak her zaman lanetle hatırlanacak.

Benim adım yok;

"Adımı sormaktan başka ne yaptınız?"

Köylü olan, köylü kökenli olanlarımız, toprağın ne demek olduğunu, topraksızlığın ne demek olduğunu, yaşam deneyimlerimizden çok iyi biliriz. Bir karış toprak için nice kavgaların edildiğini de çok iyi biliriz. Yine biliriz ki bugün ekmeğimizi çıkardığımız toprak TC devletinin izlemiş olduğu tarım politikaları nedeniyle elimizden alınıyor.

Tarımsal desteklemelerin kaldırılması, kredi faizlerinin yükseltilmesi, kotalar vb. izlenen politikalarından sadece birkaçı. Bu politikalar sonucu bugün tarımın, üreticilerin, köylülüğün gelmiş olduğu nokta açık bir şekilde ortadadır.

Köylülüğün toprağından olmasının bir nedeni tarımın tasfiyesi olurken; diğer yanı da tefeci-tüccarın eline bırakılan köylü daha da yoksullaşıyor ve giderek topraksızlaşıyor. Özellikle T. Kürdistanı'nda zorla göç ettirilen, köyleri boşaltılan, yakılıp yıkılan köylülerse topraksızlaştırılmakla kalmıyor, açlığa ve sefalete terk ediliyor.

Toprağından olan köylü ya büyük kentlere göç ediyor ya da mevsimlik işçi olarak yaşamını sürdürmeye çalışıyor. Dolayısıyla tarımda izlenen **üretimi yok etme** politikaları sadece köylüleri ve üreticileri etkilemiyor, kuşkusuz onlar kadar yakıcı ve doğrudan mevsimlik işçiler de etkileniyor. Çünkü tek geçim kaynaklarını, Akdeniz'den İç Anadolu'ya, oradan Karadeniz'e uzanan alanda sadece hasat zamanı yapabildikleri tarım işçiliği oluşturuyor.

Çaresizlikleri de sömürülüyor...

Kendilerinin olmayan topraklara göç; Mayıs ayı ile başlıyor ve yaklaşık 9 ay sürüyor. Bu 9 aylık süre içinde 55 yaşındaki bir mevsimlik işçi şöyle diyor: **"2-2.5 ay çalışabiliyoruz, ondan sonra tarım işi bulamayız. Yani en fazla 3 ay çalışıp 12 ay yiyoruz."** (Tarım ve Yaşam Dergisi, Sayı: 21)

Mevsimlik işçilerin çoğunluğunu T. Kürdistanı'nda yaşayan Kürt ulusuna mensup işçiler oluşturuyor. Günlük yevmiyeleri 15-20 YTL arasında, ama yaptıkları işe ve çalıştıkları bölgeye göre değişiyor. Bunun 2-2.5-3 YTL'sini onlara iş bulan ve elçi adı verilen, işverenle, işçi arasındaki aracıya veriyorlar. Doğal olarak yevmiyeleri belirlenen fiyatın da altına düşüyor. Asgari ücretin 420 YTL olduğu günümüzde, mevsimlik işçiler bu ücretlerle asgari ücretin bile altında, sabah kimi yerde 04.00'te, kimi yerde 06.00'da başlayan mesailerle 15-16 saat çalıştırılıyorlar. Tarlada çalıştırılmalarının dışında onlara **"...hayvan gübresi temizliyorlar, buğday yıkatıyorlar, bahçe işleri yaptırıyorlar."** (YDG, Sayı 102)

Kendilerinin olmayan topraklarda çalışmaktan başka çareleri olmayan mevsimlik işçiler, belirlenen bu fiyatları her ne kadar kabul etmeseler de çalışmak zorundalar. Tırpan işçilerinin durumu bu gerçeği gözler önüne seriyor. 700 km'lik yolu 1 aylık iş için gelen tırpan işçileri belirlenen fiyatı, bırakalım yol masrafının karşılanmasını, karın tokluğuna kabul etmek zorunda kalıyorlar. Arazi sahipleri ve toprak ağaları mevsimlik işçilerin bu çaresizliğini sömürüyü daha fazla artırmak için kullanıyor.

T. Kürdistanı'ndan ağırlıklı olarak **Ş. Urfa, Diyarbakır, Adıyaman, Van** gibi illerden, önce Çukurova'ya, oradan Osmaniye'ye, Amik Ovası'na, oradan da Konya, Ankara'ya yani oradan oraya göç ediyorlar. Hiçbir sosyal hakları yok, ne sağlık, ne güvenlik, ne de iş garantisi, hiçbir güvencesi olmayan mevsimlik işçiler yaşadıkları ortam itibarıyla da tifo, sarılık, sıtma vb. hastalıklara yakalanıyorlar. Çünkü ellerini uzattıklarında, musluk gelmiyor ellerinin altına. Ya bir sulama kanalı, ya bir dere ya da bir nehirde su ihtiyaçlarını karşıyorlar. İçme suyunu ise kilometrelerce uzaktan getiriyorlar. En büyük sıkıntıları susuzluk oluyor. Röportaj yapılan her mevsimlik işçi susuzluktan, banyo yapamadıklarından, tuvaletlerin dahi olmadığından ve devamlı hastalandıklarından ve doktora gidecek paralarının dahi olmadığından bahsediyor.

Kaldıkları çadırlardan tarlaya kamyon kasalarında sıkış-tıkış götürülüyor ve bu durum trafik kurallarının ihlal edilmesiyle gündeme taşıyor.

Mevsimlik işçilerin hayatları, canları, yaşam kavgaları bir kenara itilecek.

Saçı uzun, mesaisi uzun!

Erkek işçilerle aynı koşullarda çalışıyor kadın işçiler... Sabah aynı saatte başlıyor mesailer, akşam kimi yerde yemek yapmak için erken paydos ederken, kimi yerde ise erkek işçilerle aynı saatte paydos ediyorlar. Tarladaki işlerin dışında çadırların tüm yükü, çekip çevrilmesi, temizliği vs. kadının sırtında. Bu haliyle kadın işçilerin günlük mesailerı gece 23.00-24.00'e kadar sürüyor. Yani 18-19 saat çalışıyorlar. Bu kadar fazla çalışmalarında tabi ki mevsimlik işçi olmalarının rolü büyük, fakat mevsimlik işçi olmaları onların sırtından, egemen sistemin kadına biçtiği misyonu, feodal değer yargılarını, kadının erkeğin karşısındaki konumunu ortadan kaldırmıyor. Haliyle tarlada çalışmalarının dışında ev işlerine (**yemek, çamaşır, bulaşık vs.**) çocuklarına da bakmak zorunda kalıyorlar.

Mevsimlik işçilerin ailesi yaşam koşullarının dışında çalışma koşullarında da devam ediyor. Çukurova'da çalışan mevsimlik işçi **Fatma Ner-giz** gazetecilere verdiği röportajda; iş ve hava koşulları ne olursa olsun siparişleri yetiştirmek zo-

runda olduklarını, çavuş denilen araçların, keyfi ve dayatmacı uygulamalarına maruz kaldıklarını belirtiyor. Yine **Bersma Ekinci** adlı mevsimlik işçi kendisiyle yapılan röportajında **"Çocuklarım altına pisliyor, paydos saati gelene kadar temizleyemiyorum"** diyor. (Evrensel, 21.05.07)

Yarı tokluğa çalış, "törörist" ol!

Egemen sınıfların ırkı, şoven milliyetçi söylemlerle, özellikle Karadeniz'e fındık toplamaya giden Kürt ulusuna mensup mevsimlik işçilere yönelik, iş vermeme, aşağılama, dışlama ve provokasyonlarla saldırıya uğramalarının önü açılırken birçok devlet kurumu ve faşist partilerce bu saldırılar destekleniyor. Bunun en somut örneği ise fındık işçilerine yapılan **"terörist"** muamelesidir. Fındık toplamak için kilometrelerce öteden gelen mevsimlik işçilere, buldukları 2-3 aylık işlerde yaptıkları masrafı karşılamam ve aç kalmamak

yı: 102) egemen sistemin sömürü çarkında iliklerine kadar sömürülmeleri ve bu sömürüye karşı duracak örgütlülüğün olmadığını da ortaya koyuyor. Mevsimlik işçilerin dağınık ve örgütsüz oluşları ya da örgütlü bir çalışmanın olmaması, eksik oluşu nedeniyle elçilerin bir araya gelerek kurdukları dernekler bu boşluğu "dolduruyor." Bu derneklerin asıl amaçları işçi haklarını savunmak, sıkıntılarını gidermek adı altında **"işçilerin kendi başlarına iş bulmalarını engellemek, yevmiye fiyatlarını işçi aleyhine değiştirmek"** (YDG, Sayı: 102) Sömürü çarkının destekçisi olan bu dernekler, mevsimlik işçilerin isyanını, öfkelerini, kinini hak alma mücadelesine, sınıf mücadelesine dönüştürmekten çok uzaktır. Haliyle mevsimlik işçiler, isyanlarını, öfkelerini röportajlara aktarmaktan öte gidemiyorlar. Röportaj için mevsimlik işçilere yaklaşan bir gazetecinin, çadırın önünde duran anaya **"isminiz nedir?"** sorusuna ana; **"Benim adım yok"** cevabını veriyor. **"Bugüne kadar adımı sormaktan başka ne yaptınız, bunca çektiğim çile, zorluk, sıkıntı, yoksulluk, açlıktan sonra adımın ne önemi var"** diyor sanki "Benim adım yok" diyerek.

Mevsimlik işçilerle bağlarımızı güçlendirelim!

Mevsimlik işçiler ülkemizde en yoksul ve çelişkileri en keskin halk kesimlerinin başında geliyor. Yarı köylü özellikler gösterecekler de asıl geçim kaynaklarını işçilik oluşturuyor. Ve bu anlamda tamamiyle geleceksiz bir yaşama mahkûmlar. Köylülüğün en yoksul ve ezilen tabakasından kopup gelmeleri, büyük çoğunluğunun ezilen Kürt ulusuna mensup olması, onların yaşam koşullarını katbekat dayanılmaz bir hale getiriyor. Buna bir de barınma koşullarının yok denecek kadar az olduğunu eklediğimizde durumun çarpıcılığını daha iyi anlarız. Birçok yerde insan yerine konmayan bu emekçilerin devrimci mücadeleye kanalizasyon edilebilmeleri için objektif koşullar fazlasıyla bulunuyor. **Göçebe yaşam koşulları nedeniyle örgütlenebilmelerinin önünde çeşitli zorluklar bulunsun da, uygun yöntem ve araçlarla bu en yoksul kitleye ulaşılabilir. Daha doğrusu ulaşılmalıdır.** Bunun için en başta onların yaşamı daha iyi tanınmalı ve yılın hangi bölümünü nerelerde geçirdikleri tespit edilmelidir. Birçok burjuva, reformist kesim gibi, mevsimlik işçileri sadece hasat zamanı yollara döktüklerinde hatırlamamalıyız. Onların kışın başını soktukları yerleri, il, ilçe, köyleri bilmeli, yaz-kış her an onların barakalarına ulaşabilmeliyiz.

Bu konuda YDG'nin örnek çalışmaları mevcuttur. Bu çalışmalar daha da büyütülmelidir. Mevsimlik işçileri kendi sorunları doğrultusunda mücadeleye sevk etmek temel amacımız olsa da çok çeşitli çalışma ve kampanyalarla onlara yardımcı olmalı, dayanışmayı geliştirmeli ve böylece bağlarımızı güçlendirmeyi hedeflemeliyiz.

Unutmayalım ki, daha ileri sınıf örgüt saflarına ulaşmak yorulmak-bitmek bilmeyen kitle çalışmalarına bağlıdır. Bunun için en başta biz proleter devrimcilerin uygun araç ve yöntemleri yaratarak halka, kitlelere ulaşabilmemiz gerekmektedir.

derdinde olan bu insanlara "güvenlik" adı altında kimlik bilgileri, kaç gün kalacakları, nerelerde çalışacakları, kaç kişi oldukları jandarma-polis tarafından kayıt altına alınarak "terörist" muamelesi yapılıyor. Çarşıya, şehir merkezine ihtiyaçlarını karşılamak için giden işçilere ise GBT kontrolü yapılıyor.

Her yıl kendilerine ait olmayan topraklara, sonucu ne olacağı belirsiz bir yolculuk yapıyor ve her yıl yukarıda aktardığımız sıkıntıları yaşıyor mevsimlik işçiler. Bizler, onlardan sadece basına yansıyan, **"yine göç başladı"**, **"mevsimlik işçileri taşıyan kamyon kaza yaptı"**, **"serinlemek için girdiği sulama kanalında boğuldu"** vb. haberlerle bilgimiz oluyor. Onların yaşam koşulları, çektikleri sıkıntılar, zorluklar, gelecek kaygıları, çocuklarına bir şey bırakamamanın üzüntüsü, dışlanmaları, horlanmaları, toprak ağalarının azgınca sömürüsünden ise bize yansıyan pek bir şey, hatta hiçbir şey olmuyor. Bir anlamda bize yansıyan haberler, ekonomik durumlarını ve yaşam koşullarını gizler niteliktedir.

Mevsimlik işçiler ekonomik durumlarına ve yaşam koşullarına isyanını ancak kendileri ile yapılan röportajlarda aktarıyorlar. **"Bizi bizden başka düşünen yok"** diyen H. Erdenek (YDG, Sa-

ULUSLAR ARASI KAPİTALİZMİN EKONOMİK VE SOSYAL ÇELİŞKİLERİ GİDEREK GELİŞİYOR

İçinde bulunduğumuz dünya çapındaki mevcut koşullar, toplumsal çelişkilerin hızla geliştiği ve derinleştiği bir sürece yönelmiştir. Öyle ki, belli bir dönemin istikrarlı hattını barındıran uluslararası malî sermayenin bugünkü mevcut koşulları, bu sistemi dünya sınıf çelişkilerinin daha derinleştiği bir aşamayı oluşturmaktadır.

Tekelci burjuvazi, doğası gereği yaptığı çarpıtmalarla bu gerçekliği gizlemeye çalışsa da, gelişen sınıf çelişkileri ve uygulanan gerici politikaların daha katmerli bir hatta yoğunlaşması sosyal yaşamın, zemin teşkil çelişkilerinin daha da gelişmesini ve kronik boyutlara ulaşmasını da engelleyememektedir. Başta ABD olmak üzere, Avrupalı emperyalistler ve diğer emperyalistlerin işçi sınıfı ve diğer emekçilere yönelik artan sömürleri ve baskılarının günümüzdeki boyutu bunun göstergesidir.

Ekonomideki çelişkilerin derinleşmesi

Dünyayı sömüren emperyalistler bu sömürlerini tüm acımasızlıklarıyla sürdürüyorlar. Sınıf çelişkilerinin keskinleşmesine karşın, sistemin sömürüye dayalı işlerliğinin doğal sonucu olarak emperyalist tekeller kar oranlarını artırmışlardır. **Ama kendi emekçilerinin ve dünya halklarının daha da ezilmesi ve yoksullaşması pahasına...** Öyle ki, emperyalizme bağımlı ülkelerin yoksul halkları geçmişe kıyasla daha da yoksullaşmıştır. Bu ülkelerde beklendiği gibi halkların yaşam düzeyleri çok daha alt düzeylere inmiştir. Ama bu yoksullaşma artık emperyalist ülkeler de kitlesel boyutlarda yansımıştır.

Uluslar arası malî sermayenin içinde bulunduğu durum sonucu sermaye geçmişe kıyasla çok daha fazla üretimden kopmuştur. Aşırı üretim sonucu girilen kriz üretimi daraltmıştır. Üretici güçlerde ifadesini bulan teknoloji geçmişe kıyasla gelişmiştir. Ama bu gelişme, burjuvazi tarafından kendi çıkarları doğrultusunda ve düzen sınırları içerisinde tutulmuştur. Dolayısıyla teknolojik olarak gelişen üretici güçler üretim kapasitesini artırmış ve üretim daha da toplumsallaşmıştır. Ama sömürücü üretim ilişkileri bağnaz bir tarzda muhafaza edilmiştir. Dolayısıyla gelişen üretim araçlarının mülkiyet biçimi ve üretimdeki bölüşüm, dağılım üretim ilişkileri olarak burjuvazinin sınıf çıkarları doğrultusunda korunmak istenmiştir. Bu da krizi derinleştirmekte ve çelişkileri daha uç boyutlara taşımaktadır.

Amerika ve Avrupalı emperyalist ülkelerde II. Paylaşım Savaşı sonrası Keynes'in modeli olan **"İthal İkameci Model"** pazarlara sermaye ihracını esas almıştır. Ama emperyalist ülkelerde II. Paylaşım Savaşı sonrası tahrip olan kapitalizmin yeniden onarımı gündemde olduğundan, bu ülkelerde sermaye büyük ölçüde üretimde yer almıştır. Savaşta büyük ölçüde tahrip olan kapitalizmin yeniden inşası sermayenin önemli bölümünü üretimde tutmuştur. Pazarlarla olan ilişkilerde ise ürettikleri ürünün montajını pazarlara havale ederek, sermaye birikimlerini yoğunlaştırmışlardır. Ama bu ülkelerle olan ilişkilerde "İthal İkameci Model"e tekabül eden meta ihracı olmuşsa da, sermaye ihracı esas oluşturmuştur. Genelde istikrarlı bir sürece tekabül eden bu süreç, giderek gelişen üretici güç-

lerin kapitalizmin üretim ilişkileriyle girdiği çelişkinin keskinleşmesi sonucu, yerini krizli sürece bırakmıştır. 1970'li yılların ortalarında başlayan kriz günümüze değin iyice katmerleşmiştir.

Can çekişen tekeli burjuvazi sınıf karakterine uygun politikaları günümüz koşullarında da uygulamaya devam etmektedir. Rantiye karakter taşıyan emperyalist devletlerin sermayesinin, günümüzde muazzam yoğunlaşması sonucu sermaye üretimden iyice kopmuştur. "Neo Liberal" olarak adlandırdıkları bu süreçte sermayenin büyük bölümü üretim dışında yer almaktadır. Öyle ki yakın zamanlara kadar Türkiye'de bugün var olan borsalar yoktu. Borsalar sadece Amerikan, Avrupa ve Japonya gibi emperyalist ülkelerde vardı. Ama sermayenin üretimden giderek koparak spekülatif piyasalarda hızla yoğunlaşması sonucu, bağımlı ülkelerde de borsalara, hisse ve tahvil senetlerine, faiz piyasalarına ihtiyaç duyulmuştur. Spekülatif piyasaların pazarlara da açılması sonucu tefeci sermayenin alanları böylelikle, sermayenin üretim dışı tefeci niteliğiyle tekeli burjuvazinin rantiye karakterini de açıkça göstermektedir.

Hızla artan işsizlik

Emperyalist devletlerin sermayelerinin ezici çoğunluğu günümüzde, geçmişe kıyasla çok daha fazla üretimin dışındaki tefeci piyasalarda yoğunlaşmıştır. Emperyalizmin pazarlarıyla ilişkilerinde, meta ihracından daha çok sermaye ihracının öne çıktığını Lenin daha 20. yüzyılın başlarında görmüştü. "Rantiyelerin elde ettiği gelir, dış ticaret gelirinden, hem de dünyanın en büyük ticaret ülkesinin dış ticaret gelirinden beş kat daha fazladır! Emperyalizmin ve asalaklığın esası budur işte." Ve Lenin yoldaş emperyalizmin bu karakterinden yola çıkarak emperyalist devletleri; **"Rantiye devlet, asalak, çürüten kapitalizmin devletidir"** diye değerlendirmişti. Dolayısıyla mali oligarşinin bugünkü durumu bir asır önce görülmüştür. Günümüzde borsalar, hisse senetleri piyasası, faiz piyasası, vb. spekülatif piyasalarda yoğunlaşan asalak sermayenin oranı, bir asır öncesine kıyasla çok daha fazladır.

Elbette ki üretimdeki ve ihracattaki sermaye de geçmişe kıyasla miktar olarak artış göstermiştir, ama, oran olarak spekülatif sermaye çok daha fazla büyümüştür. Çünkü emperyalizmin ekonomik temelini üretim dışındaki sermaye ihracı oluşturmuştur, oluşturmaktadır...

Emperyalizmin tefeci sermayesi üretim dışında yer alan sermayedir. **Üretimden kopması krize neden olan aşırı üretimin sonucudur.** Üretilen metanın toptan tüketilememesi krize neden olmaktadır. Nitekim Amerika'da, Avrupa'da, Japonya'da, Rusya'da, Çin'de vb. emperyalistlerin tümünde, kitlelerin tükettiklerinden daha fazla üretilen metanın doğal olarak tüm pazarlarda tüketilememesi, krize neden olan aşırı üretime neden olmuştur. Kriz önlenemediği gibi gelişen teknoloji ve üretim kapasitesi artan işgücü ile üretim araçlarının kapitalist mülkiyeti arasındaki çelişki iyice gelişmiştir. Ve bu çelişki, üretim kapasitesinin artmasına karşın aynı oranda tüketimi engellemiştir. Çünkü satın alma gücü giderek zayıflayan emekçilerin satın alma kapasitesinden daha fazla mal üretimi, metaların pazar bulmamasını beraberinde getirir.

Aşırı üretimin sonucu, pazarlarda metaların tümü tüketilemez ve elde kalır. Dolayısıyla üretimin hacmi de daralır. Birçok firma kapanır ve işçiler işsiz kalır. Varolan hakları da gaspedilir. **Nitekim başta Avrupa olmak üzere dünya çapındaki büyük tekellere mensup birçok fabrikalar ya başka ülkelere göç ederek, ya da aşıktan iflas ederek kitlesel boyutlarda işsizliğe neden olmaktadır.** Kapitalizmin son dönemlerdeki nispi işsizliği varlığını belirgin bir şekilde devam ettirmekte olduğu gibi; sistem içi çelişkilerin daha da derinleşmesiyle, işsizliğin boyutunu diğer taraftan kitlesel kronik işsizlik boyutuna kadar tırmandırmıştır.

Firmaların iflas ederek veya başka ülkelere göç ederek kapanması sonucu yarattığı nispi işsizlik dışında, iflas etmeyen büyük tekelin çalışan işçi sayısının daha azaltılması, daha fazla yıpratılması sonucu işçilerin sıkça işten atılması ve yerine daha kuvvetli ve daha sağlıklı işçilerin alınması ve daha ucuza çalıştırılması sonucu oluşan işsizlik ise kronik kitlesel işsizliği oluşturur. Almanya, Fransa, İngiltere vd. Avrupalı ülkeler ile Amerika, Rusya vb. emperyalist ülkelerde işsizlik bu boyutlardadır. Nitekim günümüzde en gelişmiş kapitalist ülkelerde tekeli burjuvazi kendisine hizmet eden devletin almış olduğu kararlar ve çıkarttığı yasalar sonucu, daha az sayıda çalıştırdığı işçilerin ücretlerini düşürmekte, sosyal haklarını giderek gaspetmekte, teknolojik olarak üretim araçlarını geliştirdiği oranda işçi sayısını da azaltmaktadır.

Günümüzde işsizlikte giderek bir büyüme var. İşsizlik burjuvazi açısından görece nüfus fazlalığını oluşturur. Günümüz burjuvazisi işsizler içerisinde yabancıları öne çıkararak işsizliğin nedeni olarak göstermeye çalışmaktadır! Yabancıların aleyhine yürütülen kampanyalarla yerli işçilerle yabancı işçileri karşı karşıya getirmektedirler. İşsizliğin gerçek nedenini gizlemeye çalışarak, enternasyonal proletaryanın arasında yarattıkları suni çelişkilerle, kapitalist sistemin ürünü olan çelişkiyi kamufle etmeye çalışıyorlar. **İşçi sınıfını, memurları ve tüm emekçi katmanları kendi denetimleri altında tutmak için uluslararası burjuvazi tarafından üretilen suni, bağnaz tarzda dini gericiğe ve şovenizme dayalı yapay burjuva teorileri, emekçi kitleler gerçeklerden saptırılıp, burjuvazinin manyetik alanında tutulmak istenmektedir.**

Her şeye rağmen dünyanın temel çelişkisi, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişki dünya çapında gelişmektedir. Elbette ki temel çelişkiye bağlı olarak emperyalizm ile bağımlı halklar arasındaki çelişki hala öne çıkan, diğer çelişkilerin gelişimini belirleyen, etkileyen baş çelişkidir. Tüm bu çelişkiler dünya konjonktürünü nasıl etkiliyorsa, işsizliğin boyutunu da etkilemektedir. Kapitalizmin bugünkü mevcut durumu işsizliği görece ve kronik boyutlara tırmandırmıştır. En gelişmiş kapitalist ülkelerde gelişen kriz uluslar arası mali sermayenin damgasını vurduğu sistemde, işsizlikle beraber yoksullaşmayı da beraberinde getirmektedir. Öyle ki, sosyal hakları kesilen, ücretleri düşen, süresiz çalışma hakkını büyük ölçüde kaybeden işçi sınıfı, eskiye kıyasla hissedilir boyutlarda fakirleşme sürecine de gir-

miştir. Tefeci sermayenin damgasını vurduğu rantiyel ülkelerde, ulusal gelirden işçi sınıfının ve emekçilerin aldığı pay giderek düşerken, mali oligarşinin tümünün aldığı pay giderek yükselmektedir. Bu tarzdaki yoksullaşma görece yoksullaşmayı oluşturmaktadır. Ve yine proletaryanın girdiği yoksullaşma süreciyle emekçi kesimlerin -belki bugün açısından çoğunluğunu oluşturmasa da- giderek yoksullaşması, aldığı gelirin alım gücünün düşmesi, piyasadaki malların fiyatlarının artması, nispeten eskiye kıyasla yaşam tarzının düşmesi, katıldığı üretimin sağlığı bozması vb. tarda oluşan yoksullaşma da işçi sınıfının mutlak yoksullaşmasını oluşturur.

Yoksullaşma Türkiyeli işçilerin en çok bulunduğu Almanya'da Alman burjuvazisinin resmi açıklamasına göre, Türkiyeli işçilerin yüzde 50'sini de etkilemiştir. Yine resmi rakamlara göre Almanya'nın normlarına göre yoksulların toplam sayısı 6 milyonu geçmektedir. Ki bu rakamlar işbaşındaki Alman hükümetinin resmi rakamlarıdır. Yoksullaşma Amerika'da, Fransa'da da yüksektir.

En gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi aristokrasinin etkisinde de hissedilir bir daralma vardır. İşsizliğin, krizin, yoksullaşmanın hızla arttığı, sosyal hakların giderek gaspedildiği, paranın alım gücünün düştüğü başta dünyanın en zengin ülkesi Amerika olmak üzere en zengin emperyalist ülkelerde, işçi aristokrasisi iyice daralmıştır. Ekim Devrimi'nde Sovyetler Birliği'ne işçi sınıfının sempati duyması üzerine, tekeli kapitalizmin istikrarlı döneminde burjuvazi tarafından verilen sosyal haklarla **"aristokratlaştırılan"** işçi sınıfı, emperyalist ülkelerde genelde sistemin kontrolünde hareket etmişlerdir. Lenin'in deyişiyle "burjuvazinin başlıca toplumsal (askeri değil) desteği"ni oluşturan o dönemin "burjuvalaştırılmış" işçi sınıfı; artık günümüz koşullarında uluslararası kapitalizmin çelişkilerinin giderek geliştiği, giderek yoksullaştığı bir konjonktürde "aristokratlaştırılmış" karakterini yitiren, daha çok sömürülen ve ezilen, gelişen işsizlik ile daha çok sömürülen gerçek işçi sınıfına dönüşmektedir.

İşçi sınıfının bu ülkelerde düşmanına karşı örgütlenmesi günümüzde son derece zayıftır. Kapitalizmin işsizliğinden, sosyal hakların gaspından, yarattığı işsizlikten her geçen gün daha da etkilenmektedir. Ama bu ülkelerdeki işçi sınıfı henüz kapitalizme karşı bağımsız ve sınıf perspektifiyle örgütlenme perspektifinden henüz yoksundur. Uzun bir dönem "işçi aristokrasisi" atmosferinde karakter taşıyan bu ülkelerdeki işçi sınıfı, giderek gelişen fakirleşme ve işsizlikle bu karakteri giderek yitirmelerine karşın henüz örgütlenme bilincine de sahip olamamışlardır. Bu bilince sahip olmak sınıfın belli bir sürede vereceği mücadeleler sonucu edineceği deney ve tecrübeler ile mümkün olacaktır. **Bu deney ve tecrübeler oluşacak olan sınıf perspektifindeki, kitlesel temeldeki örgütlenmenin önkoşulunu oluştursa da, bu ülkelerde bu bilince sahip olanlar bu doğrultuda örgütlenmeye gitmelidirler.** Günümüz koşullarında, daha da saldırganlaşan ve daha da gaspeden sistemin içinde bulunduğu mevcut koşullar, bu doğrultudaki örgütlenmeyi daha da zorunlu kılmaktadır.

İşçi-köylü'den

Hiçbir parti tek başına cehennemi cennete çeviremez!

“Başarının temel ölçütü doğru politika belirlemek ve bu çalışmayı kitlelerle bütünleştirmektir. Yoksa tek başına bir parti cehennemi cennete çeviremez.” Başkan Mao.

Politik partilerin kuruluş ve var oluş amacı politik iktidarı ele geçirmektir. Ancak hiç bir politik parti programında belirlediği hedef ve amacına kısa sürede ve kolay varamaz. Uzun erimli bir mücadeleyi ve büyük bedeller ödemeyi gerektiren, zengin örgütsel-askeri tecrübelerin sentezlenmesine ihtiyacı olan devrimin hangi koşullarda ne zaman gerçekleşeceği tek başına ne politik partilerin ne de belli bir sınıfın isteğine bağlı değildir. Objektif (iç ve dış nesnel koşullar) ve subjektif (teori-politika-önderlik-çalışma tarzı-örgüt-kitle ve savaş çizgisi- kadro-komutan-savaşçı düzeyi vb.) sayısız faktörlerin bütünlüklü olarak olgunlaşması, hazırlanması, yaratılması ve uyum içinde birlikte gelişim göstermesine bağlıdır.

Ülkemiz koşullarından kaynaklı olarak Demokratik Halk Devrimi uzun bir zaman dilimini kapsayacaktır. Demokratik Halk Devrimi ve Proletarya Partisi'nin varlığı ve gelişimi de evrensel yasaların genel özelliklerini taşıyacağı gibi ülke gerçekliğinden kaynaklanan kendine özgü yasalara uygun bir rota izleyecektir. Politik partiler kuruluş ve gelişim sürecinde bazen geçici yol kazalarına uğrayabilir. Sağa sola yalpa yapıp geçici sarsıntılar, duraklama ve gerilemeler yaşayabileceği gibi toparlanma, hareketlenme ve ileriye doğru hamleler yapıp, sağlam adımlarla yürüyebileceği,

gelişip, güçleneceği kitleler içinde kök salacağı, gerici faşist iktidarların korkulu rüyası haline gelebileceği dönemler ve süreçleri de yaşayacaktır. Bütün bunlar objektif ve subjektif koşullara, devrim ve partinin gelişim yasalarına bağlıdır. **Geçmiş devrimler ve proletarya partileri tarihlerinde bunun böyle olduğuna ve yaşandığına dair sayısız örneklere rastlamak mümkündür.** Bu gelişim nedenleri ve yasaları ülkemiz devrimi ve onun politik öncüsü için de geçerlidir.

Politik partilerin programlarına taktik politikalarına temel yönelimine uygun bir şekilde bilinçli örgütlü ve yaratıcı çalışmaları kitlelerin istem ve talepleriyle bütünleştiği, onların yaşamında derin bir yankı bulduğu takdirde korkusuzca harekete geçer. **Kitleler yaşadıkları onlarca acı tecrübe sonucunda politik partilerin politikalarının doğruluğunu kendi yaşamlarında görüp sınıadıkları, önderliklerine güvendikleri takdirde partinin politikalarını kendi politikaları olarak benimseyerek harekete geçer değişim ve dönüşümün maddi gücü haline gelir.** İşte o zaman kitleler proletarya partisinin önderliği altında saf tutup politik şiarları doğrultusunda harekete geçer ve bu uğurda hiç bir fedakârlık yapmaktan kaçınmaz.

Politikanın doğruluğuna ve parti önderliğine güven tayin edici bir faktör olarak gelişim rolü oynar. Partinin gelişip güçlenmesinin, duraklayıp sarsılmasının temel nedeni politikasının doğruluğu ve yanlışlığıdır. Pekiyi doğru politi-

kaı kim belirleyecek ve kim uygulayacaktır? Elbette ki faaliyetçileri. Doğru politikanın sınanma yeri neresi olacaktır? Sosyal yaşamın sayısız çelişki ve çatışması içinde doğru politika ve sonra da kadrolar sınanacaktır. Kitlelerin istem ve taleplerine yanıtta, sordukları soruların yanıtının doğruluğunda, yaşadıkları sorunlarına çözüm noktasında doğru politika ve kadrolar sınanacaktır. Politika gerçeğin yankı ve yansımada sınanacaktır.

Hiç bir parti tek başına cehennemi cennete dönüştüremez. Devrim kitlelerin eseriye, yaşayan tarihi yapacaklar kitlelerse onlara ışık tutup doğru yolu gösterecek, neyi ne zaman yapmaları gerektiğini öğretecek, tehlike anında engeller karşısında onları anında uyuracak, yaşama, çelişkilere doğru şekilde bakmalarını sağlayacak, ne zaman nasıl hareket etmelerini nerede saf tutmaları gerektiğini öğretecek olan partidir. Yol gösterici fener, ışığı (politikasını) sürekli güçlendirip etki gücünü artırması doğru yere ve zamanında tutması gerektiği gibi ışık taşıyıcıları, fenercileri (kadro ve savaşçıları) de örgüt bilinci ve örgüt disiplini içinde adam gibi sağlam yetiştirecektir.

Hemen her fırsatta dile getirilip, sıkça vurgusu yapılan **“devrim kitlelerin eseridir”** ya da **“tarihi yapan kitlelerdir”** söyleminin ne kadar bilince çıkarıldığının pratiğin dilinde ne kadar yankı bulduğunun ve bu devrimci tespite uygun ne kadar doğru hareket edildiğinin acil ve açık bir sorgulanması yapılmak zorundadır. Bu sorgulanma bilinçli bir tarzda yapılmadan, kitle kavramı kendi gerçek zeminiyle örtüşmeden özenli kitle çalışması yapılamaz.

Bugün öncelikli ve acil görev geçmiş yanlış pratik çalışma tarzından kaba ve dikkatsiz çalışmadan, yanlış **örgütsel alışkanlıklardan**, yani meseleleri tam anlamadan yapılan müdahalelerden, bunlara zemin sunan küçük burjuva düşünme tarzından, anlayış ve kavrayışın-

dan, subjektif bilgilenme yönteminden kurtulmaktır. İdeolojik sorgulama bu zeminde yapılmalıdır.

Politika; sürece, gelişmelere, kitlelerin cehennem dolu acı ve mutsuzluk dolu yaşamına bilinçli ve örgütlü bir değiştirme ve iyileştirme (örgütlenme-savaştırma) müdahalesidir. Her alanda örgütlenmenin başarısı için öncelikle doğru politikanın belirlenmesi gerekmektedir. Bunun belirlenmesi için işçiler, kamu emekçileri, köylüler içinde çalışmaktır. Hem doğru (devrimci) politika belirlemek (onların sorunlarını tespit etmek, istem ve taleplerini öğrenmek) açısından hem de belirlenen politikaları kitlelere taşımak açısından (politikanın doğruluğunu sınamak) kitlelere gitmek, onların kapısını çalmak, bu çalışmayı istikrarlı hale getirmek atılması gereken öncelikli ilk adım olarak kavramak gereklidir.

Gerek doğru politika belirlemek, tespit etmek açısından, gerekse belirlenen politikaları kitlelere taşımak açısından faaliyetçilerin, ışık taşıyıcıların rolü (bilinç-önderlik-yönetme-örgütlenme) tayin edici düzeydedir.

Devrim ve örgüt bilimini kuşanmış, politika belirleme, uygulamada ustalaşmış ve bunu bir örgütlenme ve yönetme sanatı olarak benimsemiş, bedel ödemekten, fedakârlık göstermekten kaçınmayanlar alçakgönüllü bir şekilde öğretmesini bildiği gibi öğrenmesini (düşmandan-hatalarından-halktan ve yoldaşlarından) de bilen kadrolar değiştirme ve dönüştürmenin çekim gücü olabilir. İşte o zaman hem doğru politikanın belirlenmesinde hem de doğru politikanın kitlelere taşınmasında başarı elde edilir. Doğru politikanın belirlenmesi kadar doğru insanın eğitilip, yetiştirilmesi-hazırlanması özenli devrimci kitle çalışmasını yürütmek ve örgüt sanatını uygulamak açısından önemlidir.

Gündem 4. kez kapatıldı

Genelkurmay Başkanı **Yaşar Büyükanıt**'ın 12 Nisan 2007 tarihinde yaptığı basın toplantısında PKK'nin yayın organı olarak ifade ettiği **Ülkede Özgür Gündem** gazetesini hedef göstermişti. 2007 yılı içerisinde 3 defa kapatma kararı verilen **Gündem** gazetesi **Büyükanıt**'ın hedef göstermesinin ardından burjuva köşe yazarları tarafından da **“terör örgütünün yayın organı”**na karşı saldırıya geçmişti. Gazetenin dağıtımını yapan şirketler sorun yaratmaya başlamış, aynı tarihlerde günlük olarak yayınlanmaya başlayan **Azadiya Welat** gazetesi Kürtçe olduğu

için hiçbir dağıtım şirketi tarafından kabul edilmemişti. Gündem'e yöneltilen bu saldırılar özellikle Türkiye Kürdistanı'nda kitlesel gazete dağıtımlarının yapılmasıyla boşa çıkarılmıştı. Kapatma kararlarının ardından ceza dolana kadar günlük olarak çıkarılan **Güncel** ve **Demokrasi** gazeteleri aynı sahiplenişle dağıtılmıştı.

2 ve 3 Eylül tarihli **Ülkede Özgür Gündem** gazetesinde **Murat Karayılan** imzalı olarak yayınlanan **“Halklaşım Kazanalım”**, **“Sözde Değil Pratikte Özeleştirir”** başlıklı yazılarda PKK propagandası yapıldığı gerekçesiyle gazeteye

4. kez kapatma cezası verildi.

Anayasaya aykırılığı nedeniyle dönemin cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesi'ne götürülen bir TMK maddesine dayandırılarak kapatma cezası verilmesi **Gündem Gazetesi Genel Yayın Yönetmesi Yüksel Genç** tarafından basın özgürlüğüne vurulmuş bir zincir olarak değerlendirildi. **Çağdaş Gazeteciler Derneği**, verilen kararın demokrasiyle bağdaşmayan bir karar olduğunu söylerken, DTP milletvekilleri de kapatma kararını Meclis gündemine taşımaya hazırlanıyor. **(H. Merkezi)**

Önümüzdeki günlerde tekrar bir yıkım girişimi olma ihtimali olsa da, "Kentsel Dönüşüm" Projesi'nin "Kentsel Ayaklanma"ya dönme ve bu ayaklanmanın diğer proje dahilindeki bölgelere sıçrama ihtimali oldukça yüksek. Bunun en canlı örneği ise Şifa Mahallesi'dir!

O zaman Tayyip Belediye Başkanı'ydı. İnşaat hala bitmedi, Sağlık Ocağı var, doğru düzgün hizmet yok. Bu hastane bir cenazedir. Tayyip'in cenazesidir. Evlerimizi yıkacağına gelip önce kendi cenazesini temizlesin. Buraları satmak istiyorlar. Biz karşı koyunca da terörist oluyoruz. Gerçek terörist kendileri" diyor. Bu sırada çok sayıda mahalleli toplanmış ve uğradıkları haksızlığa, özellikle de kamuoyunda haksız gösterilmelerine duydukları tepkiyi dile getiriyorlar. Hedeflerinin başında ise hükümet var. Sohbetimizi yarım kesmek zorunda kalıyoruz. Çünkü ortalık yeniden hareketleniyor. Taşlar, gaz bombaları havada uçmaya, panzerler yol boyu hızla insanların üzerine doğru gelmeye başlıyor.

"Biz Filistinli, onlar İsraili"

Mahallenin ara sokaklarına doğru inerken, aşağıda yanan bir araba görüyoruz. Daha sonra bu yanan arabanın, halk az ilerdeki TOKİ inşaatının tabelasını yakınca, onu söndürmeye gelen itfaiye aracı olduğunu öğreniyoruz. Geriye pek bir şey kalmayınca itfaiye olduğu da anlaşılıyor haliyle!

Yokuştan aşağı doğru biraz daha indigimizde başka bir durumla karşılaşıyoruz. Polisin attığı mermilerden biri, 25 yaşlarındaki Kerem Öztürk'ün kalp hizasına gelmiş ve Kerem kanlar içinde yere yığılmış. Mahalleli hemen bir araba getirerek, yaralıyı hastaneye yetiştirmeye çalışıyor. Ambulans yok! Çünkü polis, ambulansları

mahallenin girişinde bekletiyor!

Kerem'le aynı anda bacağınan vurulan biri daha vardı. Polis plastik mermi sıkıştırdığı söylese de, çoğunluk gerçek mermi diyor. Nitekim, Kerem'in durumu ağır, karaciğeri başta olmak üzere bir çok organı ağır hasar görmüş ve ameliyattan sonra yoğun bakıma alınmış.

Yanan itfaiye aracının ve de aynı zamanda Kerem'in vurulduğu yerde büyük bir lastik yakılmış, burada da barikat oluşturularak çatışma yaşanmış. Kitle tekrar ana caddeye çıktığı için burada az sayıda insan var. Biz de tekrar ana caddeye, kitenin polisle karşı karşıya beklediği noktaya gidiyoruz.

Yaralı sayısının artması, ölüm söylentilerinin dolaşması kitenin öfkelerini biraz daha biletiğinden olsa gerek, polise karşı yoğun bir taşlama başlıyor. Bir yandan da, gün boyu sık sık atılan "Burası Şifa, buradan çıkış yok!" sloganıyla, "Şifa faşizme mezar olacak!" sloganı atılıyor. Ancak poliste bir hareketlenme yok. Taşlama

işi en çok çocukların hoşuna gidiyor. 9-10 yaşlarında bir çocuk yaklaşıyor ve "bak burası da Filistin oldu" diyor.

Yaşı büyükçe olan mahalleli bir erkek ise tamamlıyor: "Evet burası Filistin oldu. Biz Filistinli, onlarda İsraili" diyor, tüm öfkesiyle. Herkes öfkeli çünkü öfkelenmek için, evlerinin yıkılmasının dışında da polisin saldırısına ilişkin çok sayıda nedenleri var. "Halka kurşun sıkıyorlar. Gaz bombalarını bilinçli olarak evlerin balkonlarına atıp, yangın çıkarıyorlar" diyor bir başkası.

Olanları anlamakta zorlanan bir genç "ben bu devlete 18 ay askerlik yaptım, onlar benim evimi yıkıyor" dediğinde, yine bir mahalleli araya giriyor ve "Sana kim yap dedi, yapmasaydın. Bunlara askerlik yapılır mı?" diyor.

"Kentsel Dönüşüm"den "kentsel ayaklanma"ya

Biz insanlarla ayak üstü sohbetlerimizi yaparken, polis de harekete geçiyor. Ve gazlar ve panzerlerle üzerimize doğru geliyorlar. Ancak panzerlerin harekete geçmesiyle birlikte ara sokaklara giren kitle, tam panzerler geçerken toplu halde taş tutuyorlar panzerleri. Böylece panzerler boyalı su ve gaz sıkmanın ötesinde bir şey yapamıyorlar. Bu durum uzunca süre devam ediyor. Ve ortalık yine biraz duruluyor. Ancak herkes gardını almış bekliyor hala. Mahalleli kolay kolay evini savunmaktan vazgeçecek gibi görünmüyor. Bu durum anlaşılacak ki, devreye muhtar giriyor. Önce polisle ardından ise kitleyle bir görüşme gerçekleşiyor. Kitle polisin çekilmesini ve o saate kadar sayıları 50'yi geçmiş olan gözaltıların serbest bırakılmasını talep ediyor. Kitlede kısmi bir dağılma oluyor, ancak tekrar toparlanıp, bu defa halaya duruluyor. Polis de biraz geri çekiliyor.

Ancak ilerleyen saatlerde gözaltılar bırakılmıyor ve polis yeni bir saldırı daha gerçekleştiriyor. Ve yine arabulucularla gerilim kısmi de olsa sona eriyor. Ancak polis ablukası sürüyor. Bu sırada bölgeye gelen, bazı CHP milletvekillerinin yanı sıra, Deri-İş Sendikası Tuzla Şubesi Yöneticileri ve Limter-İş Sendikası yöneticileri birer açıklama yaparak, durumun takipçisi olacaklarını söylüyorlar polis saldırısını kınıyorlar. Gece polis ablukası altında geçiyor. Ertesi gün mahalleye gelen DTP Milletvekili Sabahat Tuncel ve Ufuk Uras da yaşananlarla ilgili bilgi alıyorlar. Ancak Şifa Mahallesi'ndeki yıkım tehdidi henüz ortadan kalkmış değil. Gün boyu toplam gözaltı sayısı 58 ve bunların içinde çok sayıda çocuk var. Çocuk yaştakiler, 18 yaşından küçük olanlar, gece bırakılırken, kalanlar ertesi gün savcılığa çıkarılıyor ve içlerinden 8'i "Yakararak ve yakıcı-patlayıcı madde kullanarak nitelikli mala zarar vermek, genel güvenliği kasten tehlikeye sokmak" gibi iddialarla tutuklanarak, Kartal Hapishanesi'ne gönderiliyor. Böylece polisin vahşi saldırısının yanı sıra, tutuklama yoluyla, mahalledeki yıkım karşıtı direnişin kırılması hedefleniyor.

Önümüzdeki günlerde tekrar bir yıkım girişimi olma ihtimali olsa da, "Kentsel Dönüşüm" Projesi'nin "Kentsel Ayaklanma"ya dönme ve bu ayaklanmanın diğer proje dahilindeki bölgelere sıçrama ihtimali oldukça yüksek. Bunun en canlı örneği ise Şifa Mahallesi'dir!

Bu süreçte devrimcilere-komünistlere düşen görev ise, emekçi yığınların, daha çok da kendiliğinden ve devrimci önderlikten yoksun denebilecek bu "kentsel ayaklanma" provalarına önderlik etme çabasına hız vermek ve bu ayaklanmaları sınıf mücadelesine kanalize ederek, "devrimci ayaklanma"ya dönüştürmek olmalıdır. (Kartal)

Evlerini, yıkım ekiplerine ve onlara refakat ederek halka azgınca saldıran polise karşı savunan

yanışmak ve direnişi sahiplenmek için yine aynı proje kapsamında olan Gazi Mahallesi'nde, Partizan, ESP ve HÖC tarafından bir eylem örgütlendi. Gazi Cemevi önün-

de n

başlayıp sloganlarla Dörtüol Durağı'na kadar devam eden eylemde "Tuzla halkı yalnız değildir", "Halkımız saflara, hesap sormaya" vb. sloganlar atıldı.

Tuzla'daki bu yıkım saldırılarına karşı duyarsız kalmamak ve bugün Tuzla gecekondularında yanan ateşin yarın Gazi gecekondularında da yanmaması için Tuzla halkının haklı ve meşru davasını sahiplenme çağrısı ile sona erdi. (İstanbul)

“Kentsel Dönüşüm” yok, “kentsel ayaklanma” var!

Memleketin tüm zenginliklerini emperyalistlere peşkeş çeken ülkemiz egemenleri, kentlerdeki değerli toprakları da kendi yandaşlarına peşkeş çekme çabalarını “Kentsel Dönüşüm” adı altında sunmaya devam ediyorlar. Özellikle de İstanbul’un birçok semtinde hayata geçirilmeye çalışılan bu proje kapsamında, birçok bölgede sayısız girişimler gerçekleşmekte. Bu yıkım girişimlerinden biri de geçtiğimiz haftalarda **Tuzla Şifa Mahallesi**’nde gündeme gelmiş, ancak medyaya da yansdığı biçimiyle, buradaki karşı koyuş sonucu, yıkımın ertelendiği açıklanmıştı.

Şifa Mahallesi’ne girildiğinde “Kentsel Dönüşüm” projesinin göstergesi olan TOKİ (Toplu Konut İdaresi) inşaatlarıyla ile karşılaşıyorsunuz. Daha içerlere girdiğinizde, bunların sadece mahallenin girişinde değil, neredeyse mahallenin tamamına, oradan da hemen bitişikteki **Mimar Sinan Mahallesi**’ne yayılmış olduğunu görüyorsunuz.

Bugünlerde TOKİ inşaatlarına daha bir hız verilmiş durumda. Bu hızın sonucu olacak ki, bir süre önce ertelenen yıkım da bir an önce devreye sokulmak istenmiş ki TOKİ evleri bir an önce satılsın ve yıkımlardan boşalan değerli araziler yerler “hatırlı” birilerine peşkeş çekilsin, yağmatalan inanılmaz kârlara dönüşsün.

Yıkıma uyanmak!

İşte temelinde daha fazla kâr hırısı yatan bu mantık silsilesi içinde Şifa Mahallesi ve hemen bitişikteki Mimar Sinan Mahallesi’nde bir süre önce ertelenen yıkım oldu-bittiye getirilmeye çalışılarak kısa süre içinde tekrar devreye sokuldu.

Bu oldu-bittinin en uygun saatleri ise

Direnişin dili ortaktır. Ülkelerini işgale karşı savunan Filistinlilerin diliyle, Şifa’da evlerini yıktırmamak için direnen halkın dili ellerindeki taş oluyor...

kesin derin uykuda olduğu sabahın erken saatleri olarak düşünülmüş olacak ki, 12 Eylül günü, sabah saat 4-5 civarında yıkım makineleri Şifa Mahallesi’ne girerek, ilk yıkımları gerçekleştirmeye çalıştı. Çalıştı diyoruz, çünkü gerçekten de daha ilk binaların, o da içinde kimsenin olmadığı inşaat halindeki binaların, yıkımına başlandığı sırada, yıkıma uyanan mahalle halkı ayağa dikilerek, geçtiğimiz haftalardaki ilk girişimde olduğundan daha kapsamlı bir direnişin startını vermiştir.

Bir anda sokağa dökülen mahalle halkı yürüyüşe geçerek E-5 karayolunu trafiğe kapatıyor ve kitleye gaz sıkarak saldıran Çevik Kuvvetle günün ilk çatışması burada yaşanıyor.

Buradaki gelişmeleri öğrenince mahalleyle doğru yola çıkıyoruz. Ancak kısa bir

mesafede olan mahalleye varmamız zaman alıyor, çünkü mahalle halkının trafiğe kapadığı yol henüz tam olarak açılmış değil.

Mahalleye vardığımızda, girişteki cadde üzerinde, çöp konteynerlerinden oluşan ve hala yanan barikat kalıntılarıyla karşılaşıyoruz. Başında birkaç genç var. Durumu soruyoruz gençlere, onlar da bizi mahallenin içine yönlendiriyorlar. **Yıkım çabalarının, ancak aynı zamanda da direnişin sürdüğünü öğreniyoruz.** Yıkım ve çatışmalar Mimar Sinan Mahallesi’nde yoğunlaşmış. Buraya vardığımızda, yoğun bir polis ablukası olduğunu görüyoruz. Birkaç tane de yıkılmış bina göze çarpıyor. Polisler mahallenin içindeki karakol yönünde panzerlerle bekliyorlar. Bulduğumuz tarafta ise kimisi yüzünü kapatmış, kiminin elinde taş ve sopalar olan, çoğunluğu gençlerden oluşan mahalleliler var.

Hiç kafanıza taş yediniz mi?

Bizi fotoğraf makineleri ile görünce ilk tepkileri “siz hiç kafanıza taş yediniz mi?” oluyor. Daha nedenini sormadan ekliyorlar: “Buraya geliyorsunuz, daha sonra da bizi terörist, evlerimizi tapusuz gecekondular olarak gösterip, yıkanları haklı çıkarıyorsunuz” diyorlar. Bunun için de resimlerini çekmemizi hatta haber yapmamızı istemiyorlar. Onlara devrimci basından olduğumuzu, yani halktan, kendilerinden yana olduğumuzu, doğruları yazmak, onların haklılığını anlat-

mak için geldiğimizi söylediğimizde, “haaa, o zaman oldu” diyerek, anlatmaya başlıyorlar.

Mahallenin mazisi çok eskimiş ve burada otuz yılı aşkın oturanlar var. Evlerin, özellikle de yıkılmak istenen evlerin tümünün tapulu olduğu söyleniyor. Hatta seçim öncesi başlanan inşaatlar varmış ve inşaatların yanından geçen zabıtalara “kolay gelsin” diyorlarmış. Yani yıkım gündemde değilmiş ve şu an inşaat halindeki binalar da izinliymiş.

Sohbet ederken birden hareketlenme oluyor, kırılan cam sesleri geliyor. Dönüp baktığımızda az ilerdeki, belediyeye ait kültür merkezinin boydan boya yükselen camlarının mahalleli tarafından taş yağmuru tutulduğunu görüyoruz. Gerçekten de, tam bir taş yağmuru gerçekleşiyor.

Bir yandan taş atıyorlar, diğer yandan da “evlerimizi yıkanların binalarını da biz yıkarız” diyorlar. Ve binada sağlam cam kalmayana kadar taşıyorlar. Binayı taşıdıktan sonra, sıra karşı tarafta bekleyen polisi taşlamaya geliyor. Çünkü uğradıkları haksızlığa, evlerinin başlarına yıkılmak istenmesine karşı haklı öfkeleri öylesine birikmiş ki, önlerine ne gelse yıkıp-kırıp geçmek istiyorlar. Aynı sıralarda polis hareketleniyor ve saldırıya geçiyor. Gaz bombaları, panzerler bir anda ortalığı savaşa alanına çeviriyor.

Öfkeli kitle bir yandan eline ne geçerse polise fırlatıyor, bir yandan da mahalle aralarına dağılıyor. Ve aynı sıralarda neredeyse her köşe başından birkaç sivil polis çıkıyor ve giyimleriyle mahalle halkından ayırt edilemeyen bu sivil polisler, önlerine geleni gözaltına almaya başlıyor. Anlaşılan resmi polis kadar da sivil polis yığınağı yapılmış mahalleye.

Tayyip önce kendi cenazesini temizlesin!

Ortalık biraz duruluyor gibi. Ancak polis ablukası ve gergin ortam devam ediyor. Polis hemen az ilerdeki karakolun önüne yığınak yapıyor. Mahalleli ise yolun diğer ucunda, yine ellerinde taşlar, sopalar ve yerlere yığıldıkları araç-gereçlerden yaptıkları barikatlarla bekliyor. Karşılıklı bekleyiş böyle bir süre devam ediyor. Bu sırada mahalleden bir bayan olan bitenle ilgili bizlere dönerek, yüksek sesle konuşmaya başlıyor.

“Burada 10 yıl önce göstermelik bir hastane inşaatı başlatıldı.

